

A legrégebbi és legnagyobb magyar lap Amerikában. Megjelenik mindennap.

SZABADSÁG

The oldest established and largest Hungarian Paper Published Daily.

NO. 93. SZAM. TWENTY-EIGHTH YEAR. Cleveland, New York, Chicago, Pittsburgh, Detroit, Szombathely, 1918. Aprilis 20. HUSZONNYOLCADIK ÉVFOLYAM. EGYES SZAM ÁRA 2 CENT.

HAIG RENDÜLETLENÜL KITART

A SZABADSÁGKÖLCSÖN JEGYZÉSE.

A harmadik Szabadságkölcsön jegyzése az egész országban rendkívül nagy sikerek mellett halad előre. — Két állam, Oregon és Iowa már felüljegyezték a reájuk kivetett kvótát. — Az egyes kerületek között St. Louis vezet. — Még tizenhat nap van a kampány végeig. — Ez idő alatt bizonyosan túljegyzik az összeget.

Washington, apr. 18. A pénzügyminisztériumhoz beérkezett jelentések szerint a harmadik Szabadság kölcsön jegyzése kampanyának eddigi eredményeként 829 millió 606 ezer 100 dollár lett jegyezve, aminek következtében a hátralévő tizenhat nap alatt még 2.170 millió dollár jegyzésnek kell végre mennie, hogy a kitűzött három ezer millió dolláros kvóta elérhető legyen. A további jegyzéseknek tehát el kell érniük a százhusz millió dolláros napi átlagot. A Liberty Bondok jegyzése egyáltalában nincsen befolyással a War Savings Stampok eladására, amelyek napi eladásai átlaga most is meghaladja a két millió dollárt.

A Szabadság kölcsön jegyzésében Oregon és Iowa államok értek el a legnagyobb sikert, amennyiben mind a két állam ugyiszólván egy hét leforgása alatt túljegyezte a reájuk kivetett összeget. A kerületek közül az első helyen St. Louis áll, amely eddig immár több, mint a felét jegyezte a reá kivetett kvótának. A városok közül viszont New York áll az első helyen, amely csaknem háromszáz millió dollárt jegyeztet már. A legkevesebbet jegyezték eddig az atlanti kerületben, de az onnan beérkező jelentések meggyújtják, hogy a voltaképeni kampányt csak most kezdték el.

TISZA AZ ÚJ MINISZTER-ELNÖK.

Egy Amsterdamból érkező távirat azt jelenti, hogy a Wekerle-féle kabinet bejutotta lemondását Károly királynak. A király a lemondást elfogadta s gróf Tisza Istvánt bízta meg az új kormány alakításával.

HALÁLBÜNTETÉSSEL SUJTJÁK A KÉMEKET.

Chamberlain szenátor törvényjavaslata.

Washington, április 18. — Chamberlain oregoni szenátor, a szenátus katonai bizottságának elnöke törvényjavaslattal terjesztett be, amelynek alapján azoknak a sorsa felett, a kik kémek vagy akikről bebizonyosodott, hogy német propagandát íznek, a haditörvényszék mondjon ítéletet, sőt ha rájuk bizonyosodott vétség nagyon súlyos, akkor halálbüntetéssel kell őket sújtani. A szenátus katonai bizottsága a törvényjavaslattal egyetértően kezelt meg a vitát.

Kerület:	Jegyzés:	Kvóta:
Cleveland	78.940.000	300.000.000
St. Louis	72.107.400	190.000.000
Dallas	28.338.150	80.000.000
Chicago	143.167.050	425.000.000
New York	275.682.100	900.000.000
Boston	68.642.280	250.000.000
Kansas City	31.445.650	130.000.000
San Francisco	51.182.850	210.000.000
Philadelphia	56.490.150	250.000.000
Richmond	18.337.750	130.000.000
Atlanta	3.323.450	90.000.000

Abban az esetben, ha a Chamberlain-féle törvényjavaslat törvényerőre emelkedik, a kémek és illoyális elemek ügye az igazságügyminisztérium hatásköréből átkerül a katonai hatóságok kezébe.

UTCAI ZAVARGÁSOK BELFASTBAN.

A tüntetés a kötelező sorozás ellen irányult.

London, apr. 18. Belfastban a nép, amely a kötelező sorozás ellen foglalt állást, hatalmas tüntetést rendezett, amelyben a rendőrségnek is bele kellett avatkoznia. A tüntetők revolverrel lövöldöztek a rendőrök, köveket hajgáltak rájuk, a mire a rendőrség is revolverhoz nyúlt. A főbb utcákon a tüntetők ugyiszólván minden ház ablakát beverték. A tüntetésben vagy tizenötezer ember vett részt.

TÖRÖKÖK A GÖRÖGÖK ELLEN.

A törökök a Kaukásusban élő görögökkel szemben egy ilyen kimélet nélkül járnak el, mint az örményekkel szemben. Washington, apr. 18. A külügyminisztérium értesítése szerint a Kaukásusban lakó görögök nagyszámúak, mert a törökök velük szemben hasonló kiélethelességgel járnak el, mint az örményekkel szemben. Eddig a görög lakosság hatalmas százáleka emigrált a Kaukásusból.

Washington, apr. 18. A külügyminisztérium értesítése szerint a Kaukásusban lakó görögök nagyszámúak, mert a törökök velük szemben hasonló kiélethelességgel járnak el, mint az örményekkel szemben. Eddig a görög lakosság hatalmas százáleka emigrált a Kaukásusból.

Washington, apr. 18. A külügyminisztérium értesítése szerint a Kaukásusban lakó görögök nagyszámúak, mert a törökök velük szemben hasonló kiélethelességgel járnak el, mint az örményekkel szemben. Eddig a görög lakosság hatalmas százáleka emigrált a Kaukásusból.

Károly király Budapesten.

AZ ÚJ OSZTRAK-MAGYAR KÜLÜGYMINISZTER BARÁTSÁGGAL VISELTETIK AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK IRÁNT. — A KETTŐS MONARCHIÁBAN NÖTTÖN-NŐ A BÉKE IRÁNTI VÁGY.

London, április 18. — Ideérkező bécsi jelentések szerint a kettős monarchiában nőttön-nő a béke iránti vágy. A jelentésekből azt a következtetést lehet levonni, hogy Burián azért került a külügyminisztérium

Washington, április 18. — A külügyminisztérium ma tett értesítést arra vonatkozólag, hogy Burián István báró lett Ausztria-Magyarország külügyminisztere.

Báró Burián István, a kettős monarchia új külügyminisztere.

Washington, április 18. — A külügyminisztérium ma tett értesítést arra vonatkozólag, hogy Burián István báró lett Ausztria-Magyarország külügyminisztere.

Washington, április 18. — A külügyminisztérium ma tett értesítést arra vonatkozólag, hogy Burián István báró lett Ausztria-Magyarország külügyminisztere.

Washington, április 18. — A külügyminisztérium ma tett értesítést arra vonatkozólag, hogy Burián István báró lett Ausztria-Magyarország külügyminisztere.

Washington, április 18. — A külügyminisztérium ma tett értesítést arra vonatkozólag, hogy Burián István báró lett Ausztria-Magyarország külügyminisztere.

Washington, április 18. — A külügyminisztérium ma tett értesítést arra vonatkozólag, hogy Burián István báró lett Ausztria-Magyarország külügyminisztere.

Washington, április 18. — A külügyminisztérium ma tett értesítést arra vonatkozólag, hogy Burián István báró lett Ausztria-Magyarország külügyminisztere.

Washington, április 18. — A külügyminisztérium ma tett értesítést arra vonatkozólag, hogy Burián István báró lett Ausztria-Magyarország külügyminisztere.

NÉMET CSAPATOK HELSINGFORSBAN.

A Posen és Westfalen nevű német hadihajók a helsingforszi kikötőben.

London, április 18. — Az Exchange Telegraph kopenhági távirata szerint ezidő szerint Helsingforsban, Finnország fővárosában negyven-ezer német katona van.

A helsingforszi kikötőbe az elmúlt két nap tizenkét hajóból álló német vadron futott be, köztük a Westfalen és Posen nevű hadihajók is.

ÉLELMISZERHIÁNY BÉCSBEN.

Zavargások az osztrák fővárosban.

Zürich, apr. 18. Bécsi lapok közlése szerint az elmúlt szerdán hatalmas zavargások voltak a különböző bécsi vásárcsarnokok előtt. Vagy tízezer főből álló tömeg húst követelt s a vásárcsarnokok csak egy ezer kilogramm hussal tudtak szolgálni. Amután hűtést követelték, de abból sem volt elegendő. Erre a tömeg nekironított a különböző ártállónak, kihurcolta a lovakat s így gonoszodott huzal. A tüntetők közül a rendőrség többit letartóztatott.

Zürich, apr. 18. Bécsi lapok közlése szerint az elmúlt szerdán hatalmas zavargások voltak a különböző bécsi vásárcsarnokok előtt. Vagy tízezer főből álló tömeg húst követelt s a vásárcsarnokok csak egy ezer kilogramm hussal tudtak szolgálni. Amután hűtést követelték, de abból sem volt elegendő. Erre a tömeg nekironított a különböző ártállónak, kihurcolta a lovakat s így gonoszodott huzal. A tüntetők közül a rendőrség többit letartóztatott.

Zürich, apr. 18. Bécsi lapok közlése szerint az elmúlt szerdán hatalmas zavargások voltak a különböző bécsi vásárcsarnokok előtt. Vagy tízezer főből álló tömeg húst követelt s a vásárcsarnokok csak egy ezer kilogramm hussal tudtak szolgálni. Amután hűtést követelték, de abból sem volt elegendő. Erre a tömeg nekironított a különböző ártállónak, kihurcolta a lovakat s így gonoszodott huzal. A tüntetők közül a rendőrség többit letartóztatott.

Zürich, apr. 18. Bécsi lapok közlése szerint az elmúlt szerdán hatalmas zavargások voltak a különböző bécsi vásárcsarnokok előtt. Vagy tízezer főből álló tömeg húst követelt s a vásárcsarnokok csak egy ezer kilogramm hussal tudtak szolgálni. Amután hűtést követelték, de abból sem volt elegendő. Erre a tömeg nekironított a különböző ártállónak, kihurcolta a lovakat s így gonoszodott huzal. A tüntetők közül a rendőrség többit letartóztatott.

A CSÁSZÁR A NYUGATI FRONTON.

A császár nyilatkozott a háború borzalmairól.

Amsterdam, április 18. A berlini Lokal-Anzeiger haretéri tudósításának közlése szerint Vilmos császár nemrégiben meglátogatta a nyugati frontot. Weant közelében, Cambrai-t nyugatra az újságíró és egy német katonatiszt jelenlétében hosszú ideig élénzte a csatáret, majd a következő kijelentést tette:

Ami csak most márt a nem hivatalos körök kimondott békehangulata átesap a hivatalos körökbe is.

Több osztrák és magyar államférfiúnak a Kölnische Zeitung értesítése szerint az a véleménye, hogy Czernin bukása lehetővé fogja tenni azt, hogy új és egészségesebb alapon meginduljanak a béketárgyalások a központi hatalmak és a szövetségesek között.

Burián báró megtartja a közös pénzügyminiszteri távirat. Budapesti távirat szerint Károly király azért nevezte ki Burián bárót Ausztria-Magyarország külügyminiszterévé, mert az összes erre a tisztségre megfelelő államférfiak közül ő bírja a bizalmat a legjobban és mert éveken át szerzett gyakorlat alapján ő ismeri a külügyminisztérium ágas-bogas működését a legkitünőbbben.

Francioországból érkezett hivatalos jelentés szerint az ausztriai német nemzeti pártok egyességére törekvő bizottság sajnálatát fejezte ki Czernin gróf lemondása alkalmával és azon reményének adott kifejezést, hogy az új külügyminiszter nemzetközi politikájában következetes lesz Czernin gróf elveivel és szándékaihoz.

Washington, április 18. — Nyugat-Pennsylvania és Ohio szenátusának egy részét tartó tanácskozás folytatott Pomerene ohioi szenátorral. Aggodalmuknak adtak kifejezést, hogy a jövő télen szénhiány fogja sújtani az amerikai népet, nem azért, mintha nem lenne elegendő szén, hanem nincsen megfelelő számú kőszén, melylyel a szén a bányákból tovább lehetne szállítani.

Washington, április 18. — Nyugat-Pennsylvania és Ohio szenátusának egy részét tartó tanácskozás folytatott Pomerene ohioi szenátorral. Aggodalmuknak adtak kifejezést, hogy a jövő télen szénhiány fogja sújtani az amerikai népet, nem azért, mintha nem lenne elegendő szén, hanem nincsen megfelelő számú kőszén, melylyel a szén a bányákból tovább lehetne szállítani.

Washington, április 18. — Nyugat-Pennsylvania és Ohio szenátusának egy részét tartó tanácskozás folytatott Pomerene ohioi szenátorral. Aggodalmuknak adtak kifejezést, hogy a jövő télen szénhiány fogja sújtani az amerikai népet, nem azért, mintha nem lenne elegendő szén, hanem nincsen megfelelő számú kőszén, melylyel a szén a bányákból tovább lehetne szállítani.

Washington, április 18. — Nyugat-Pennsylvania és Ohio szenátusának egy részét tartó tanácskozás folytatott Pomerene ohioi szenátorral. Aggodalmuknak adtak kifejezést, hogy a jövő télen szénhiány fogja sújtani az amerikai népet, nem azért, mintha nem lenne elegendő szén, hanem nincsen megfelelő számú kőszén, melylyel a szén a bányákból tovább lehetne szállítani.

KÜSZÖBÖN A SZÖVETSÉGESEK OFFENZÍVÁJA.

VARJAK FOCH SEREGEINEK A TAMADÁSÁT.

Megszóltattak a francia ágyuk. — Az ütegek munkája valószínűleg bevezetése a nagy francia támadásnak. — Az északi fronton a helyzet változatlan. — A német seregek be akarják keríteni Yprest. — Erős francia csapatok mentek az északi front támogatására. — A németek nem képesek bevenni Hazelbrouckot.

A nyugati front legújabb eseményei azt mutatják, hogy Foch generálisnak hosszan várt offenzívája már nem késhet soká. A francia ütegek több, mint ötven mérföldnyi hosszúságú fronton rendkívül hatalmas tevékenységet fejtenek ki Amienstől le egészen Noyon környékéig. Az ütegek szakadatlanul bombázzák a német front egész vonalát, sőt mérföldekre a front háta mögötti területet is. Általános a vélemény, hogy a francia tüzezés működése Foch generális offenzívájának a bevezetése, aminek következtében a francia seregek támadásainak megkezdését minden órában várják.

Az északi fronton egyelőre a helyzet változatlan. Az angol seregek legutóbbi tevékenysége az volt, hogy hadállásokat Yprestől keletre ismét visszavontak, hogy megrövidítve a frontot, még jobban megerősítsék vonalukat Yprest előtt. A visszavonulás a legnagyobb rendben ment végbe, Haig generális egyetlen éjszaka vont a különböző állásokból és huzta vissza hadállását újabb megerősített pozíciókba. Közben nagyszámú francia seregek érkeztek az északi frontra az angol hadvonalak megerősítésére.

Az utóbbi huszonegy óra leforgása alatt semmi változás. Az angol hadak mindegyik visszaverték a német seregek támadásait. Különösen Bailloulét északra folytattak rendkívül heves ütközések, amelyek azonban egyik félre néve sem hoztak sikereket. Az angol hadvonal új pozíciói rendkívül meg vannak erősítve.

A lefolyt küzdelmekről különben a következő újabb távirati jelentések számolnak be: London, ápr. 18. Az északi front egész mentében az angol hadak erősen tartják vonalukat. A hadállásokban az utóbbi huszonegy órában semmi változás nem állott be. Ezt a jelentést küldte Haig generális esztörtökön este az angol főhadiszállásról.

A németek be akarják keríteni Yprest.

London, apr. 18. Nagyszámú francia seregek érkeztek az északi front megerősítésére Yprest alá, amelyet a németek úgy látszik körül akarnak zárni. Műtán az ellenségnél sikerült ismét visszafoglalni Meterent és Whytschaette-t, az angol seregek ismét visszahúzódtak. A visszavonulás a legnagyobb rendben ment végbe. Hindenburg generális egyik oldalról is támadja Yprest. Északkeletről Pilsen irányában, délkeletről a Zillbeke és Hollebeke vonal mentén, délről Watahaettől és dél nyugatról Wulverghem és a Kemmel hegység között elterülő vonalról. A legerősebb támadások Wyttschaette körül folytak, amely egyben a legerősebb védelmi vonala is Yprestnek. Deaára azonban a rendkívül erős támadásoknak, az angol hadak rettenthetetlen erővel védték a vonalat, amelylyel szemben az ellenség minden kísérletét megtörték. Yprest megtartása azonban nagyban függ azoktól az eseményektől is, amelyek az északi front más helyein is lejátszódnak. Így különösen Hazelbrouck védelme lesz arra nagy kihatással.

Az a körülmény, hogy Haig generális Yprestől keletre is visszahúzta hadállását és Passchendalé feladásával megerősítette az északi frontot, nagy hatással lesz Yprest védelmére. A passchendaléi magaslatozok (Folyt. a 3-ik oldalon.)

BISSING TÁBORNOK UTÓDJA.

FALKENHAUSEN TÁBORNOK, BELGIUM NEMET KORMÁNYÓJA, A LEGNAGYOBB SZIGORRAL KEZELI A MEGHÓDÍTOTT NÉPET.

Washington, apr. 18. A belga sajtóiroda közlése szerint Falkenhausen tábornok, Belgium katonai kormányzója a belgákkal szemben ugyanazt a kiméletlenül politikát folytatja, amely az előző Bissing tábornokot világhírhedtette. A belga sajtóiroda közlése szerint Bissing tábornok a haláláig azt vallotta, hogy Belgiumot anektánia kellene Németországnak s az anektánias politikájának végrehajtását abban látta, hogy a meghódított belgákkal szemben a legnagyobb szigorral és kiméletlenséggel járjon el. Agg fértakalmak szigorral, gyermekekkel szemben nem ismert kiméletet és könyörületet.

Washington, apr. 18. A belga sajtóiroda közlése szerint Falkenhausen tábornok, Belgium katonai kormányzója a belgákkal szemben ugyanazt a kiméletlenül politikát folytatja, amely az előző Bissing tábornokot világhírhedtette. A belga sajtóiroda közlése szerint Bissing tábornok a haláláig azt vallotta, hogy Belgiumot anektánia kellene Németországnak s az anektánias politikájának végrehajtását abban látta, hogy a meghódított belgákkal szemben a legnagyobb szigorral és kiméletlenséggel járjon el. Agg fértakalmak szigorral, gyermekekkel szemben nem ismert kiméletet és könyörületet.

Washington, apr. 18. A belga sajtóiroda közlése szerint Falkenhausen tábornok, Belgium katonai kormányzója a belgákkal szemben ugyanazt a kiméletlenül politikát folytatja, amely az előző Bissing tábornokot világhírhedtette. A belga sajtóiroda közlése szerint Bissing tábornok a haláláig azt vallotta, hogy Belgiumot anektánia kellene Németországnak s az anektánias politikájának végrehajtását abban látta, hogy a meghódított belgákkal szemben a legnagyobb szigorral és kiméletlenséggel járjon el. Agg fértakalmak szigorral, gyermekekkel szemben nem ismert kiméletet és könyörületet.

Washington, apr. 18. A belga sajtóiroda közlése szerint Falkenhausen tábornok, Belgium katonai kormányzója a belgákkal szemben ugyanazt a kiméletlenül politikát folytatja, amely az előző Bissing tábornokot világhírhedtette. A belga sajtóiroda közlése szerint Bissing tábornok a haláláig azt vallotta, hogy Belgiumot anektánia kellene Németországnak s az anektánias politikájának végrehajtását abban látta, hogy a meghódított belgákkal szemben a legnagyobb szigorral és kiméletlenséggel járjon el. Agg fértakalmak szigorral, gyermekekkel szemben nem ismert kiméletet és könyörületet.

ADÓ TÁRGYAK.

Adóügyi hírek, egy jegyzéknyelny konyhaszék nagyon 0.6. 2001 Wade Ave., a W. anton Road között, Cleveland, O. 92-94

Adóügyi hírek, egy jegyzéknyelny konyhaszék nagyon 0.6. 2001 Wade Ave., a W. anton Road között, Cleveland, O. 92-94

Adóügyi hírek, egy jegyzéknyelny konyhaszék nagyon 0.6. 2001 Wade Ave., a W. anton Road között, Cleveland, O. 92-94

Adóügyi hírek, egy jegyzéknyelny konyhaszék nagyon 0.6. 2001 Wade Ave., a W. anton Road között, Cleveland, O. 92-94

Adóügyi hírek, egy jegyzéknyelny konyhaszék nagyon 0.6. 2001 Wade Ave., a W. anton Road között, Cleveland, O. 92-94

Adóügyi hírek, egy jegyzéknyelny konyhaszék nagyon 0.6. 2001 Wade Ave., a W. anton Road között, Cleveland, O. 92-94

Adóügyi hírek, egy jegyzéknyelny konyhaszék nagyon 0.6. 2001 Wade Ave., a W. anton Road között, Cleveland, O. 92-94

Adóügyi hírek, egy jegyzéknyelny konyhaszék nagyon 0.6. 2001 Wade Ave., a W. anton Road között, Cleveland, O. 92-94

Adóügyi hírek, egy jegyzéknyelny konyhaszék nagyon 0.6. 2001 Wade Ave., a W. anton Road között, Cleveland, O. 92-94

Adóügyi hírek, egy jegyzéknyelny konyhaszék nagyon 0.6. 2001 Wade Ave., a W. anton Road között, Cleveland, O. 92-94

Adóügyi hírek, egy jegyzéknyelny konyhaszék nagyon 0.6. 2001 Wade Ave., a W. anton Road között, Cleveland, O. 92-94

Adóügyi hírek, egy jegyzéknyelny konyhaszék nagyon 0.6. 2001 Wade Ave., a W. anton Road között, Cleveland, O. 92-94

Adóügyi hírek, egy jegyzéknyelny konyhaszék nagyon 0.6. 2001 Wade Ave., a W. anton Road között, Cleveland, O. 92-94

ELMEBE! ... ADÓ FARMOK. ... ADÓ TÁRGYAK. ... OKTATÁS. ... ANUL ANGOLUL. ... ORVOSOK. ... AMY V. GUSZTAV. ... TEL.

KÜSZÖBÖN A SZÖVETSEGESEK OFFENZÍVÁJA.

(Folyt. az 1-6 oldalról.)

megirtása amgy is állandóan nagy áldozatokba került az angol hadaknak, mert állandóan ki volt téve a németek támadásainak. Mielőtt a visszavonulás megtörtént volna, rendkívül megerősítették az újabb hadállásokat, elhelyezték abban a tüzet és csak ezek megtörténtét után hagyta el a gyalogság állásait az éj sötétjének oltalma alatt. A visszavonulás oly kiválóan volt keresztül víve, hogy azt a németek észre sem vették és egy ideig még tüzet tartottak a kiürített pozíciókat. E környéken amgy is rossz utak vannak, amelyek a közeledést még jobban megfogják nehezíteni az ellenség részére.

Az angolok erősítik vonalukat

London, ápr. 18. A németek újabb divíziókat hoznak az északi frontra, hogy további előnyomulásokra erészkeljenek ki Ypres felé. Ambar az ellenség sikerült visszavenni Meterent és Wytschaettet, az angol seregek más helyeken arattak győzelmeket. Az északi fronton az angol hadak a front minden vonalán megerősítették pozícióikat. Tekintettel arra, hogy a német ütegek hatalmas tövekenyessé fejtenek ki ismét a La Bassee csatornától a niep-ri erődéig mentén egészen Givenehyig, az angol főhadiszállás on ebből azt következtetik, hogy az ellenség újabb hatalmas támadásra készül ezen a környéken és ki akarják erősíteni Bethune elfoglalását. A német ütegek már kora reggel megkezdtek működéstudék és az egész szakadatulunk munkában vannak. Különösen heves bombázást fejtenek ki Locon és Ro-bee között, ahol a csatornán keresztül már többször át akartak jutni.

Az amerikai csapatok dicsérete

Amerikai főhadiszállás Franciaországban, ápr. 18. A flandriai fronton amerikai csapatok is harcolnak az angol seregek támogatására. Pershing generális ma levelet kapott Rawlinson generálístól, az őtől az angol hadsereg parancsnokától, amelyben rendkívül nagy elismeréssel említi a generális az amerikai csapatok nagyszerű magatartása felett.

Mit mond Maurice

London, ápr. 18. Maurice generális az angol háborús kabinet főnöke most érkezett vissza a fronttól, ahol szemlélteti információkat szerzett a helyzetről. A miniszterelnök kijelentése szerint a helyzet teljesen reményteljes és semmi ok sincsen kétkedni a végső győzelem sikerében.

Megismétlődik Waterloo.

Az angol hadsereg rettenetes nyomás alatt van, de közeledek már Blucher (a francia tartalék hadak). Az egyetlen kérdés csak az, hogy milyen gyorsan és mekkora francia haderő jöhet a segítségére. A francia hadsereg azonban sokkal nagyobb, mint az angol haderő és így nincs ok az aggodalomra, hogy kellő számu tartalék sereg ne jöhessen segítségére.

Támadás a belga fronton

London ápr. 18. A németek Yser környékén is támadást kíséreltek meg, amelyet a belga hadak tartanak megszállva. Ez a front legészakibb szárnya a tenger felé. Az ellenséges ütegek reggel nyolc órakor hatalmas bombázást vittek végbe a belga front ellen, majd Lange-mark és Kippe között támadást intéztek a belga hadállások ellen. A belgák vitéz ellentámadásokkal az ellenség valamennyi támadását visszaverték és határozottan foglaltak közöttük számos tisztet. A foglyok különböző német divíziókból valók voltak.

Dörögnek a francia ágyuk

Páris, ápr. 18. A Somme folyótól le az Oise folyóig a francia ütegek tűz alatt tartják a németek hadvonalának minden talpalattnyi területét. Sőt a német vonalról beljebb eső terület is mintegy négy mérföldnyi távolságban a francia ütegek tűzköreiben van. A kisebb ütegek folyamán elfogott német foglyok véleménye szerint a francia ütegek tűze lehetetlenül teszi a németeknek, hogy vonalaikban tartózkodhassanak és már eddig is hatalmas veszteséget okozott. A háború elérkezett ahhoz a fordulópontjához, amely megmutatja az ellenségnek, hogy az elért eredmények egyáltalában nem döntő jellegűek és távol állanak a végső győzelemtől. Még ha a szövetséges hadak nem is mennek át hamarosan támadásba, meg fogják akasztani a németek további előnyomulását és meg fogják tartani hadállásaikat, amíg elegendő amerikai haderő nem érkezik arra, hogy számbeli túlsúlyban legyenek az ellenséggel szemben. Francia katonai szakértők véleménye szerint a francia hadsereg tartalék erőinek bevonásával egymaga elegendő arra, hogy akár tizenhét hónapig is tartani legyen képes az ellenséget, de tekintettel arra, hogy az amerikai csapatok sokkal előbb érnek meg a nyugati harterekre, bizonyos, hogy a döntő győzelem hamarabb be fog következni.

Angol

London, ápr. 18. Szerdán hatalmas ágyúharcok folytak a lysi hartereken, valamint a niepei erődösgéltől kezdve fel egészen Wytschaetelig. Meterent és Wytschaettet az ellenség rendkívül erős támadása következtében nem tarthattuk tovább. Az északi fronton semmi változás nem történt a helyzetben az északi front egész vonalán. Csütörtökön reggel az ellenséges tüzettség hatalmas működésbe kezdett a Givenehy fronton Robecqhtől északra, majd Locon környékén is. A bombázás egész nap fokozott erővel folyt. A wytschaettei fronton tegnap végbe ment harcok nyomán az ellenség rendkívül nagy veszteségeket szenvedett. A Knemel dombnál hatalmas német gyalogság intézett támadást hadállásaink ellen, amelynek nyomán vonalunk kissé visszahúztuk. Baileul környékén a németek három ízben intéztek támadást ellenünk, támadásaikat azonban mindannyiszor sikeresen üztük vissza. Hadvonalaink valamennyi fronton teljesen változatlanok.

Francia

Páris, ápr. 18. Szerdán sehol sem volt gyalogsági ütközet. Montdidier környékén az ellenség erősen bombázta a környéki községeket. Csütörtökön az ellenség támadást intézett Corbeny körzetében a francia hadállások ellen, a támadás azonban ütegeink tűze alatt megtörtént. A Champagnében a Meuse folyó jobb partján az ellenség több támadást indított, különösen a caurieres erődéig környékén, valamint Damloup közelében. A támadások azonban

SZÁZ SZÓNAK IS EGY A VÉGE! LABIZZADÁS ELLEN, DAGADT, SEBES, BUTYKÓS, ÉRZÉKENY

Ez a legbiztosabb, mert a Sudorin a Vörös Kereszt patikából jön az, mint minden gyógyszer a Vörös Kereszt Patikából, az Amerikában tartózkodó két legjobb óhazai orvostudós, Dr. F. A. Mersey és Bolgar Ervin felügyelte által készített.

VÖRÖS KERESZT PATIKA

8901 Buckeye Road, Cleveland, Ohio

HIVATALOS JELENTÉSEK.

A nyugati fronton legutóbb lefolyt eseményekről a következő hivatalos jelentéseket adták ki:

ANGOL.

London, ápr. 18. Szerdán hatalmas ágyúharcok folytak a lysi hartereken, valamint a niepei erődösgéltől kezdve fel egészen Wytschaetelig. Meterent és Wytschaettet az ellenség rendkívül erős támadása következtében nem tarthattuk tovább. Az északi fronton semmi változás nem történt a helyzetben az északi front egész vonalán. Csütörtökön reggel az ellenséges tüzettség hatalmas működésbe kezdett a Givenehy fronton Robecqhtől északra, majd Locon környékén is. A bombázás egész nap fokozott erővel folyt. A wytschaettei fronton tegnap végbe ment harcok nyomán az ellenség rendkívül nagy veszteségeket szenvedett. A Knemel dombnál hatalmas német gyalogság intézett támadást hadállásaink ellen, amelynek nyomán vonalunk kissé visszahúztuk. Baileul környékén a németek három ízben intéztek támadást ellenünk, támadásaikat azonban mindannyiszor sikeresen üztük vissza. Hadvonalaink valamennyi fronton teljesen változatlanok.

FRANCIA.

Páris, ápr. 18. Szerdán sehol sem volt gyalogsági ütközet. Montdidier környékén az ellenség erősen bombázta a környéki községeket. Csütörtökön az ellenség támadást intézett Corbeny körzetében a francia hadállások ellen, a támadás azonban ütegeink tűze alatt megtörtént. A Champagnében a Meuse folyó jobb partján az ellenség több támadást indított, különösen a caurieres erődéig környékén, valamint Damloup közelében. A támadások azonban

ANGOL HAJÓVESZTESÉGEK

A búvárhajók újabb áldozatai. London, ápr. 18. Az admirális jelentése szerint az elmúlt héten búvárhajók tizenkét angol hajót süllyesztettek el, három hajót pedig aknák robbantottak fel. Az elsüllyesztett kereskedelmi hajók közül tizenegynek 1600-nál nagyobb tonnatartalma volt, négynek pedig ezerhatvan tonnát tartalmaztak. Tizenkét hajót eredmény nélkül támadtak meg a búvárhajók.

VIN-KO

HA GYENGE, HA SÁPADT, HA IDEGES... VASAS GYÓGYBORT HASZNÁLJON. Ha Vin-Ko ott nem kapható, küldjön be 1 dollárt egy üvegről vagy 5 dollárt 6 üvegről erre a címre: ROYAL MFG. CO. Duquesne, Pa.

KAVARODÁS STONE ÖRÖKSÉGE KÖRÜL.

KI LEGYEN A SZENÁTUS KULGYI BIZOTTSÁGÁNAK AZ ELNÖKE?

Sor szerint Hitchcock nebraskai szenátor lenne Stone utódja. — A kormány hívei azonban ellene vannak eddig tanúsított magatartása következtében. — Valószínű, hogy Lodge szenátor fogják megválasztani Stone örökébe.

Washingtonból jelentik, hogy a Stone szenátor halálával megüresedett kulgyi bizottság elnöki állásának betöltése nagy kavargást idézett elő politikai körökben. Sor szerint Hitchcock szenátor kerülne az elnöki székbe, miután Stone szenátor után ő a legidősebb tagja a kulgyi bizottságnak. Az ő kinevezése ellen azonban állást foglalnak a kormány hívei, azzal érvelve, hogy eddig tanúsított magatartása következtében nem foglathatja el azt az állást.

Hitchcock szenátor ugyanis több ízben ellenzte a kormány javaslatait. Az ő kinevezésével a kongresszusnak mind a négy legfontosabb háborús bizottságra olyan vezetője alá kerülne, akik mindannyian demokrata vezérek és több alkalommal ellenkező véleményeket tanúsítottak a háborús kérdésekben a kormány javaslataival szemben. Ez a legfontosabb négy háborús bizottság ugyanis a következő: A képviselőház költségvetési bizottsága, elnöke Claude Kitchin képviselő. Ellene szavazott a háború megüzemelésének, ellenszavazott a sorozási törvényjavaslataknak, valamint ellene szavazott a hadügyi költségvetésnek is.

A képviselőház katonai bizottsága, elnök Hubert Dent alabamai képviselő, aki a képviselőházban a sorozás elleni harcot vezette.

A szenátus katonai bizottságának elnöke George Chamberlain Oregoni szenátor, aki elnöke volt a hadügyminisztérium ren-

SZÖKNEK A FOGLYOK NÉMETORSZÁGBÓL

Svájca nap-nap mellett érkeznek német telepekől elszökött foglyok.

Genf, ápr. 18. Tekintettel arra, hogy a németek minden használható embert elvittek a nyugati frontra a Rajna folyama mentén fekvő foglyotáborok őrzete egyre lanyhább lesz. Ezt az alkalmat úgy látják felhasználni a szövetséges foglyok és egyre-másra szöknek át a határon Svájca.

Nincs újszólva nap, hogy újabb megszökött foglyok ne érkezzenek Svájca különböző városaiba. Az elmúlt héten tizenkilenc francia foglyot, tíz angol foglyot és három amerikai foglyot sikerült megszökni a határmenti német foglyotáborokból és valamennyien szerencsésen megérkeztek Bernbe, ahol mindenki jelentkezett a maga konzulánál.

A foglyok elbocsátása szerint a helyzet Németországban sem valami rózsás, a birodalomban rendkívül nagy az élelmiszerhiány, amely miatt a városok lakossága igen rossz helyzetben van.

ANGLIA HADEREJE.

New York, ápr. 18. Ideérkezett hivatalos kimutatások szerint április elsején hét és fél milliónyi hadserege volt az angol birodalomnak. Ennek a hatalmas számnak nagy részét négy és fél millió embert maga Anglia szolgáltatott. India és Afrika egy millióval szerepel, Kanada és a gyarmatok szintén egy millióval. Skócia maga 620 ezer embert adott, míg Írország csak 17 ezret. A veszteséget kimutatások szerint maga Anglia és Wales hetven százelekkal, Kanada és a gyarmatok 16 százelekkal, India és Afrika nyolc százelekkal, Skócia hét százelekkal, Írország pedig hat százelekkal szerepel a veszteséglis-

ATTÓL A NAPTÓL KEZDVE, 3 SZÁZALÉKOS DOLLÁR-BETÉT.

A legtöbb banknál és takarékpénztárnál a betétek kamatozása a pénztári félév vagy negyedév elején veszi csak kezdetét.

A mi bankunk tehát ebből a szempontból is a lehető legmesszebbmenő kedvezményt nyújtja tisztelt ügyfeleinknek.

TRANSATLANTIC TRUST COMPANY

67 William Street, New York.

ELSÜLYESZTETT NÉMET HAJÓK.

Az angol csatahajók megmentették a német hajókat. — LEHET, HOGY E TAMADÁS EGY TENGERI OFFENZÍVA ELŐJELE.

London, április 17. Az admirális hivatalosan jelenti, hogy a Cattedagot tiz német gőzös elsüllyesztették az angol csatahajók.

A Cattedagot hétfőn kitisztítottuk, mondja az admirális hivatalos jelentése. Tiz német hajót pusztítottak el a csatahajóink ágyúja. A német hajók legénységét az angol hadihajók megmentették. Az angol tengerészek közül egy se vesztett el.

Már régebbi idő óta híre járt annak, hogy az angol flotta valószínűleg nagy offenzívára készülődik a német kikötők és a német tengerpartiak hálóját ellen. Nem lehetetlen, hogy ez a tengeri támadás a bevezetője legyen a háború új fázisának.

A Skagerrack és Cattedag között vesztett el Lord Kitchener a hajóval együtt.

NÉMET HADIFOGLYOK AMERIKÁBAN.

Washington, ápr. 18. A hadügyminisztérium intézkedése értelmében az Amerikában tartózkodó német hadifoglyokat ezennel munkába fogják. Ft. Me Phersonban, Ga. nyolcszázötven német hadifoglyot az utak elhelyezésében alkalmazták. Oglethorpeban pedig a hadifoglyok számára, építendő házak munkálataihoz osztották be őket.

Kedden érkeztek az Egyesült Államokba azok a német tengerészek, akik az U 58 búvárhajón teljesíttek szolgálatot. Ezt a búvárhajót egy amerikai torpedóúzó süllyesztette el.

Az a kérdés még nem oldódott meg, vajon a Pershing katonái által elfogott német hadifoglyokat Amerikába szállítják-e, vagy sem. A kérdésben rövidesen dönteni fognak.

London, április 18. A lordok házában a tegnapi napon az írek kötelező sorozására vonatkozó törvényjavaslatat második ízben került felolvasásra.

Landsdowne márkai a törvényjavaslatnál kapcsolatban a többi között a következőket mondotta:

Kötelességünk a hadsereg a tőlünk telhető módon támogatni. Mindeh érónket latba kell vetnünk a hadsereg fejlesztéséhez és tökéletesítéséhez. Meg vagyok róla győződve, hogy ennek a törvényjavaslataknak az életbe lépése életbiztonságot és minden hazafiasan gondolkodó polgárnak ezen az állásponton kell lennie.

Nemcsak hazafias kötelesség, de a józan ész is megköveteli, hogy minden magyar a lehető legrövidebb időn belül az Amerikai Magyar Hűség-Liga

tagja legyen. Az Amerikai Magyar Hűség-Liga arra van hivatva, hogy a HÍVATALOS AMERIKA ELŐTT az amerikai magyarság hűségének, odaadásának, érzelmeinek hű tükrét mutassa be.

A magyar becsület megkívánja, hogy ne csak emlegessük, de be is bizonyítsuk halánkat ez ország iránt, amely oly kivételes helyet biztosított a magyarság számára.

Lépjén be az Amerikai Magyar Hűség-Ligába még ma és legyen gondja rá, hogy minden rokona, ismerőse s jóbarátja is a tagok sorába álljon. Az alanti szelvényt tölts ki, vágja le s egy dollár kíséretében küldje el a következő címre:

THE AMERICAN HUNGARIAN LOYALTY LEAGUE

123 East 23rd Street New York City

Kelt..... 1918. Ezennel tagnak jelentkezem az Amerikai Magyar Hűség-Ligába és tagsági díj fejében ide mellékelek EGY DOLLÁRT. Tudomásul veszem, hogy ez az Egy Dollár nem évi tagsági díj, hanem egyszer és mindenkorra a Liga tagjává tesz, valamint személyazonosságom igazolvány gyanánt szerepel és amely az Egyesült Államok iránt való hűségemet bizonyítja.

Név..... Város..... Állam..... Utcá vagy Box.....

számban van a PENZE... LUKK helyezi el határozó betétül. NIETH JÁNOS... LAMI BANK... Second Ave., NEW YORK.

Jennings nevű amerikai hajót a minap partok közelében öszit a War Knight nevezte teherhajóval... LATTI SZÍNHÁZAK PARISSBAN.

pr. 18. Két párisi színház arra az álláspontot tartja, hogy a közönségnek a németek dicsái nem lehetnek az... LATTI SZÍNHÁZAK PARISSBAN.

NEUMANN... PATERSON, N. J.

GEDI RÓZSA... PRIKA... 50c

NYITRAY... First Avenue, York, N. Y.

LORENZ... 10 óráig a n. 2 óráig. NYITRAI MÉR VAKORLATOT.

katolikus... 10 cent

ENTHETI MEG.

TALRA ADJA

ERŐSIT, EDZ

IS

TIKA

YORK, N. Y.

NUXATED IRON

HIRDESSEN SZABADSÁG-BAN.

CLEVELANDI HIREK

TEREFERE.

(1) Az utóbbi időben többször volt alkalmam csece- mükkel találkozni. Valamennyin észrevettem, hogy a meg- vetés egy bizonyos nemével, ajkbiggyeszve és fájlg le- hunyt szemmel tekintenek a világra. Mint lelkiismeretes újságírói azonban éretem, hogy a jelenségnek valami komoly alapja van. Olyan alapja, ami anyag egy interviewhez. Az intervieweket megcsináltam. Az olvasók szíves engedelmé- vel, itt közreadom őket.

1. EGY KISLÁNY.

"Ún nagyon indiszkrét. De nem bánom, elárulok ma- gamról egyet-mást. A helyzettel általában meg vagyok elé- gedve. Örülök, hogy az önk városában néha a nap is süt. Örülök, hogy a tél már elmúlt, mert, mint hallom, télen ki- sérd erre önk felé az időjárás. Általában örülök, hogy élek, mert az életben kellemes dolgokat is tapasztalhatok. Szeretem a rendszeres táplálkozást, a rendszeres fürdőt és nagyon szeretek aludni. Oh, kegyed nem is képzeli, milyen jó szőnyeget szorított kényel aludni. Az ember néha felébred, akkor nyugtatót egy keveset, igyekszik megfordulni a másik oldalára, egy picit kinyitja az ember a szemét, látja, hogy nem változott semmi, a függöny még ugyanugy lóg, mint az előbb, a tükörben még ugyanazok a tárgyak látszanak, ak- kor az ember megnyugszik, behunyja a szemét újra elalul. Nem tagadom: néha hányingerem van. Ne is kérdezz, hogy miért. Maga felöltött, maga tudhatja. Utána egy kissé sapadt vagyok, de ez nem jelent semmi komolyat.

2. EGY KISFIU.

"Először is, mit baderolja az embert? Nem látja, hogy sírok? Mi az, hogy ne sírjak? Igenis, sírok. Annnyit sírok, amennyit akarok. Sírok reggel, sírok délután, sírok este. Hogy az éjszakáról és a hajnalról ne is beszéljek. Hadd újráljon a papa. Az jó tisz az idegeknek. Hogy mért sírok? Nagyon egyszerű. Nem szeretek itt feküdni. Szeretném, ha már nagyobb lennék, ostort szeret- nek és hintalovast szeretnék és ki akarok menni az utcára ját- szani a többi gyerekkel. És mérges vagyok, hogy még nem tudok futni és játékpisztolyt is szeretnék, meg egy bo- hócot, aki a fején jár. Legfőképpen azonban azért vagyok mérges, mert van egy nagybátyám, akinek víz van a fejében."

3. EGY CSECSEMŐ, AKI NEM TUDJA, HOGY FIU-E VAGY LÁNY.

"Bácsi, az isten áldja meg, ez rettenetes. Est nem bi- rom ki tovább. Annnyan nyüzsgétek körülöttem, hogy egész kábult vagyok. És miket mondanak. Mi az, hogy: nyusznyusz? Mi az, hogy birbi? Mi az, hogy ucimuci? Mi az, hogy pityiputyi? Mi az, hogy tetete? Ezek, ezek a szók azok, amik elveznek az egész életked- vemet. Mért nem beszélnek velem rendszeren? Mért nem bánnak velem egy, mint más, rendszer emberekkel? Mindenki megbolondult? Mit gondolnak ezek a felnőttek? Azért jöt- tem a világra, hogy ilyeneket halljak? A fulem, zug már töltök. A szemem káprázik, nem tudok semmire se figyelni, nem tudok gondolkodni. Mért vagyok mérges? Érdekes. Az ember már azt se tudja, fiu-e, vagy lány..."

AZ EAST SIDEI MAGYAR ÜZLETEMBEREK FIGYELMÉBE.

Felkéretnek az east sidei magyar üzletemberek, hogy most pénteken, azaz 19-én délután 2 órakor az Iván-Szórady-féle teremben tartandó gyűlésen okvet- len megjelenni sziveskedjenek. A most 16-ára jelzett gyűlés is részvételemség mi- att maradt el. Pedig az amerikai kormány nagyon sokat vár a magyar üzletemberektől abban, hogy se- gédkedzenek a 3-ik Liberty Bondok elhelyezésében. Számon lesznek tartva azok, akik már eddig is se- gédkedtek és azok is, kik elmaradással tüntetnek. Tisztelettel

A MAGYAR BIZOTTSÁG.

HIREK A MAGYAR ATHLÉTA CLUBBÓL.

Mráz Albert, az ismert west sidei üzletember lett az athléták elnöke. — Társas vacsora az athléta club helyiségében. — Va- sárnap délután az athléták labdarúgó csapata a svédekkel mérli össze az erejét. — A club május ötödikén háziversenyt rendez.

A Clevelandi Magyar Athlé- ta Clubbal kapcsolatban egy időben négy érdekes hírről szá- molhatunk be. Ez mindenesetre annak a jele, hogy az athléták clubjában lelkes és változatos élet folyik és hogy a tagok ré- séről is a club élete iránt élénk és eleven érdeklődés nyilvánul meg. Szerdán elnökválasztó gyűlés volt az athléta clubban. Fabel József elnök lemondott az el- nöki tisztségről s a tagok a he- lyét Mráz Alberttel, az ismert népszerű west sidei üzletember- rel töltötték be, akit nagy szó- többséggel választottak meg el- nöknek.

A szerdai gyűlésen a club el- határozta, hogy május ötödi- kén az Edgewater Parkban házi versenyt rendez. A verseny iránti érdeklődés felkeltésére

díjakat is tüztek ki Topits Jó- zsef aranyérmét, Fenesik Ödön ezüstérmét és Mayer Ferenc bronzérmét ajánlott fel. Draskovich Ferenc pedig száz dollárt ajánlott fel a verseny céljaira. Aki a legjobban ki- tünteti magát, az ötven dolláros aranyat kap ebből az összegből, ötven dollár pedig a club pénz- tárának javára esik. Április huszonegyedikén, va- sárnap délután a Garfield Park- ban az athléták labdarúgó csa- pata egy bajnoki mérkőzés ke- retében összeméri az erejét a svéd csapattal. Este a club sa- ját helyiségében (2700 Vestry Avenue) pénztára javára tánc- cal egybekötött társasvacsorát rendez. Holupka Pál híres zene- kara játszik. Kezdeté este fél nyolc órakor.

Igyekeztek most minden feles- leges centet megtakarítani.

A pénztakarításra most legjobb alkalom kínálkozik. Tegye meg tavaszi ruhavásárlását a mi üzletünkben, akkor bizonyosan jól jár.

A mi üzletünk 30 esztendeje áll fenn. Saját házukban van üzletünk, így nem kell magas házibért fizetnünk. Ezt a körülményt is bevönk hasznára fordíthatjuk, mert ha nekünk kevés a kiadásunk, olesőbban adhatjuk el a portékát.

Csakis a légujabb divatu ruhákat tartjuk raktáron.

- Kék szerzős ruhák kiárusítása. Rendes áruk \$20.00, most csak \$15.00
Fiu ruhák mélyes leszállított áron. Nagy választék, min- \$3.50-\$12.50 den szín.
Gyűrhetlen tavaszi nyakkendők 65c ára
Kék munkásingek. Szintartósá- gukról jótállunk 85c

30 éve a magyarok bevásárlási forrása!

D. F. REED

7407-9 Woodland Ave. 7500 Kinsman Road
Szabott árak! - Cleveland, O. - Szabott árak!

KONFETTI-BÁL SZABADSÁGKÖLÖCSÖN-JEGYZÉS.

A Rauch and Lang-gyár mun- kásai 3800 dollárt jegyeztek.

E helyütt megemlítettük már, hogy az utóbbi napokban több olyan gyárban volt gyűlés a Liberty Bondok érdekében, ahol magyar munkásokat is alkalmazzanak. Az ilyen gyűlések után a munkások rendszeren megteszik jegyzésüket is. Így legutóbb a Rauch and Lang- féle autombilgyár 25-ik utcai telephelyén volt gyűlés, ami után a magyar munkások 3800 dollár értékű jegyzést eszközöltek.

A jegyzések megszerzése kö- rül díszretremelőt levezényesé- get fejtett ki R. Tóth János, a Szent Imre hitközség világi el- nöke, aki a Rauch and Lang cégnek előmunkása.

Ezen a bálon a magyarság- nak minél tömegesebben kellene résztvenni s akik ott lesznek, olyan kellemes meglepetésben fognak részesülni, hogy arról sokáig meg fognak emlékezni. A rendezőség kitűnő ételekről, frissítőkről és union zenéről gondoskodik.

A tiszta jövedelem fele a Vö- rös Kereszt Egyesületé lesz, míg a másik felének ötven szá- zalékát egy beteg magyar fia- taleMBER felségélyezésére adja az egylet.

NAGY KEDELYES ESTÉLY

A Clevelandi Magyar Önképzőkör a Fulton roadi saját helyiségében E HÓ 21-ÉN, VASÁRNAP ESTE Erdélyi Emil közreműködésével, társasvacsorával, táncsal, cigány- zenével egybekötött

Kedélyes Estélyt rendez.

A Rendezőség ezúttal a husvétli mulasztásért kárpótolni akarja a hölgyközönséget is és kéri, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg.

A hölgyek kellemes meglepetés- ben fognak részesülni.

Erdélyi Emil műsorának legja- vával fogja szórakoztatni a ven- dégeket.

V. 89-91

A SEZON UTOLSÓ ELŐADÁSA LESZ

1918 április 21-én, vasárnap d. u. 1/2-3kor a Prospect Színházban színpere kerül

HEGEDÜS LAJOS JUTALOMJÁTÉKAUL

TISZT URAK A ZÁRDÁBAN

a legszebb francia operett.

Jó jegyek a szokott helyeken kaphatók.

Érdeklődjön a Sperling & Hoffman cégnél lévő színházi irodában, 3911 Lorain Ave. Tel. Lorain 1039-L vagy Harvard 823.

Hat ellopott csók.

MUNKAADÓ, AKI CSÓKOT LOP AZ ALKALMAZOTTÓL.

A vádlott tagadja a terhére rótt bűncselekményt. — Azt mondja, a vádló nem elég csinos ahhoz, hogy neki rablási szándéka támadjon.

George W. Root már ötven esztendő, de még mindig nem veti meg a szép leányokat. Sőt. Egyáltalán nem veti meg őket. Szereti őket maga körül látni és szereti őket maga mellett tudni. Most is megint micsoda dolgot csinált. Elrabolt hat csó- kot egy szép leánytól. Ez még nem lett volna olyan nagy baj, de az alkalmazottjától! Miss. Reita Hupp gépirónótól lopta el, aki erre nemes egyszerűségi- gel feljelentette.

A feljelentésnek szomorú kö- vetkezményei lettek. Az ügyész maga elé rendelte az ősz nő- csábsszt és kérdőre vonta őt.

Bíró ur. — mondta a path- esztendő, de még mindig nem veti meg a szép leányokat. Sőt. Egyáltalán nem veti meg őket. Szereti őket maga körül látni és szereti őket maga mellett tudni. Most is megint micsoda dolgot csinált. Elrabolt hat csó- kot egy szép leánytól. Ez még nem lett volna olyan nagy baj, de az alkalmazottjától! Miss. Reita Hupp gépirónótól lopta el, aki erre nemes egyszerűségi- gel feljelentette.

A kisasszony minden tiltako- zása dacára a fátályt a szigorú bíró fellebbentette.

Tényleg, a kisasszony nem is volt valami szép.

Igen, — mondta a kisasz- szony lángvörös arccal, de ő

Miss Reita Hupp

Root papa nem is késett a behunyta a szemét. — Isten válassza! — Kérem szépen. — mondta a meghatottságtól remegő han- gon. — itt egy kis baj van. Ép ugyanis a csókokat nem loptam el. Ajándékba kaptam őket. A kisasszony nyújtotta őket át nekem. Azt viszont nem taga- dom, hogy én nem haboztam őket elfogadni. Elismerem, nem valami szép dolog, hogy a munkaadó ajándékot fogadjon el az alkalmazottjától, de egy gyenge pere műve volt az egész. Erre megjelent a kisasszony, sűrűn lefátyolozott arccal.

A vádló ugyanis huszezer dollárt kér a rablótól. A rabló nem akarja megfizetni ezt az összeget. A tárgyalás folyik. — Hír szerint a kisasszony kettő ötvenbe is hajlandó kiegyezni. De azt kes monban követeli.

VERSENY PÁLYÁZAT.

TIZ DOLLAR JUTALOM A LEGJOBB VÁLASZÉRT.

Kérdés a magyar iskolás fiukhoz és lányokhoz.

Egy társaságban felhangzott az a kérdés, vajjon a clevelandi magyar iskolás fiuk és leányok elősegí- hetik-e a harmadik Szabadság kölcson sikerét? Ké- pesek-e megmagyarozni külieiknek, hogy mivel tar- toznak fogadott hazájuk irányában és hogyan róhat- ják le haláljukat iránta? Számos vélemény hang- zott el.

A Szabadság vasárnapi külön kiadásának a szer- kesztője elhatározta, hogy a kérdés eldöntésében ma- gukhoz a clevelandi magyar iskolás fiukhoz és leá- nyokhoz fordul és tőlük várja a feleletet.

A kérdés ez: Miért kell szüleimnek Liberty Bondot venni?

A kérdésre válaszolhat minden clevelandi ma- gyar iskolás fiu és leány, aki nem haladta meg a tíz- nőt évét. A válasz ne legyen túlságosan hosszú. Választ szombatig, április 20-ig lehet beküldeni a Szabadság vasárnapi külön kiadásának szerkesztőjé- hez (Box 171.), jegyezze alá nevét és lakását, vala- mint azt, hogy melyik iskolába jár.

Tíz dollár jutalmat tüztünk ki a három leg- jobb válaszra.

Az első díj öt dollár, a második három dollár, a harmadik két dollár. Ugy a nyertesek válaszáat, mint a többi helyes választ lapunk legközelebbi számában közölni fogjuk. Ugyancsak a legközelebbi számban, amely április hó 21-én fog megjelenni, közölni fogjuk a nyertesek neveit és elküldjük számukra a kitűzött jutalmakat, amelyeket Varga Hugó clevelandi magyar ügyvéd ajánlott fel.

Clevelandi magyar iskolás fiuk és leányok, most már rajtatok van a sor! Mutassátok meg ügyesség- teket, helyes gondolkozástokat és küldjétek el vála- szaitokat.

Mindenki tudja,

Köhögés, fulladás, rekedtség, meghülés

ellen csak egy biztos gyógyszer van és ez a SZENT ERZSÉBET MELL- ÉS TUDÓBALZSAM.

Ha Ön KÖHÖG, FULLAD, REKEDT, MEGHÜLT, saját maga és családja ellen vétekez, ha nem rendel meg ezen kitűnő gyogy- szert, mely már 20 esztendő óta van forgalomban és ezreknek és ezreknek hozott már gyógyulást. Ne késlekedjen, mert sokszor egy kis meghülésből keletkezik a TUDÓVESZ, vagy HEPTIKA, ezen borzasztó betegség, amely oly sok áldozatot követel min- den évben.

A Szent Erzsébet Tüdő és Mell Balzsam ára 1 dollár és 10 cent bárhová küldve. A hozzávaló Kárpáti Tea 25 cent dobozont. MINDENKI UTÁNOZZA és ezért ne fogadjon el értéketlen UTÁNZATOKAT, hanem hozassa meg egyenlően a feltalálótól és egyedüli készítőtől, a SZENT ERZSÉBET ELSŐ MAGYAR GYÓGYSZERTÁRBÓL Amerika legelkiismeretesebb patikájából. ITT A HELYES CIM: 9115 BUCKEYE ROAD, CLEVELAND, OHIO

AVASZI TÁNCMULTSÁG. A West Sidei Oltár Leány Egylet nagyszabású Táncmultságot ren- dez folyó évi április hó 20-án, szombaton este fél 8 órakor a West Side-i Turn Hallban. Kérjük a magyarság szíves párt- fogását. Pokol Union zenekara. — Belepti díj férfiaknak 55 cent, nők- nek 30 cent.

TÁNCMULTSÁG. A Liberty zenekar e hó 30-án, szombaton este 7 órai kezdettel a Buckeye roadi Nemzeti Hallban táncmultságot rendez.

AVASZI BAL. A west sidei Református Egyház április hó 20-án, szombaton este, BALT rendez a Goodfellow Hall- ban. — Belepti jegy 30 cent. — A zenekart Pokol zenekara szolgál- tálja. 68, 86, 87, 91, 93

Háztífestést, javítást, új külső, mint belső és papírozást, jutányos árral ellátja Zergan Péter. 9727 Yeakey Ave., Cleveland, O.

FERIAK ÉS NŐK bármilyen ha- gyományos ruhákban a leg- megbízhatóbb győszereket szereshetik be a KEPEK GYÓGYSZERTÁRBAN 2017 W. 25th St., Cleveland, O.

Mrs. Virág okleveles amerikai és hazai SZÜLÉSZNŐ 2588 Scranton Rd., Cleveland, O.

FRANK G. NUNN 3924 LORAIN AVENUE a Tura Hatal szomsz. Unio Ambulance. — Invalíd kocsik. Bell Harvard 6711. — Cas. Lorain 92

Fries & Schuck COMPANY Legujabb Tavasi Divat Női kalapokból Női divatcikkekkel DUPLA KÉP: Precies STAM- PEKST adunk kedden és Csütörtökön egész nap.

The Prospect AUTO TOP & PAINTING CO. 2112 E. 19th Str., közel a Prospect. Auto tető készítés és festés. Új tákarók, tető takarók, javítás munkák, ércmunkák. Minden osztályban gyakorlat mesteremberek.

Gyászjelentés. Szomorodott szívvel jelentjük szeretett feleség és anyánk, az Abaujmege eszéi illetőségű Fedor István- nének e hó 16-án 68 éves korában történt gázszos elhunytát. Drága halottunk temetése a gör. kath. egyház szer- tartása szerint e hó 20-án fog végre menni a 2762 East 92-ik utcai gyászházban reggel 9 órakor és a Buckeye Roadi gör. kath. templomból. Földi maradványait a Kálvária temetőbe helyezik örök nyugalomra. Anna Janyigár Józsefné, Mária Csirovsky Józsefné leányai. Fedor István férj. Fedor János fia. BÉKE PORAI FELETT!

HÁZTULAJDONOSOK!

Csinosítsa ki a házat villanyvilágítással és modern villanyos csillárokkal. Hívjon fel bennünket és mi megmutatjuk Önnek, hogyan takaríthat meg pénzt magának. Tíz hónapnyi időt adunk egy a bevezetés, mint a fel- szerelés költségei fizetésére. Minden munkáért jótállunk.

OHIO STATE ELECTRIC COMPANY 5010 Woodland Ave., Cleveland, O. Central 5438-B

L. ZAVACKY ÉS J. ZUBKO

háztífestők és papírozók. Minden ezen szakmába vágó munkát jutányos áron elvállalunk. Cim: 11213 Quincy Ave., vagy 2678 Tennyson Road, Cleveland, Ohio

Phone Central 3762-W Irodájában naponta rendel: Dr. Király L. Albert MAGYAR ORVOS ÉS SEBÉSZ United Bank Building 210-211 Lorain és West 25-ik Street sarkán, Cleveland, Ohio.

Tudja,
adás,
ghülés

van ez a
BET
ALZSAM.

GHOLT, saját maga és
neg ezen kitűnő gyógy-
alomban és ezekben és
alkedjen, mert sokszor
VÉSZ, vagy HEPTIKA,
aidozatot követel min-

Mell Balszam
vá küldve.
a dobozoként.
fogadjon el értéketlen
gyeosen a feltalától

SŐ MAGYAR
RBÓL
patikájából.

CLEVELAND, OHIO

Saját készítésű
arany karilagyú-
rők nagy választékban.

ISTER
Main Ave., Cleveland, O.

Ujon a város bármely részéből
ANK G. NUNN
Tűz Biztosítási Társaság
4. LORAIN AVENUE
Tűz Biztosítási Társaság
Invalíd Kocsi
ward 1511. — Cus. Lorain 162

Fries & Schuele
COMPANY

Jobb Tavasz Divat

Női kalapokból
é divatcikkekéből

A két Peerless STAM-
ET adunk Kedden és
Kütfőn egész nap.

25th Str. Szemben az
uj Marketházzal
CLEVELAND, O.

e Prospect
TOP & PAINTING CO.
9th Str. közel a Prospecthe.
a tőle készítésű és festés.
lakások, tőle lakások,
tűz munkák, ércmunkák.
ostályban gyakorlott
mesterek.

és.
szeretett feleség és
segíjő Fedor István
történt gyászos

kath. egyház szer-
menni a 2762 East
akor és a Buckeye

temetőbe helyezik

Fedor István
férj.
Fedor János
fia.

NOSOK!
lágítással és modern
negmutatjuk Önnek,
ának.
vezetés, mint a fel-
állunk.

C COMPANY
O. Central 5438-R

J. ZUBKO
zen szakmába vágó
vállalunk.

Tennyson Road,
93, 99, 105

MAGYAROK AMERIKÁBAN.

GYŐZTEK A MAGYAR FIUK.

A Chicagói Magyar Athletikai Egyesület football csapta 3-1-re verte ellenfelet. — A magyar labdarúgók elsőrangban játszottak — Nagyszámú közönség nézte végig a mérkőzést.

Chicago, Ill. — A verőfényes vasárnapi idő eddig még nem látott nagy tömeget vonzott ki a Danphine parki football pályára. Nem csak a sportrajongókat, hanem még a football játékok analifáit is nagy számban láttuk a nézők táborában. Nem esed, mert már heteket megelőzőleg nem csak a szorosabb sportkörökben, hanem még a nagy nyilvánosság előtt is élénk vita tárgyát képezte a bekövetkező elsőrangú sportesemény, a midőn a Chicagói Magyar Athletikai Egyesületnek a bajnoki mérkőzések során még veretlen első csapata játszott fog az eddig még szintén veretlen Rangers első csapatával. A tavalyi mérkőzés 0-0 eredménnyel eldöntetlenül végződött. A beavatott körök a Rangers csapatát favorizálták, amennyiben előző vasárnap svédiek első osztályú csapatát 2-0-ra verte deacra annak, hogy ugyane vasárnap a magyar csapat a Union Football Clubot 10-0-ra verte.

Élénk óváció fogadta a pályára lépő zöld-fehér inges magyar csapatot. A bírói jelzés elhangzása után a magyar fiúk azonnal erős tempót diktáltak és vagy 20 percig állandó oszton alatt tartották a Rangers kapuját, de a csatárok erélytelensége folytán a jól működő Rangers védelem leszerelt minden veszélyesebbnek látszó támadást. A Rangers felháborodva a magyar fiúk erőt nélkülöző játékát a magyar kapu elé terelik a játékokat, de a magyar hátvédnek könnyű szerrel teszik ártalmatlanná a támadásokat. A pár kapura irányított lövést Niederkorn kapus könnyű szerrel védte ki. Földi remek egyéni játéka a 27-ik percben a Rangers kapuját hozza veszélybe. A 42-ik percben a Rangers jobb szélső lerohanása a Rangers egyetlen gólját eredményezte. Első félidő 1-0 a Rangers javára.

A második félidőben a magyar csapat szél és nap ellen játszik, ami óvatossá teszi őket. Vagy 10 percig a játék a középben hullámzik, de a magyar fiúk lábra kapnak és erőteljesebbnél erőteljesebb támadásokat intéznek a Rangers kapuja ellen. Egy kapu előtti kavardásból kifolyólag a Rangers kapusa a hálóba ejti a labdát, de egy gyors mozdulattal a mezőbe dobja vissza és a bíró nem adja meg a jogos goalt. Nagy a felháborodás a magyarok táborában, élénk lármával mint a méhraj lepik el a pályát. A kavardásból kifolyólag pár percre megszünik a játék. A ked-

NEW YORKI HIREK.

A NEW YORKI MAGYAROK "LIBERTY LOAN" BIZOTT. SÁGANAK GYŰLÉSE.

New York. A new yorki "Liberty Loan" igazgatójának felhívására, hogy a new yorki magyarok a fogadott haza iránti kötelezettségüknek eleget tessenek. Április hó 16-án a Luchow-féle vendéglő emeleti terében megalakították a "Liberty Loan" magyar bizottságot. Részt vettek a gyűlésen: Somlyó Arnold, Boros Jenő, Rev. Kuthy Zoltán, Horváth József, Skotthy János, Kramer Árpád, Hunfalvy Hugó, Ruttikay Jenő, tisz. Harsányi László, dr. Horn Ferenc. Az együttes "Képviselőtársaság" elnökéül, Kirschbaum a Petőfi egyület, Dann György és Magyar Házban képviselt egyletek részéről, M. J. Kovács a Verhovay 83, Hacker J. az Önképző egylet és Popper M. a Magyar Betegs. egylet képviselőit. Az angol igazgatóság részéről megjelentek Wright és Kley titkárok, a kik előadták az összehívás okmányát. A magyar bizottság a következő tisztviselőket alakult meg: Somlyó Arnold elnök, Cukor Mór alelnök, Kiss Emil titkár, Berkó D. Géza pénztárnok. A magyar bizottság a legelőnyesebben fogja megkezdenni a 3-ik Liberty Loan-ra szóló jegyzéseket, hogy mielőtt lejárna május 4-én a jegyzések határideje, tetemes összeggel tudjon előzámolni a hivatalos köröknek. Eppen azért az összmagyarság erkölcsi érdeke, hogy a magyar bizottság működése sikeres járjon. A ki a 3-ik "Liberty Loan"-ra jegyez, nemcsak Amerika háborus előjait segíti elő, hanem egyszersimint 50 tőkebefektetést is csinál, mert a bondok 4 és 1/2 százalékos kamatot hoznak.

A gyűlésen be lett jelentve Konta Sándor 25 ezer dolláros jegyzése s a jelenlevők részéről további 5000 dollár úgy, hogy az első összegjével is már 30,000 dollár jegyzést tudott felmutatni.

Ellett határozta, hogy a bizottság április hó 28-án, vasárnap egy nagy négyülvést fog rendezni a magyarok részére, egy erre alkalmas nagy teremben. A gyűlés előkészítésére Cukor Mór elnökelte alatt egy 5 tagú bizottságot küldtek ki.

ALLÁST NYERHET.

New York, N. Y. — A Municipal Civil Service Commission pályázatot hirdet magyár és szláv tolmácsok állására, mely pályázatok május hó 7-én, délután 4 óráig lehet a Municipal Bldg. 1400. számú szobájában beadni.

A pályázatoknál kell, hogy az Egyesült Államok polgára legyen, 21 éven felül korban és kell, hogy New York államnak legyen lakója. A vizsga szóbeli és írásbeli mindkét nyelven és leírásbeli. Általános 70% kell megfelelni. Pályázóknak hárny nyelvet kell az alantálkolt tudni: Magyar, Orosz, Polak, Tót, Cseh, Szerb, Horvát, Slovén, Ukraian, Bolgar, Vend és fehér Orosz.

Az állások betöltésénél kötelezően ezeken a nyelveken folyékonyan beszélni és írni és lefordítani angolra pontosan beszédek és írásokat és vizsont.

Az állás \$1200 fizet évente. További információért forduljon

Municipal Civil Service Commission-hoz,

1400. szoba, Municipal Building, Manhattan, New York City, 93

EGY FIATAL MAGYAR LEÁNY HALÁLA.

Gábor István gyászosa.

Pittsburgh, Pa. Szomorú gyász érte Gábor Istvánt, a Verhovay Segélyegylet érdemes titkárát. Leánya, a 25 éves Ilona pittsburghi lakásukon meghalt.

Az elhunyt fiatal leány, aki évek óta minden magyar mozgalomból szép részt vett ki, Clevelandban született 1893. április 21-én.

Az 1916-ban tartott pittsburghi magyar napon őt választották meg a legnépszerűbb magyar nőnek.

A halál bekövetkeztekor, Gábor István, Hazletonban tartózkodott, a Verhovay Egylet tisztikari gyűlésén. Távirati értesítés ment hozzá és a gyászba borult apa sietve jött vissza szeretett leánya ravatalához.

A temetés valószínűleg Hazletonban fog megtörténni, ahol évek előtt Gábor Istvánt is helyezték örök nyugalomra.

A gyászba borult magyar család iránt általában a részvét.

TUDUNK MÁR EMBEREKRŐL, AKIKET BECSAPTAK.

TUDUNK MÁR EMBEREKRŐL, AKIK VALÓDI PEDISINT AKARTAK VENNII

ÉS HAMISITVÁNYT KAPTAK.

Ezeket az embereket nem sajnáljuk. Nagyon gyámoltalan ember az, akit be lehet csapni és az ilyen emberek ne is jöjjenek hozzánk.

Mert más dolog az, ha valaki csak lábizzadás ellen kér valamit, mert akkor az azt jelenti, hogy adhatnak neki akármilyen ártalmas szert, azzal ő nem törődik.

De ha Pedisint kér, tehát a legjobbat, ami csak létezik — és mást fogad el, az ilyen embert nem lehet egész embernek tekinteni és az, aki becsapta, nemcsak elszedte a pénzét, hanem a végén ki is nevette.

PEDISIN
a lábéltető

a fáradt, izzadó, hőlyagos, égő, fájós, bütykös, tyukszemés lábak egyetlen hathatós gyógyszer.

Egy nagy családi dobozzal több hónapra elegendő 1 dollár.

VEGYE A VALÓDIT e címen:

CLEVELANDI KORONA GYÓGYSZERTÁR
a Pedisin főraktára

2812 East 79th Street I, Cleveland, Ohio

CANTONI O. HIREK.

KÉT BALESET.

Nemes Imre és Balogh István szerencsétlenül jártak.

Canton, O. A cantoni magyarság két általánosan ismert tagját a közelmúlt napokban súlyos szerencsétlenség érte.

Az egyik Nemes Imre, a Verhovay 64-ik fiók alelnöke, a ki súlyosabb természetű égési sebet szenvedett a gyárban, a másik pedig Balogh István, a kit a Berger-féle gyárban ért utóli baleset. Ugyanis munka közben a gyűlés előkészítésére Cukor Mór elnökelte alatt egy 5 tagú bizottságot küldtek ki.

ALLÁST NYERHET.

New York, N. Y. — A Municipal Civil Service Commission pályázatot hirdet magyár és szláv tolmácsok állására, mely pályázatok május hó 7-én, délután 4 óráig lehet a Municipal Bldg. 1400. számú szobájában beadni.

IFJAN A SIRBA.

Szeiber György tüdőgyulladásban meghalt.

Canton, O. A 22 esztendő Szeiber György a napokban meghalt. A megboldogult Beregme gy Leányfalváról került Amerikába. Józan, derék fiatal ember volt, a kit a tüdőgyulladás szőlított el az élek sorából. Fivére Szeiber Mihály a holtestet Monessen, Pa.-ba szállította s ott is helyezték örök nyugalomra.

A koporsója a következők tettek koszorút: Pfeifer József, Hödl Károly, Hödl Fülöp, Vireusek Vitus és neje, Vidernak Mátyás és neje, Klapptán János, Juhász István, Körbel Márton, Fehér Anna, Kisman György, Fehér Sándor, Fehér János, Barthus Sándor, Hesenberger József.

PROVIDENCE JEWELRY COMPANY

értesíti üzletfeleit, hogy a Fifth Avenue 719 szám alól új helyiségbe költözött. Új címünk tehát

805 Liberty Avenue, Pittsburgh, Pa.

DR. FARKAS D. JÁNOS, MAGYAR ORVOS

423 Market Street
McKEESPORT, PA.

Specialista az összes férfi betegségekben.

CSALÁDI KÖR.

HAZASSÁGKÖTÉS.

Kozma Kálmán—Csarba Anna.

Detroit, Mich. Fényes esküvő folyt le a napokban, amikor Kozma Kálmán, a komárommegyei Tárkány illetőségű fiatal honfitársunk vezette oltárhöz szíve választottját, Csarba Annát, aki Vava, Szabolcsmegyékorszögből származott Amerikába.

Násznagyok voltak: Ifj. Kozma István és neje és Szales György és neje.

KETTOS ISTENALDÁS.

Ocell, Pa. Torók György honfitársunk és neje született Kovács Ida boldog emberek most. A napokban ugyanis két kis leányka érkezett a derék magyar emberek otthonába, akiket a consellsburgi róm. kath. plébánián kereszteltek meg.

Keresztülők Nagy Sándor és neje, szül. Kapossy Amália és Sztolár Bálint és neje Kovács Erzsébet voltak. Az egyik kis leány Erzsike, a másik pedig Ágnes nevet kapott.

A boldog szülők nagy lakomát estaptak a két kis leányka tiszteletére, amelyen a keresztülőkön kívül számosan vettek részt.

DETROITI MAGYAR ORVOS

Dr. Leo Herbert. Férj betegségek szakorvosa. Volt és kiz. kardorvos. Cím: Dr. L. H. Herbert, 2225 West Jefferson Ave., Detroit, Mich.

ROSSZ A GYOMRÁ?

Találja meg az igazi okot—vegye a Dr. Edwards-féle olajbogyó tablettákat.

Ugyanezt teszi ezer meg ezer gyomorbeteg szenvedő. Ahelyett, hogy erősítő szerket vennének, vagy ide-oda kapkodnának a bajigazi okát keresik—a renyhé máj és rendeltlenül működő beleket. Dr. Edwards olajbogyó tablettái gyógyítják a májat, a máj és a bél elvégezt feladatát, elmulaszt a rossz emésztés és gyomoraj.

Ha rossz a szája íze, nyelven le rakódás van, rossz az étvágya, lusta és fáradt, nincs kedve semmihez, megemésztetlen élelmiszerek kincözök, az étel olajbogyó tablettákat, a csaloné helyettesítéssel.

Dr. Edwards olajbogyó tablettái tiszta növényi alkotásrészekből és olajbogyó olajból készül. Meg tudja ismerni ezeket olajból szinükrol, Göres, csikarás és fájdalom nélkül működnek.

Vegyen egyet vagy kettőt lefekvés előtt és akkor ebéd annyit, amennyit csak akar. Doboza 10 és 25 cent. Kaphatja minden gyógyszerárban.

DR. HARSTEIN ADOLF

MAGYAR FOGORVOS
1220 State St. cor. Clinton Ave.
Telefon: Berzsum 6454.
Fitt-méterm: 1072 East Main Str.
BRIDGEPORT, CONN.

Egyetlen magyar fogorvos West Endon. Fogászati tanulatot német és mindennapi fogorvosi művelés a természeti fogorvosi és szájgyógyászati részben. Több mint 20 éves tapasztalat és 20 év tapasztalat a szájgyógyászatban.

BRIDGEPORT, CONN.

MAGYAR TŰZOLTÓ.

Bridgeport, Conn. Bandré Ferenc honfitársunkat, Bandré Andrást közjegyző fiát a városi hatóság kinevezte tŰZOLTÓNAK.

DR. HARSTEIN ADOLF

MAGYAR FOGORVOS
1220 State St. cor. Clinton Ave.
Telefon: Berzsum 6454.
Fitt-méterm: 1072 East Main Str.
BRIDGEPORT, CONN.

Egyetlen magyar fogorvos West Endon. Fogászati tanulatot német és mindennapi fogorvosi művelés a természeti fogorvosi és szájgyógyászati részben. Több mint 20 éves tapasztalat és 20 év tapasztalat a szájgyógyászatban.

BRIDGEPORT, CONN.

MAGYAR TŰZOLTÓ.

Bridgeport, Conn. Bandré Ferenc honfitársunkat, Bandré Andrást közjegyző fiát a városi hatóság kinevezte tŰZOLTÓNAK.

DR. HARSTEIN ADOLF

MAGYAR FOGORVOS
1220 State St. cor. Clinton Ave.
Telefon: Berzsum 6454.
Fitt-méterm: 1072 East Main Str.
BRIDGEPORT, CONN.

Egyetlen magyar fogorvos West Endon. Fogászati tanulatot német és mindennapi fogorvosi művelés a természeti fogorvosi és szájgyógyászati részben. Több mint 20 éves tapasztalat és 20 év tapasztalat a szájgyógyászatban.

BRIDGEPORT, CONN.

MAGYAR TŰZOLTÓ.

Bridgeport, Conn. Bandré Ferenc honfitársunkat, Bandré Andrást közjegyző fiát a városi hatóság kinevezte tŰZOLTÓNAK.

DR. HARSTEIN ADOLF

MAGYAR FOGORVOS
1220 State St. cor. Clinton Ave.
Telefon: Berzsum 6454.
Fitt-méterm: 1072 East Main Str.
BRIDGEPORT, CONN.

Egyetlen magyar fogorvos West Endon. Fogászati tanulatot német és mindennapi fogorvosi művelés a természeti fogorvosi és szájgyógyászati részben. Több mint 20 éves tapasztalat és 20 év tapasztalat a szájgyógyászatban.

BRIDGEPORT, CONN.

MAGYAR TŰZOLTÓ.

Bridgeport, Conn. Bandré Ferenc honfitársunkat, Bandré Andrást közjegyző fiát a városi hatóság kinevezte tŰZOLTÓNAK.

DR. HARSTEIN ADOLF

MAGYAR FOGORVOS
1220 State St. cor. Clinton Ave.
Telefon: Berzsum 6454.
Fitt-méterm: 1072 East Main Str.
BRIDGEPORT, CONN.

Egyetlen magyar fogorvos West Endon. Fogászati tanulatot német és mindennapi fogorvosi művelés a természeti fogorvosi és szájgyógyászati részben. Több mint 20 éves tapasztalat és 20 év tapasztalat a szájgyógyászatban.

BRIDGEPORT, CONN.

MAGYAR TŰZOLTÓ.

Bridgeport, Conn. Bandré Ferenc honfitársunkat, Bandré Andrást közjegyző fiát a városi hatóság kinevezte tŰZOLTÓNAK.

FELHÍVÁS.

Az Első Kohányi Tihomér Amerikai és Magyarországi Egyesült Magyar Munkás Beteg Segélyező Egylet és Munkás Szövetkezete elhatározta, hogy három hónapig kedvezmény mellett vesz fel tagokat a következőképpen:

15 évestől 30 évig \$2.25
30 évestől 40 évig \$3.25
40 évestől 50 évig \$4.25
50 évestől 55 évig \$5.25

Ezen fizetés mellett rögtön segélyben részesül minden utána fizetés nélkül. Egyesületünk 75 cent havidíj fejében fizet beteg tagjainak 6 dollár heti segélyt, az elhunyt tagjai részére 100 dollár temetési költséget és örökösöknek annyi dollárt, ahány tagja van az egyesületnek.

Egyesületünk az óhazába hazavándorló testvéreink épen úgy fizethetik, mint itten és pedig három osztályban, tehát: ségelekre képest, mert bizony öregségükre csak anna abba a házába utaznak, amiben felesöng ringott és ezen egyletnek akkor is tagja lehet. Minden egyletnek küll magyar testvéreket elvárva és boyebb felvilágosításért forduljanak a titkárhoz. Bárhol is tizenkét új taggal új fiokot lehet alakítani. Egyesületünknek van 15 osztálya.

Dreuzek János, elnök.
Sipos Gyula, titkár,
Box No. 420, Homer City, Pa.

ERTESTES.

Az alább megjelölt területen lakó magyarság szíves tudomására hozzuk, hogy ezen területen a Szabadság képviselői JACZÓK ÁRPÁD által a magyar betűről és a közérdekről elhatározást bíztak meg. Jeczó Árpád urat működésére a lap és olvasói iránti igaz szeretet foglalkoztatja és hisszük, hogy az a közérdekre és általános elismerésre, melyek Jeczó urat működésében az Egyesült Államok minden részében környékért, új működési teret lakó magyarságunk részéről sem fogunk elmaradni. Kérjük a közérdekre, fogadják Jeczó urat oly szeretettel, oly bizalommal, részesítsék őt oly pártfogásban, milyent ő méltán meg is érdemel.

A Wheeling, W. Va. irada területéhez tartoznak: Wheeling, Va., Martins Ferry, Dillonvale, Steubenville, Cambridge, New Philadelphia, Zanesville, Congo, Murray City, O. és környéke, valamint egy West Virginia állam, mint Ohionak e területhez közel eső részei.

Teljes tisztelettel:
A SZABADSÁG KIADÓHIVATALA.

ERTESTES.

Connected állam, valamint Passaic, Perth Amboy, New Brunswick, N. J. és környékén lakó olvasóink szíves tudomására adjuk, hogy e vidék képviselőivel MEGERY IMRE urat bíztuk meg, a kinek székhelye Bridgeport, Conn. egyelőre 339 Hancock Ave. cím alatt lesz.

Megyeri Imre ur a magyar sajtókat régi és érdemes munkása, a ki közérdeklő tudósításával és cikkével is éltünkkel foglalkoztatott az ő hatáskörébe eső vidéken történt dolgokról.

Megyeri Imre ur, ugy is, mint lapfőszerkesztő, megérdemelt méltán a magyarság legelőnyesebb körök támogatását. A midőn is a magunk részéről is hálás elismerésünk nyilvánítottuk már először mindazon jóindulatról, a melyben a fentjelzett vidék derék magyarsága, Megyeri Imre urat részesíteni fogja, vagyunk.

Tisztelettel:
A Szabadság Kiadóhivatala.

HAGYERMEKEK SÍR
VAGY
HA-NEM ALSZIK

Ha fáj a hasa, ha köhög, vagy más baj bántja, az egyedüli szer, mely megmenti minden baltól. A Romko 35 centet kapható minden patikában és szótárban. Ha ott nem kaphatja, küldjön be 35c árá bélyeget érte erre a pontos címre:

Royal Mfg. Company
Duquesne, Pa.

Vigye el ezt a képet a patikába.

Egy rébusz.
Ezt a fólháborítóan kedélyes viccet is a tőzsdéről hozták. Odaáll az egyik a másik elé. A következő párbeszéd fejlődik ki:
Az egyik: Akar egy rébuszt hallani?
A másik: Akarok.
Az egyik: Hát találja ki, mi ez: kívül zöld, belül piros, na-
gyon jó íze van és olyat ugrik, mint a Bazilika.
A másik: Nem tudom.
Az egyik: Görögdinnye.
A másik: Kívül zöld! Igen. Belül piros! Igen. Józif! Igen. De... miért mondta, hogy olyat ugrik, mint a Bazilika? Hisz a dinnye nem ugrik!
Az egyik: Persze, hogy nem. De hát ugrik a Bazilika!

"CHICAGO ÉS KÖRNYÉKE."

A "Szabadság" chicagói irodája 552 W. North Ave. — Hanover Bldg. Room 219, a Larrabee st. sarkán. Telefon: Diversey 4670. Irodavezető: László H. Leo. Megbízott: Papp Jenő.

A "Szabadság" South Side irodája 9251 Cottage Grove Ave. Irodavezető: Kassay Károly. Megbízott: Zachar Gábor, kántortartó.

SZÜLETÉS NAP.

Chicago, Ill. Egyik legderékabb magyar honfitársunk Pápay József tiszteletére nagy vigasság volt a minap. Ugyanis a mult hó 17-én volt az öreg ur 60 esztendő. A pompás családi ünnepély idősebb leányánál Vezits Miksánál házánál volt az Ashland Ave. 2637 szám alatt. Jelen voltak Kolezár János és neje, Veszies Miksa és családja, Gluek Ferenc és családja, Dögei János és családja, Gyuki Milán és családja, Mr. S. Gluek és Mr. Bendles. Pápay Rózsi és Lercian István gondoskodtak a vendégek szórakoztatásáról pompás zongorajátékukkal.

MAGYAR BÉKBÍRÓ

ÉS KÖZJEGYZŐ.
Justice of Peace and Notary Public
Előáll és elismert követelések behajtását, felkér és házasság, ellet és baleset biztosítás. — A munkaköreiben előforduló baleseteknél, követeléseivel bizalommal fordulhat hozzáim.

1824 Buavay St., Chicago, Ill.
Lelekész: POMPL H. RUDOLF.
1744 Cleveland Ave.

WEISS ARMIN

1830 State St., Granite City, Ill.
Telefon: 529-R.

CHICAGOI MAGYAR ORVOS

Dr. Löwinger Ernő magyar orvos és sebész, az összes orvosi tudományok tudora. Címe: 1858 GRAND AVE., Chicago, Ill. — Rendel: d. a. 10-től 11-ig. D. a. 6-tól 8-ig. Vasárnap d. e. 10

YOUNGSTOWN ÉS KÖRNYÉKE.

A SZABADSÁG YOUNGSTOWN és vidéke irodájának címe: 336 West Federal Street, YOUNGSTOWN, OHIO. Irodavezető: MIHÓK SÁNDOR.

A SZABADSÁG AKRON, O. és vidéke, valamint DAYTON, O., COLUMBUS, O. és környéke irodáinak vezetői: BOER VILMOS és MIHÓK SÁNDOR.

BOER VILMOS irodavezető címe: 689 So. Main St., AKRON, O., a Hauser bankülsőben.

A DAYTONI iroda helyettes irodavezetője: BARTOS JÁNOS, 327 Dale Ave., DAYTON, O.

A MAJUS ÖTÖDIKI TÜNETŐ ÜNNEPÉLY.

A nagybizottság által megszerzett rendező albizottságnak gyűlése. — Az élelmiszer-takarékosági elvre való tekintettel a bankettet mellőzik. — Az ünnepély részletei.

Youngstown és környéke egész magyarsága lázas érdeklődéssel várja már május ötödikét, azt a napot, amikor alkalmat lesz megnyilatkozni és tüntetően kimutatni az amerikai közvélemény előtt azt, hogy tudja a kötelességet ezzel az országgal, annak a kormányával és törvényeivel szemben.

Mint az előlejek mutatják, ezen a napon tényleg teljes egészében fog megnyilatkozni Youngstown és környéke magyarsága. Bizonyos, hogy ennek a magyarságnak a zöme meg fog jelenni az ünnepélyen és hogy csak nagyon kevesen lesznek azok, akik attól távol maradnak.

A nagybizottság ideiglenes elnöke tudvalevően már április elején összehívta az egyleti vezetők által kibővített állandó választmányt és a mint azt már előbb jeleztük, elhatározta azt, hogy küldöttségileg felkeresi a város és környék összes egyleteit és azokat részletesre szólítja fel.

A kiküldöttök végig járták az egyleteket, még pedig kitűnő eredménnyel, amelyről a rendező bizottságnak hétfőn, azaz 15-én tartott ülésén számoltak be. Ezen az ülésen, a mely már az ünnepély részletes programjával is foglalkozott, a választmány tagjain kívül megjelentek: a katolikus református, görög-katolikus egyházak, valamint a Szt. István, Verhovay Szt. Margit, Kossuth, Református Betegsegélyző, Youngstowni Magyar Betegsegélyző, Benwoodi Szt. Mária, Petőfi Sándor Egyletek és az East Youngstowni rézbánya kiküldöttjei.

Mintán Habodás Gusztáv ideiglenes elnök a családjában felmerült haláleset folytán az ülésen meg nem jelenhetett, azon az általa erre a célra kijelölt: Pipoly Gyula elnököt, míg a jegyzőkönyvet Dr. Hoskó István ideiglenes titkár vezette.

Megjelentek azonban ezen a gyűlésen az itten működő ugynevezett német-magyar segélyegyletnek a kiküldöttjei is, akiket a magyarok a nagyobb szeretettel és lelkesedéssel fogadtak. A derék egyesültek tagjai csaknem kizárólag Bácskából kerültek Amerikába és német anyanyelvük dacára is az érzelmeikben ma is szinmagyarok, akik örömmel ragadtak meg az alkalmat arra, hogy a nagy napon velünk együtt tün-
tessenek.

A kiküldöttök beszámolója után a gyűlés ráért az ünnepély részleteinek a tárgyalására, amelynek során igen magas eszmésre fejlődött ki. Mindenekelőtt elhatározta a gyűlés, hogy eltér az eredeti és elvben elfogadott tervzettől annyiban, hogy a bankettet mellőzni fogja. Az okot erre a United States Food Administration felhívása adta meg, amely mindenkinél kötelességévé teszi az élelmiszerekkel való takarékoskodást és amely kimondottan mellőzni kér mindennem bankettet, avagy nyilvános eszmé-izomot.

Az érkező illusztrált vendégek fogadtatására vonatkozóan a gyűlés fogadóbizottságot küldött ki, melynek a következők a tagjai: — Az ünnepély részletei felől is intézkedett a gyűlés. A Grand Marshall teendőit a nagybizottsági elnököt és titkárt hízta meg. Elhatározta, hogy a menetben való részvételre felkéri a magyar lányokat és asszonyokat is, még pedig olyképp, hogy lehetőleg mindig többen magyar ruhában jelenjenek meg, ami a menetet magyar jellegű lesz hivatva megadni.

A gyűlékezés idejéig délutáni egy órában állapították meg, még pedig az East Front Streeten, a United Printing Co. nyomdája előtt. A menetben az egyletek amerikai zászló alatt jelennek meg. A zászlókat a menet elején és közepén együtt viszik, míg az egyes menetelők kis amerikai zászlócskákat fognak kapni. A menetben részt fog venni az east youngstowni rézbánya, valamint valóságilag egy másik banda is.

A tüntető nagygyűlésre vonatkozóan a gyűlés megállapította, hogy arra díszelnéül vagy a polgármestert, vagy a bíróság valamelyik tagját kéri fel, hogy arra meghívja a város és a bíróság tagjait, hogy a gyűlés elnöke a nagybizottság megválasztandó elnöke lesz.

A gyűlés részletes programja csak később lesz közzétehető, amikor Konta Sándor beküldi az érkező celebritások névsorát. A határozati javaslat megszövegezésére és a helyi celebritások meghívására az elnök bizottságot küldött ki, melynek Crow Jenő, Márk M. Béla és Dr. Pesenlehner Antal a tagjai.

TAVASZI FÉRFI ÖLTÖNYÖK
\$15. \$20. \$25.

GYERMEK ÖLTÖNYÖK
\$5-TŐL \$10-IG

TAVASZI férfi kalapok
\$2.50 \$3. \$3.50
Divatúru cikkek.
Kék, zöld és rózsaszín stampekett adunk.
Magyarul beszélünk
KRAMER'S CLOTHES SHOP
4102 LORAIN AV.
Randall Rd. sarok, Cleveland, O.

TISZTURAK A ZÁRDÁBAN.
A színtársulat hétfőn előadást tart a Diamond Hallban.

Youngstown, O. E. hó 22-én
hétfőn este ugyancsak kikapcsolja magát az, aki elmegy a Diamond Hallba.

SENT GYÖRGY NAPJA.
A görög katolikus egyház bankettet rendez.

Youngstown, O. A helybeli
magyar görög katolikus egyház védszentjének: Szent Györgynek névünnepe alkalmasból e hó 23-án: kedden délelőtt 10 órakor ünnepi nagy mise lesz a Mahoning Avenuei templomban.

Ugyanaznap, tehát kedden este
pont 8 órai kezdettel bankett lesz a templom alatti helyiségben. Erre a bankettre ezúton hívja meg az előjáróság a youngstowni, east youngstowni, nilesi, warreni és környéki összes magyar görög katolikus hívőket. Nagyon fontos dolog, hogy lehetőleg minden hitközségi tag eljőjön, mert a bankett folyamán rendkívül fontos elintézendő dolgok kerülnek előtérbe.

Ugyanaznap, tehát kedden este
pont 8 órai kezdettel bankett lesz a templom alatti helyiségben. Erre a bankettre ezúton hívja meg az előjáróság a youngstowni, east youngstowni, nilesi, warreni és környéki összes magyar görög katolikus hívőket. Nagyon fontos dolog, hogy lehetőleg minden hitközségi tag eljőjön, mert a bankett folyamán rendkívül fontos elintézendő dolgok kerülnek előtérbe.

Youngstowni magyarok figyelmeztetése.
Elvállalok szobafestést, sajtó készítményt, tejfészekkel, egyszerűen festve 4 dollár szobánként, kétszer festve 5 dollár 50 cent. Tartósságért 2 évig felelek. Cím: Gy. R. hazai szobafestő és mázó, 1012 Springdale Ave., Youngstown, O. 93-95.

Vérzésbetegség, Almatlanság
Étvágytalanság
egyetlen hatóság gyógyszerre a
KREJCI-FÉLE VASBOR.
Egy üveg ára postán \$1.10
Fehér Kereszt Patika
Lorain Ave., Cor. W. 26 Street,
Cleveland, O.

REGÉNY.

Város a tenger alatt.

ANDOS REGÉNY.

(34-ik folytatás.)

— Ez csak az Isten igazságos voltát bizonyítaná, Jasper, — felelte miss Ruth halkán. — De bármilyen történik is, egy bizonyos: az, hogy nemcsak az életemet köszönöm önnek, hanem, ami sokkal több ennél, a megváltást is a szenvedésektől és hosszú rabsgómtól.

— Erről ne beszéljünk most még, — feleltet gyöngéden. — Lez még rá idő, majd ha hazafelé megyünk Európába; akkor aztán elgondolkozhatunk rajta, hogy mi módon is tudtuk megvédeni ezt a tengeralatti várost, — több száz fegyveres haramia ellen!

Öt óra volt reggel, mikor másodszor is felszólítottam a szirtokra szorult hajótörötteket, hogy jöjjenek át hozzánk s ök felhárk felkeltek. Mindaddig aludni hagytam az embereimet, de most, mikor láttam, hogy talán megmenthetem a szerencsétleneket s megszaporíthatom velük kist csapatomat, ideje volt, hogy fölbresszem őket, mert szükségem volt a segítségükre.

Sokáig haboztak a szegény hajótöröttek, — de lehet-e csodálni habozásukat mikor ugyan arról a helyről, ahonnan gyilkos ellenségek rájuk ütöttek, kínálták nekik a segítséget? Mit tudhattak, hogy az a fehérlóbogó, mely szabadulást ígért nekik, nem tör-e s nem azért akarjuk-e őket a zátonyra eszelni, hogy kégyelmesebben lemészárolhassuk mindnyájukat!

De végre mégis rászánták magukat, legalább a felelet azt mutatta, hogy átjönnek hozzánk s ekkor fölbresszettem az embereimet, Seth Barkert azzonnal leküldtem, hogy váltsa föl a doktort, aki szintén egész éjjel nem aludt, Bligh Péterhez és a kis Dollyhoz pedig így szóltam: — Annyi bizonyos, hogy világos nappal nem mernek megmágnadni bennünket a sziványok. Sőt meglehet, hogy többé egyáltalában meg se támadnak, mert abból, amit látok, azt vélem, hogy egymással is összeveszték. Czerny nem ereszti közel a yachtjához s a fiékok, ha nem lesz mit enniük, bizonyára nem a szigetre mennek, ahol a halál várja őket, hanem megrohanják a gazdájukat, akinek a yachtja tele van pénzzel és elestéggel. — Ez hát jó reményes a jövőre, az egyelőre azon a szirtfokoz szerencsétlenek vannak, akiket meg lehetne menteni. — Nos, mister Bligh, mi a véleményed?

— Az, hogy Isten akaratára, hogy megmentsük őket, — felelte Bligh Péter komolyan. — S kitörülve szeméből az álom, odadtél mellem, mint valamikor a Dél Ceillaga födéletén s bötügetni kezdte az izenetet, mit a szirtfokokról küldtek hozzánk a hajótöröttek.

— Nyolc férfi és egy nő... Betegek és nincs fegyverük... A csónakba beletérnek... Most jöjjenek, vagy megvárják az alkonyatot! — Ez volt az izenet, amit Bligh Péter kibetűzött.

— Nos, mit feleltek nekik, kapitány! — kérdezte tőlem. — Azt, hogy jöjjenek rögön! Mit segíthetne rajtuk az alkonyat!... S vajjon megérné-e az estét abban a gyilkos ködben?... Csak jöjjenek rögön! És ha Czerny lemaszároltatta őket a nyílt tengeren, annál rosszabb lesz rá nézve, ha a megtorlást örjá!... Csak jöjjenek, Péter és pedig rögön!

Mialatt ezt mondtam, kézzel-lábbal ittegettem a szerencsétleneknek a szirtén, hogy csak jöjjenek és mikor Bligh Péter, a nemzetközi hajójelekké is ezt izente nekik, végre elszánták magukat a pár pillanat múlva látni lehetett, hogy a csónakjuk a vizen libeg és mindnyájan beszálltak. De alig kezdtek el ezenni felénk, midőn Dolly Venn, megrántotta karomat és a Czerny yachtjára mutatott. Ekkor láttam, hogy a yacht körül cirkáló csónakok egyike hirtelen elvált a többi-

Coyne áruház jó hirt tudat azokkal, kik egész lakberendezést akarnak beszerezni.

Három napos butorkiállítás. szombaton, hétfőn és kedden a múlt évi árakon saját fizetési feltételei mellett.

Takarékoskodás ma az első szabály—fiatal pároknak és azoknak, kiknek vigyázni kell minden centre, jusson eszébe az, hogy Coyne üzletében mindig a legjobbat kapja a legolcsóbbért. A múlt évi árak mellett veheti butort olyan alkalmat, amit nem szabad elszármaztatnia és mi nagyon kívánjuk, hogy jöjjen el erre a három napos kiállításra—nézze meg azt, hogy milyen értékes árukat adunk és hasonlítsa össze a mi árainkat másokival. Mi a Marketvidéken lakunk és ügyes bevásárlók nagyon jól tudják, hogy mit jelent ez ezen a vidéken venni élelmiszert vagy butort. A minőség ugyan mindig jobb, a mennyiség mindig nagyobb és az ár mindig olcsóbb ezen a vidéken és itt mindent a saját feltételei mellett vehet.

Három szobás készlet \$74.65 | **Négy szobás készlet \$196.75** | **Jégszekrények \$7.98 ÉS FELJEBB.**

Könnyű feltételei: Feltétlenül nézze meg a mi kínálatunkat és megkérdezzék tőlünk, mielőtt másutt veszi. Ha a következő három nap alatt nálunk veszi jégszekrényt, pénzt fog megtakarítani.

INGYEN EDÉNYEK
100 darab-hal-éledegy-készlet
Csinos minták kék és arany kivitelenben.
12 a remek szép edénykészlet ingyen jár minden egyes vendék mindenképpen 125 dolláros vagy ennél nagyobb vételért. — Vegyen megrendelést szívesen.

Brüsszeli szőnyegek 9x12 nagyság \$17.75 és feljebb könnyű részletekre.

HALÁL ELLEN NINC S ORVOSSÁG.
"Halál ellen nincs orvosság", ez egyike a legrégebbi igazságoknak, de a hajált siettő okok és betegségek ellen van orvosság, csak tudnunk kell, hogy hová forduljunk.

3 drból álló davenport készlet \$57.75
Davenport, hintaszék és karosszék.

Gáztűzhelyek \$19.98 és feljebb

VIZIERŐRE JÁRO MOSÓGÉPEK \$15.75
Valóságos játék a mosás ezekkel a vízi erőre járó mólóros mosógépekkel. Közönséges víz vezetékli nyomásra járnak.

COYNE'S
2263-5-7 ONTARIO STREET.
2265 ONTARIO ST.
Egyen szombtot a Wheeling és Lake Erie állomások.
FIGYELJE MEG A 2265 SZÁMAT
CLEVELAND LEGREGIBB BUTORÁRUHAZA.
MINDIG A LEGJOBBAT A LEGKEVESEBBÉRT

A FRANCIA TARTALÉK-CSPAPATOK.
Nagy az aggodalom Angliában, vajjon a beigért francia tartalékcspapatok csakugyan idejkorán megérkeznek-e a szövetségesek segítségére.

Ottawa, ápr. 18. Egy Londonból továbbított Reuter-távirat szerint nagy az aggodalom Angliában, mert a Foch tábornoktól beigért francia tartalékcspapatok még mindig nem indultak a szövetségesek segítségére.

A távirat szerint az angolok négyszázhuszezer emberből álló hadsereggel négy héten keresztül szemben állottak a németeknek s most már aggasztja őket az a körülmény, hogy a beigért francia tartalékcspapatok még mindig nem érkeztek meg. Kiváncsiak arra is, hogy mikor mérí a döntő csapást a németekre a tartalékcspapatok segítségével.

Katonai szakértők véleménye szerint, habár a haretéri helyzet nem kedvezőtlen a szövetségesekre nézve, a németek előrehaladását végkérvényesen meg lehetne megakasztani.

ELSÜLYESZTETT LIBERIAI HAJÓ.
Londonból jelentik: Április tizedikén egy német tengeralattjáró bombázta Monroviát, Libériának, az afrikai kőértársaságának a fővárosát. A tengeralattjáró később, a kikötőben megtorpedózta és elsülyesztette a President Grant nevű liberiai hajót.

A tengeralattjáró golyói meg lehetőszen nagy károkat okoztak a parton, úgy épületekben, mint emberéletben.

\$10 X sugár vizsgálat \$1
Ha beteg, tekintet nélkül arra, hogy mi a baja vagy hogy mennyire kétségbe van mérve, adja fel a reményt. Jöjjen el hozzám. Az én legutolsó, javított X sugaras géppel feltétlenül megállapított a baj okát. X sugarral belül úgy látok, mint ahogy a szem látja a test külsőjét. Ez azonnal megmutatja a beteg állapotát és kiküszöböli a találgatást. Ha az én vizsgálatom azt mutatja, hogy a baj gyógyíthatatlan, ösztönöz megmondani azt. Rendeljen fel van szervezve a legmodernebb készülékkel férfiak és nők bajainak tudományos kezelésére. Az elmúlt tizenhat év alatt ezer és ezer egyént gyógyítottam különböző bajok ellen. Jöjjen hozzám bizalommal. Amit én sok ezer és ezer másnak megtettem, megtehetem az Ön részére is. Előrehaladott vérméregzési esetekben úgy férfiaknál mint nőknél alkalmazom Ehrlich tanár nagyszerű felfedezését. 606 (Salvarsan) 914 (Neosalvarsan) módszer.
MAGYARUL BESZÉLÜNK.
DOCTOR BAILEY „SPECIALISTA”
5511 EUCLID AVENUE. Közél az East 55-ik utcához. Room 222. Második emelet.
Rendelő órák naponta reggel fél 10 órától este 8 óráig. Vasárnap 10—1 óra között.

STEVE ZIGLER
Minden kényelemmel berendezett szállodája, kád és suhanyfürdője. Corner Voris és Miami Street, Akron, Ohio. — Telefon Peoples 2962.

BUY LIT

kik egész
erzni.
ás.

mellett.
k vigyázni kell minden
legelőbbert. A mult
statis és mi nagyon
ny milyen értékes aru-
lakunk és ügyes beva-
t vagy butort. A mino-
alcsobb ezen a vidéken

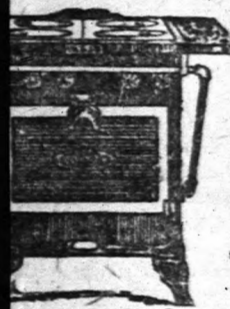
NYEK

Casinos mintak
kek és
arany
kivitel-
ben.
je minden egyes vevő-
től a vevésnél. - Vegyen

Tolókoscsik

Minden
nagy-
minden
forma.
KKOCSIK
piacon a legjobb gyárt
nta \$14.98 és felj.

szűzhelyek
19.98 és
felj

NYC FELTETELÉK.
on éveken át nem vehet
okozón. Négy liter szűrés
készenl kivitel nikkel dísz-
nőm-sűtők.

YESZTETT LIBERIAI
HAJÓ.

onból jelentik: Április
n egy német tengeralatt
mbázta Monroviát, Libé-
az afrikai köztársaság-
fővárosát. A tengeralatt-
sőbb, a kikötőben meg-
zta és elsüllyesztette a
ht Grant nevű liberiai

geralattjáró golyói meg-
n nagy károkat okoztak
n, úgy épületekben, mint
etben.

Masodik emelet.
0-1 óra között.

ÜZENET A LÖVÉSZÁROKBÓL.

A lövészárokból, a véráztatott csatamezőkről **segélyért** kiált a Szabad-
ság génusza!

Emberekre van szükség, **ma** van szükség, hogy a Szabadság
szellemének ne kelljen elvesznie.

Emberek mennek ezrenként előre - igen, száz és százezer számra és
millió számra.

Pénzre van szükség, hogy segítsük ezeket az embereket, hogy bizto-
sítsunk nekik mindent, a mi keresztül segíti biztosan ezen rettenetes
küzdelen azokat, a kik mindenüket áldozzák fel a Szabadság oltárán.

Jön a pénz szintén ezrekben és milliókban? **ön is** megteszi ebben az
irányban kötelességét?

Az Ön kötelessége vásárolni LIBERTY BONDOKAT és vásárolni
azokat azonnal, hogy a kormány ne legyen egy percig se hátráltatva,
hanem megvehessen azonnal mindent, a mi csak szükséges a Sza-
badság szellemének ápolására és védelmére azoknak az embereknek,
a kik harcolnak a lövészárkokban.

Ugy e Ön is meg akarja tenni kötelességét.

Ezért vegyen Liberty Bondokat
és vásárolja azokat
most bármely banktól.

O. P. Van Swearingen és The Steel Products Co.

adománya, hazafias szempon-
tokból a háboru megnyerésére.

KIS HIRDETESEK

Kereset, elvált nyar, vagy keres... Kereset, elvált nyar, vagy keres... Kereset, elvált nyar, vagy keres...

MUNKASZOKAT KERESŐNK

SZENBANYÁSZOKAT KERESÜNK HOLDEN, W. VA. ÁLLAMBA. Ezenkívül is több száz magyar embert alkalmazunk...

ISLAND CREEK COAL CO.

Holden, W. Va. Jó munkát, jó helyet, találgatást.

JÓ MUNKÁT, JÓ HELYET, TÁLLÁGAT

Aracoma, W. Va. Bányák igen jó helyen fekszenek...

F. E. KING, SUPERINTENDENT

LOGAN, W. VA. Cipész-segéd jó fizetés mellett...

GYÁRI FORMANOK MUNKAVEZETŐK

kerestéknek, kik magyar és idegen nyelveket beszélnek...

Mr. WHITE

325 GUARDIAN BLDG., CLEVELAND, O.

MAGYARUL BESZÉLŐ

és egyéb nyelveket is beszélő embereket keresünk...

Mr. WHITE

325 GUARDIAN BUILDING, CLEVELAND, O.

MUNKÁT NYER - NŐ.

ÜGYES LEÁNY VAGY ASSZONYI házi munkára...

WILLARD STORAGE BATTERY CO.

246-86 E. 131-ik utca, Cleveland, O.

ELÁRUSÍTÓRA

Hetente 100 dollártól feljebb kereshet.

MUNKÁT NYER - NŐ.

ÜGYES LEÁNY VAGY ASSZONYI házi munkára...

WILLARD STORAGE BATTERY CO.

246-86 E. 131-ik utca, Cleveland, O.

ELÁRUSÍTÓRA

Hetente 100 dollártól feljebb kereshet.

MUNKÁT NYER - NŐ.

ÜGYES LEÁNY VAGY ASSZONYI házi munkára...

WILLARD STORAGE BATTERY CO.

246-86 E. 131-ik utca, Cleveland, O.

ELÁRUSÍTÓRA

Hetente 100 dollártól feljebb kereshet.

MUNKÁT NYER - NŐ.

ÜGYES LEÁNY VAGY ASSZONYI házi munkára...

WILLARD STORAGE BATTERY CO.

246-86 E. 131-ik utca, Cleveland, O.

ELÁRUSÍTÓRA

Hetente 100 dollártól feljebb kereshet.

MUNKÁT NYER - NŐ.

ÜGYES LEÁNY VAGY ASSZONYI házi munkára...

WILLARD STORAGE BATTERY CO.

246-86 E. 131-ik utca, Cleveland, O.

ELÁRUSÍTÓRA

Hetente 100 dollártól feljebb kereshet.

MUNKÁT NYER - NŐ.

ÜGYES LEÁNY VAGY ASSZONYI házi munkára...

WILLARD STORAGE BATTERY CO.

246-86 E. 131-ik utca, Cleveland, O.

ELÁRUSÍTÓRA

Hetente 100 dollártól feljebb kereshet.

MUNKÁT NYER - NŐ.

ÜGYES LEÁNY VAGY ASSZONYI házi munkára...

Burdosgazdák, kőbányászok

keresünk jó fizetés mellett állandó munkára. Tiszta házakat ingyen kapnak...

CARROL BROTHERS QUARRY, Clarence, N. Y.

84-113 Egv 50-55 év körüli ember farm munkára felvételt...

Keresetük 2 havi mérésről és bruttó (netto) kisebb végösszeget...

THE B. F. GOODRICH COMPANY AKRON, OHIO.

Iskolákban graduált leányokat keresünk...

Flórmódlisok

Benés és Squeeze módlisok Ram-Up emberek...

Csipek és közsörűsök Munkások

azonnal munkát nyerhetnek. The Aluminum Castings Co.

2043 E. 61-ik Place Cleveland, O.

WINIFRED, W. VA.

17 mérföldnyire Charleston (W. Va.)-tól, az állam fővárosától.

Kitűnő megélhetési viszonyok, nagy kereset és más előnyök.

Unio fizetési szabályzatunk van szénbányászok részére: 78 cent egy tonna screen szénért.

Bányáinkban minden nap dolgoznak. Házaik jők, közel a sztróhoz.

Az összes élet-szükségleti cikkeket méltányos árakon kaphatják.

A szén magassága 5-6 láb. Jó top, nines gáz, nines víz, driftes bányá.

Bányászok irjanak erre a címre: F. D. BARRON, Gen. Superintendent Winnifred, W. Va.

Janitorok kereset, aki jól dolgozik...

Referenciákat kérlek. 8000 Euclid Ave., Cleveland, O.

FÉRFIAKAT

keresünk különböző storage battery, szárazfejgyári munkára.

Bonusz és darab-szám munká. Modern gyár. A legjobb munkaviszonyok.

WILLARD STORAGE BATTERY CO.

246-86 E. 131-ik utca, Cleveland, O.

ELÁRUSÍTÓRA

Hetente 100 dollártól feljebb kereshet.

MUNKÁT NYER - NŐ.

ÜGYES LEÁNY VAGY ASSZONYI házi munkára...

WILLARD STORAGE BATTERY CO.

246-86 E. 131-ik utca, Cleveland, O.

ELÁRUSÍTÓRA

Hetente 100 dollártól feljebb kereshet.

MUNKÁT NYER - NŐ.

ÜGYES LEÁNY VAGY ASSZONYI házi munkára...

WILLARD STORAGE BATTERY CO.

246-86 E. 131-ik utca, Cleveland, O.

ELÁRUSÍTÓRA

Hetente 100 dollártól feljebb kereshet.

MUNKÁT NYER - NŐ.

ÜGYES LEÁNY VAGY ASSZONYI házi munkára...

WILLARD STORAGE BATTERY CO.

246-86 E. 131-ik utca, Cleveland, O.

ELÁRUSÍTÓRA

Hetente 100 dollártól feljebb kereshet.

MUNKÁT NYER - NŐ.

ÜGYES LEÁNY VAGY ASSZONYI házi munkára...

WILLARD STORAGE BATTERY CO.

246-86 E. 131-ik utca, Cleveland, O.

ELÁRUSÍTÓRA

Hetente 100 dollártól feljebb kereshet.

MUNKÁT NYER - NŐ.

ÜGYES LEÁNY VAGY ASSZONYI házi munkára...

WILLARD STORAGE BATTERY CO.

246-86 E. 131-ik utca, Cleveland, O.

ELÁRUSÍTÓRA

GYERMEKEKEN ELŐTT 2 SZOBÁT

konnyítékot keres, tolett és padlást a Market Street közelében...

KERESTETÉS.

Lukács Lajos sógoromat (Borsod, Nyomár) Kis Tamás (Borsod, Zilicz) Birtosi Lajos és Gyuro József (Borsod, Sajó-Szt. Pál)...

KERESÜNK

asszonyokat és leányokat tanulmányok készítésére...

THE B. F. GOODRICH COMPANY AKRON, OHIO.

Iskolákban graduált leányokat keresünk...

Flórmódlisok

Benés és Squeeze módlisok Ram-Up emberek...

Csipek és közsörűsök Munkások

azonnal munkát nyerhetnek. The Aluminum Castings Co.

2043 E. 61-ik Place Cleveland, O.

WINIFRED, W. VA.

17 mérföldnyire Charleston (W. Va.)-tól, az állam fővárosától.

Kitűnő megélhetési viszonyok, nagy kereset és más előnyök.

Unio fizetési szabályzatunk van szénbányászok részére: 78 cent egy tonna screen szénért.

Bányáinkban minden nap dolgoznak. Házaik jők, közel a sztróhoz.

Az összes élet-szükségleti cikkeket méltányos árakon kaphatják.

A szén magassága 5-6 láb. Jó top, nines gáz, nines víz, driftes bányá.

Bányászok irjanak erre a címre: F. D. BARRON, Gen. Superintendent Winnifred, W. Va.

Janitorok kereset, aki jól dolgozik...

Referenciákat kérlek. 8000 Euclid Ave., Cleveland, O.

FÉRFIAKAT

keresünk különböző storage battery, szárazfejgyári munkára.

Bonusz és darab-szám munká. Modern gyár. A legjobb munkaviszonyok.

WILLARD STORAGE BATTERY CO.

246-86 E. 131-ik utca, Cleveland, O.

ELÁRUSÍTÓRA

Hetente 100 dollártól feljebb kereshet.

MUNKÁT NYER - NŐ.

ÜGYES LEÁNY VAGY ASSZONYI házi munkára...

WILLARD STORAGE BATTERY CO.

246-86 E. 131-ik utca, Cleveland, O.

ELÁRUSÍTÓRA

Hetente 100 dollártól feljebb kereshet.

MUNKÁT NYER - NŐ.

ÜGYES LEÁNY VAGY ASSZONYI házi munkára...

WILLARD STORAGE BATTERY CO.

246-86 E. 131-ik utca, Cleveland, O.

ELÁRUSÍTÓRA

Hetente 100 dollártól feljebb kereshet.

MUNKÁT NYER - NŐ.

ÜGYES LEÁNY VAGY ASSZONYI házi munkára...

WILLARD STORAGE BATTERY CO.

246-86 E. 131-ik utca, Cleveland, O.

ELÁRUSÍTÓRA

Hetente 100 dollártól feljebb kereshet.

MUNKÁT NYER - NŐ.

ÜGYES LEÁNY VAGY ASSZONYI házi munkára...

WILLARD STORAGE BATTERY CO.

246-86 E. 131-ik utca, Cleveland, O.

ELÁRUSÍTÓRA

Hetente 100 dollártól feljebb kereshet.

MUNKÁT NYER - NŐ.

ÜGYES LEÁNY VAGY ASSZONYI házi munkára...

WILLARD STORAGE BATTERY CO.

246-86 E. 131-ik utca, Cleveland, O.

ELÁRUSÍTÓRA

GYERMEKEKEN ELŐTT 2 SZOBÁT

konnyítékot keres, tolett és padlást a Market Street közelében...

KERESTETÉS.

Lukács Lajos sógoromat (Borsod, Nyomár) Kis Tamás (Borsod, Zilicz) Birtosi Lajos és Gyuro József (Borsod, Sajó-Szt. Pál)...

KERESÜNK

asszonyokat és leányokat tanulmányok készítésére...

THE B. F. GOODRICH COMPANY AKRON, OHIO.

Iskolákban graduált leányokat keresünk...

Flórmódlisok

Benés és Squeeze módlisok Ram-Up emberek...

Csipek és közsörűsök Munkások

azonnal munkát nyerhetnek. The Aluminum Castings Co.

2043 E. 61-ik Place Cleveland, O.

WINIFRED, W. VA.

17 mérföldnyire Charleston (W. Va.)-tól, az állam fővárosától.

Kitűnő megélhetési viszonyok, nagy kereset és más előnyök.

Unio fizetési szabályzatunk van szénbányászok részére: 78 cent egy tonna screen szénért.

Bányáinkban minden nap dolgoznak. Házaik jők, közel a sztróhoz.

Az összes élet-szükségleti cikkeket méltányos árakon kaphatják.

A szén magassága 5-6 láb. Jó top, nines gáz, nines víz, driftes bányá.

Bányászok irjanak erre a címre: F. D. BARRON, Gen. Superintendent Winnifred, W. Va.

Janitorok kereset, aki jól dolgozik...

Referenciákat kérlek. 8000 Euclid Ave., Cleveland, O.

FÉRFIAKAT

keresünk különböző storage battery, szárazfejgyári munkára.

Bonusz és darab-szám munká. Modern gyár. A legjobb munkaviszonyok.

WILLARD STORAGE BATTERY CO.

246-86 E. 131-ik utca, Cleveland, O.

ELÁRUSÍTÓRA

Hetente 100 dollártól feljebb kereshet.

MUNKÁT NYER - NŐ.

ÜGYES LEÁNY VAGY ASSZONYI házi munkára...

WILLARD STORAGE BATTERY CO.

246-86 E. 131-ik utca, Cleveland, O.

ELÁRUSÍTÓRA

Hetente 100 dollártól feljebb kereshet.

MUNKÁT NYER - NŐ.

ÜGYES LEÁNY VAGY ASSZONYI házi munkára...

WILLARD STORAGE BATTERY CO.

246-86 E. 131-ik utca, Cleveland, O.

ELÁRUSÍTÓRA

Hetente 100 dollártól feljebb kereshet.

MUNKÁT NYER - NŐ.

ÜGYES LEÁNY VAGY ASSZONYI házi munkára...

WILLARD STORAGE BATTERY CO.

246-86 E. 131-ik utca, Cleveland, O.

ELÁRUSÍTÓRA

Hetente 100 dollártól feljebb kereshet.

MUNKÁT NYER - NŐ.

ÜGYES LEÁNY VAGY ASSZONYI házi munkára...

WILLARD STORAGE BATTERY CO.

246-86 E. 131-ik utca, Cleveland, O.

ELÁRUSÍTÓRA

Hetente 100 dollártól feljebb kereshet.

MUNKÁT NYER - NŐ.

ÜGYES LEÁNY VAGY ASSZONYI házi munkára...

WILLARD STORAGE BATTERY CO.

246-86 E. 131-ik utca, Cleveland, O.

ELÁRUSÍTÓRA

GYERMEKEKEN ELŐTT 2 SZOBÁT

konnyítékot keres, tolett és padlást a Market Street közelében...

KERESTETÉS.

Lukács Lajos sógoromat (Borsod, Nyomár) Kis Tamás (Borsod, Zilicz) Birtosi Lajos és Gyuro József (Borsod, Sajó-Szt. Pál)...

KERESÜNK

asszonyokat és leányokat tanulmányok készítésére...

THE B. F. GOODRICH COMPANY AKRON, OHIO.

Iskolákban graduált leányokat keresünk...

Flórmódlisok

Benés és Squeeze módlisok Ram-Up emberek...

Csipek és közsörűsök Munkások

azonnal munkát nyerhetnek. The Aluminum Castings Co.

2043 E. 61-ik Place Cleveland, O.

WINIFRED, W. VA.

17 mérföldnyire Charleston (W. Va.)-tól, az állam fővárosától.

Kitűnő megélhetési viszonyok, nagy kereset és más előnyök.

Unio fizetési szabályzatunk van szénbányászok részére: 78 cent egy tonna screen szénért.

Bányáinkban minden nap dolgoznak. Házaik jők, közel a sztróhoz.

Az összes élet-szükségleti cikkeket méltányos árakon kaphatják.

A szén magassága 5-6 láb. Jó top, nines gáz, nines víz, driftes bányá.

Bányászok irjanak erre a címre: F. D. BARRON, Gen. Superintendent Winnifred,

XXVIII. évfolyam.

1918 Aprilis 20.

**ASZABADSÁG
INGYEN
MELLÉKLETE**

VASÁRNAP

**MEGJELENIK
MINDEN
HÉTEN**

SZABADSÁG SUNDAY MAGAZINE

Egy nagyon jó ember.

IRTA: HÉLTAY JENŐ.

(Ester hét óra. A bankigazgató ur belép a felesége szobájába. Az asszony, aki egy miniatűr-írászat előtt ül, fölriad a lépések zajára és gyorsan, idegesen elrejt valamit. Aztán mosolyogni próbál.)

A férj (az asszony szemébe néz):
Sirtál?

Az asszony: Nem sirtam.

A férj: Sirtál.

Az asszony: Igen, sirtam.

A férj: Miért sirtál?

Az asszony: Ne kérdezd. Nem érdekes. Idegesség.

A férj: Kérdezem. Érdekes. Nem idegesség.

Az asszony: Hát nem idegesség. Történt valami, de azzal te ne törődjél, mert téged nem érdekel.

A férj: El fogod mondani.

Az asszony: Nem fogom elmondani. Semmi értelme annak, hogy elmondjam. Csak félreértés és veszekedés lenne belőle és... és... nem akarom.

A férj: Szóval, mi történt?

Az asszony: Szóval, az történt, hogy ma délután levelet kaptam. Névtelen levelet.

A férj: Persze. Szeretöm van, mi?

Az asszony: Igen.

A férj: Egy? Kettő? Három?

Az asszony: Csak egy.

A férj: A névtelen levélíró nagyon fővény. Ezért a pénzért már három százezerrel is gyanúsíthatott volna...

Az asszony (hallgat.)

A férj: No és te?

Az asszony: Én? Mit én?

A férj: Te mit szólsz hozzá? Elhitted?

Az asszony: Nem hittem el.

A férj: De sirtál?

Az asszony: Még ne is sirtak? Az a legkevesebb, hogy kisorsítam magamat.

A férj: Tehát elhitted?

Az asszony: Elhittem.

A férj: Szamárság.

Az asszony: Elhittem... aztán nem hittem el... aztán megint elhittem... magam sem tudom...

A férj: És most? Most, hol tartasz?

Az asszony: Amikor beléptél, éppen elhittem... most, hogy itt vagy és látom a nagy nyugalmadat, a becsületet szemdet... most nem hiszem...

A férj: Most okos vagy.

Az asszony: De öt perc múlva megint ostoba leszek... Hidd el, nagyon sajnálom magamat ezért az ingadozásért, de nem tehetek róla. Szeretnék hinni neked, hinni a magam meggyőződéséből, anélkül, hogy téged valamit kérdeznem kellene, a nélkül, hogy neked sajnálnod, vagy esküdnöd kellene, de... de...

A férj: De... de... mégsem bizol bennem.

Az asszony: Haragszol?

A férj: Nem én. Asszony vagy, tehát

nagyon természetes, hogy inkább hiszsz egy ismeretlennek, egy névtelennek, egy ellenségnek, egy gazembernek, mint a legjobb barátodnak. Az, hogy öt éve az urad vagyok, hogy ismered minden gondolatomat és érzéseimet, hogy az utjaimat, az elveimet, mind nem számít abban a pillanatban, mikor egy ilyen alattomos kis írás beteszi a lábát a házba. Az első gonosz gyanúsítás, az első üres vád...

Az asszony: Nem üres vád.

A férj: Tessék?

Az asszony: Nem üres vád. Nevek... tények vannak a levélben.

A férj: Nevek és tények? És a levél... megvan még?

Az asszony (kiveszi az íromappából): Tessék!

A férj (olvassa): "Nagyságos asszonyom! Fájdalmas kötelességet teljesítek, a mikor közlöm önnel, hogy férje méltatlan arra a szeretetre, amellyel ön elhalmozza. Kedves férjének szeretője van, hat hónap óta viszonya van egy Ostwald Eliz nevű fiatal leánnyal. Ez a leány József-utca 102. szám alatt lakik, a második emeleten két

szobája van özvegy Kriszticsenál alhérlében, a lakást az ön kedves férje fizeti, ha nekem nem méltóztatik hinni, tessék megkérdezni özvegy Kriszticsenét..." (félbesza kitja az olvasást): Aljas gazság!

Az asszony: Még nincs vége... olvasd végig...

A férj (folytatja): "Kedves férje csaknem mindennap meglátogatja Ostwald kisasszonyt, ha nekem nem méltóztatik hinni, tessék szembesíteni a házmesterrel... az nem fogja letagadni, hogy ismeri a nagyságos urat. Kötelességem volt a nagyságos asszonyt erre figyelmeztetni, mert mint tisztességes ember, nem nézhetem tovább is nyugodtan ezt az erköletelenséget."

Az asszony (aki ezalatt aggódva figyelte férjének az arcát): No... és... és most mit szólsz hozzá?

A férj (nagyon nyugodtan): Semmit. Igaz.

Az asszony (kitorve): Igaz? Tudtam... tudtam...

A férj: Nem tudtál semmit és nem tudsz semmit. Igaz... minden igaz... csak az nem igaz, hogy nekem Ostwald kisasszonnyal viszonyom van.

Az asszony (szólni akar).

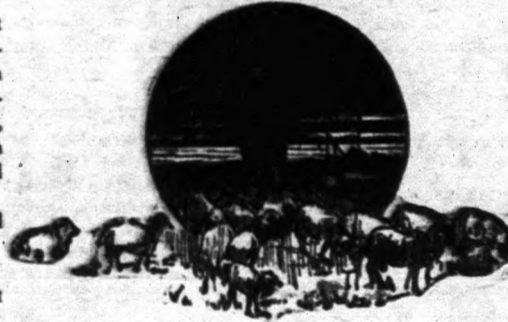
A férj: Ne vágj a szavamba, drágám, elmondok neked mindent...

Az asszony (csöndesen sir.)

A férj: Ne sírj... Értsd meg... nekem sokkal kényelmesebb lett volna, ha egyszerűen letagadom az egészet. Megtehettem volna, mert ismerlek téged, tudom nagyon jól, hogy te ugy sem kérdeznéd meg Kriszticsenét meg a házmestert. Meg is tettem volna, ha büös vagyok. De hála istennek, minos mitől feljött... hátrán megmondhatom neked az igazat.

Az asszony: Az igazat...

A férj: Ugy van. És akkor meg fogod látni, hogy itt szó sincs erköletelenségről, sőt! Meg fogod látni, hogy nem a levélíró a tisztességes ember, mert itt csak egy tisztességes ember van és az én vagyok. Ostwald kisasszonyhoz nem szerelem fűz engem, hanem nagy, nagy sajnálkozás. Egy nagyon szerencsétlen lányról van itt szó...

Eji furulyaszó.

ARNY borul a tájra,
Csillag lép az égre,
A szerelem hangja
Nem pihenhet még le,
Lankadó tűz mellett
Meghatóan szépen,
Pásztor furulyája
Kessereg az éjben.
A friss falevelek
Fejüket lehatják;
Virág a virághoz
Epedőn sóhajt át.
Az erdőcske bölint,
Besszélget magában;
Álmodik a lányka
S mosolyog álmában.
Más vidékre ballag
A zordon haramja,
Kitér a rossz lélek
Az édesbus hangra.
Az utas bizon meg
A sötét övényen,
Csöndesen számlálják
Lépteit az éjben.

egy lányról, aki már régen a Dunában volna, ha én nem vagyok...

Az asszony (önkéntelenül megrázkódik).

A férj: Még a nyáron történt, amikor te nem voltál Pesten. Egy pár barátommal Budán vacsoráztam valamelyik halászcserében. Sokáig voltunk együtt, éjjel két óra lehetett, amikor végre fölkelődtünk. Ők kocsi kaptak, én meg sétálni akartam, hát gyalog vágtam neki az utnak. Csöndes, nyugodt volt az éjszaka, a budai oldalon egy lélekkel se találkoztam, a Ferenc József-hid elején mindössze egy erdő-ör ödöngött és a hidon is csak egy leányval találkoztam, de éppen abban a pillanatban, amikor a Dunába akart ugrani. Nem mesélem el neked, hogyan húztam le a karfáról, hogyan sirt, esedezett, hogy ne avatkozzam a dolgába, menjek tovább és hagyjam meghalni. Csak akkor nyugodott bele a megmentésébe, amikor azzal fenyegettem, hogy a rendőrt hívom segítségül. No és aztán megtudtam mindent... A leányt Ostwald Eliznek hívják, nagyon jó családból való lány. Valami gazember elcsábította, a szülei rájöttek a dologra és elkergették hazulról, amikor nyilvánvalóvá lett, hogy a lány nemsokára anya lesz.

Az asszony: Rettenetes!

A férj: Rettenetes és közönséges történet. A lány nem tudt más megoldást, mint a Dunát. Mi várt rá? Egy krajcárja, egy ruhája nem volt, csak a szégyene, a szerencsétlensége. A csábítóhoz nem mert fordulni, mert az feleséges ember... a lány pedig, a kis vértanu, az ő finom lelkével, inkább magát akarta elemészteni, mint annak az embernek a nyugalmát. Ekkor sodródtam én az utjába... és megsajnáltam, ugy, ahogy te most sajnálsz. Megnyugtattam, pénzt adtam neki, kivettem neki egy kétszobás lakást özvegy Kriszticsenánál, József-utca 102. második emelet, megígértem neki, hogy gondoskodni fogok róla, hogy állást szerzek neki a bankban, hogy kibékitem a családjával, szóval visszaadtam az életnek. És, amit ígértem, azt meg is tettem. A kis baba megszületett, aztán Ostwald kisasszony gépirónó lett nálam a bankban, van egy fiatal hivatalnokunk, aki máris el akarja venni feleségül, mihelyt férjhez megy, a szülei megbocsátanak neki... szóval a tragédiának a befejezése szép és kiengesztelő. Ez az én egész bűnöm és most, ha parancsolod, szídj össze, vagy válj el tőlem, ahogy a szived sugja, hidd el vagy ne hidd el azt, amit mondtam. Én csak egyet tudok, azt, hogy becsületesen megmondtam neked az igazat, mindent, mindent, nem hallgattam el semmit... Amit ezen felül mesél a névtelen levél, hazugság!

Az asszony (aki már hisz neki): De miért nem mondtad el ezt már régen?

A férj: Mert a nyáron három hónapig távol voltál, aztán én nem voltam itthon... aztán... tudod jó, mennyi jót cselekszem titokban, amiről még te sem tudsz. Ez az ügy is csak akkor lett jelentékeny, amikor a névtelen levél figyelmeztetett rá... anélkül örök titok maradt volna, mint száz meg száz ugyanilyen jó cselekedetem...

Az asszony (nagy megkönnyebbüléssel): Igy is csak egy pillanatig kételkedtem benned... Tudtam, hogy te nem csalhatsz meg engem. Te olyan jó vagy...

A férj: Igen, én nagyon jó vagyok. Ez nem érdem. Nem tehetek róla. Velem született, mint mással a névtelen levél-írás.

Az asszony: És olyan becsületes, őszinte vagy...

A férj: Nagyon jól tudod, hogy mindig elmondok neked mindent. Most sem hallgattam el semmit... semmit... (Magában): Csak azt, hogy az a gaz csábító én voltam.

A müdarab.

IRTA CSEHOV ANTAL — OROSZ EREDETIBŐL FORDITOTTASZATKOVICS KÁLMÁN.

A szóna alatt szorongatva valamit, ami a "Berszevoja Vjedomszti" 220. számába volt begöngyölve. Szmirnov Szása, anyjának egyetlen fia, savanyu arcot vágott és bement a doktor Koselykov dolgozószobájába.

— Ah, kedves fiatal ur! — fogadta az orvos. — Nos, hogy érezték magukat? Mi jót hozott?

Szása egyet rándított a szemével, a szívére tette a kezét és megindult hangon mondta:

— Tiszteltette önt, Nikolajevics Iván, a mama és köszönetét küldte... Én egyetlen fia vagyok az anyámnak és ön megmentette az életemet... kigyógyított egy veszélyes betegségből és... nem tudjuk, mivel háláljuk meg ezt önnek?

— Jól van, fiatal ur! — szakította félbe a doktor, ellágyulva a hátától. — Én csak azt tettem, amit más is megtett volna az én helyemen...

— Én egyetlen fia vagyok az anyámnak... Mi szegény emberek vagyunk és természetesen nem fizethetjük meg az ön fáradságát és... ez nagyon bánt bennünket, doktor ur, ámbár, különben, a mama és én... egyetlen fia anyámnak, nagyon kérjük, legyen szíves elfogadni hálánk jeléül... ezt a tárgyat, mely... nagyon drága tárgy, antik bronzból... ritka müdarab.

— Felesleges! — ráncolta össze a doktor a szemöldökét. — Nos, mire való az?

— Nem, kérem, ne utasítsa el, — mormogta tovább Szása, lefejtve a borítékot. — Ön megsérti a mamát és engem, ha visszautasítja... Igen szép tárgy... antik bronzból... Megboldogult atyánk től maradt ránk és úgy örítettük, mint valami drága emléket... Az én apám összevásárolta az antik bronzokat és eladogatta a mübarátoknak... Most a mama és én nem foglalkozunk ezzel...

Szása kibontotta a tárgyat és ünnepélyesen oda tette az asztalra. Ez egy müvészi kivitelű, antik bronz gyertyatartó volt. Egy csoportot ábrázolt: az alapon két női alak állott Éva-kosztümben és olyan helyzetben, aminek leírásához nincs meg sem a bátorságom, sem a megfelelő temperamentumom. Az alakok kacéran mosolyogtak és egyáltalában olyan kinézésük volt, hogy, úgy látszik, ha vissza nem tartanák őket abbéli kötelességük, hogy fentartsák a gyertyatartót, legránának az alaptól és olyan mulatságot rendeznének a szobában, amire még, kegyes olvasóim, gondolni sem illik.

Ránézve az ajándékra, a doktor lassu mozdulattal megvakarta a füle tövét, egyet krárogott és határozatlanul kifújta az orrát.

— Igen, a tárgy tagadhatatlanul gyönyörű, — mormogta — de... hogy is fejezzem ki magam, egy kissé... nem irodalmi izlésű. Ez már nem kivágot ruhá, de az ördög tudja, mi...

— Miért?
— Nemesak Szuchovorszki, de maga az ördög sem gondolna ki gyalázatosabb dolgot... Hisz az asztalra tenni ilyen phantasmagoriát annyit tenne, mint bepizkolni az egész lakást!

— Milyen különös szempontból nézi ön, doktor ur, a müvészetet? — mondta sértődve Szása. — Hisz ez mü tárgy, nézze csak meg! Anynyi szépség és müvészet van rajta, hogy a lelket áhítatos érzés

tölti el és könyvek tolnak aztember szemébe! Ha az ember ilyen szépséget lát, megfélekedzik minden földi dologról... Nézze csak meg, mennyi élet, mily könnyedség, kifejezés!

— Mindezt én jól értem, kedvesem, — vágott közbe a doktor, — de hát én családos ember vagyok, itt szaladgálnak a gyermekeim, itt járnak hölgyek...

— Természetes, ha a tömeg szempontjából nézzük a dolgot — mondta Szása — akkor természetesen más színben látjuk azt a müvészi alkotást... De ön, doktor ur, emelkedjék a tömeg fölé, annál is inkább, mert visszautasításával milyen elkeserít engem és a mamát is... Én egyetlen fia vagyok az anyámnak... ön megmentette az életemet... Mi odaajándékozunk önnek a reánk nézve legdrágább dolgot és... én csak azt sajnálom, hogy nincs meg nálunk a párja ennek a gyertyatartónak...

— Köszönöm, galambom, nagyon le vagyok kötelezve... Adja át tiszteletemet a mamának, de, biz' Isten, ítélje meg, nálam itt a gyerekek szaladgálnak... hölgyek fordulnak meg... No, különben, hadd maradjon! Önt nem lehet meggyőzőm.

— Nincs is miről meggyőzni! — örvendezett meg Szása. — Tegye ön ezt a gyertyatartót ide a mellé a váza mellé. Milyen kár, hogy nincs párja! Milyen kár! No Isten önnel doktor ur!

Vidám történetek.

SZERELEM ÉS HAZASSÁG.

Egy öreg urról van szó, aki megkapta az ezüst érdemkeresztet, mert a Vág folyóból kimentett egy embert néhány évvel ezelőtt, a maga életének veszélyeztetésével. Büszkén viselte a hőstett emléket a mellén, minden ünnepi alkalomkor föltűzte és mikor látta, hogy az eset elbeszéléssel nagy sikereket arat, állandósította keblén a rendjelet, mindennap viselte. Valamelyik öreg barátjának az izlését bántotta ez. Megfogta egyszer az életmentőt:

— Mi az ördögnek viseled mindig ezt a keresztet?

— Az öreg fölfortyant:

— No-hallo! Már ez is szegény falán!

— Nem, nem, de...

— Semmi de. Ez egy önfeláldozó hőstett emléke. Büszke vagyok rá.

A másik látta, hogy nem lehet lebeszélni az öreget, hát hagyta. Sőt hozzátette:

— Igazad van. És belátom, hogy nekem legkevésbé van jogom téged erről lebeszélni. Mert én is állandóan hordom a testemen legnagyobb önfeláldozó hőstett emléket...

— Ugyan mit?

— A jeggyűrűmet...

Íróemberek beszéltek az Anatole France új könyvéről, melyben a nagy francia gyönyörű következetességgel viszi végig azt a régi, kedves gondolatát, hogy azok az emberek, a kik benne élnek, valamely eseményben, azt nem látták. És az alkalommal szóba került a szempontok kérdése. Hogy mindenki mindent a maga szempontjából néz. Hogy a legszebb írói sikerek ehhez a régi és egyszerű bölcsességhez fűződnek. Szóval, maga a vita nem volt valami nagyon is érdekesítő, de egy jó, e kérdéshez vágó anekdotát vetett föl. Francia ötlet és egy képeslap közölte valamikor.

A Szása távozása után a doktor sokáig nézegette a gyertyatartót, vakarta a füle tövét, és gondolkodott.

— A dolog tagadhatatlanul pompás. — gondolta magában — és kár eldobni... Itt nem maradhat. Hm... Ez aztán a feladat! Kinek kellene odaajándékozni? Hosszas gondolkodás után eszébe jutott egyik jó barátja, Uchov ügyvéd, akinek némi perköltséggel tartozott.

Ez pompás lesz. — határozta el a doktor. — Ő mint barátom, nem akar tőlem pénzt elfogadni és így igen helyes lesz, ha neki ajándékozom ezen tárgyat... Elviszem hár nekik ezt az ördögös figurát! Különben is ő nőtlen ember és könnyelmű.

Nem halogatva az ügy elintézését, a doktor föltűzködött, felvette a gyertyatartót és elment Uchovhoz.

— Jó napot, pajtás! — mondta, otthon találva az ügyvédet. — Dolgom van veled... Eljöttem, pajtás, megköszönni a fáradozódodat... Pénzt nem akarsz elfogadni, fogadd hát el legalább ezt a dolgot... pajtásom te... Pompás egy dolog!

Meglátva a dolgot, az ügyvéden leírhatatlanul lelkesedés vett erőt.

— Ez aztán a mü tárgy! — kacagta el magát. — Ah, vinné el az ördög, esakis az ördögök gondolnak ki ilyen mü tárgyat! Nagy-

szerű! Elragadó! Hol vetted ezt a gyönyörű dolgot?

Kiöntve a lelkesedését, az ügyvéd aggódva az ajtóra tekintett és azt mondta:

— Te csak pajtás vidd el az ajándékot. Én nem fogadom el... — Miért! — ijedt meg a doktor.

— Hát azért... Meg szokott itt fordulni az anyám, a kliensek... sőt a eséléségtől is restelném...

— Nem — nem — nem... Nem utasíthatod vissza, — hadonászott kezével a doktor. — Ez disznóság volna tőled! Valóságos mü tárgy... mennyi élet... kifejezés... Beszélni sem akarok! Megsértesz!

— Ha legalább be volna keuve vagy fügefalevélkékkel beaggatva...

De a doktor még jobban kezdett hadonászni a kezével, kiugrott az Uchov lakásából és örvendve, hogy megszabadult az ajándéktól, hazament... Távozása után az ügyvéd megnézte a gyertyatartót, megtapogatta minden oldalról az ujjával és a doktor példájára sokáig törte a fejét afelett: mit csináljon az ajándékkal?

A dolog gyönyörű, — okoskodott — eldobni kár, magánál tartani illetlenség. A legjobb lesz — odaajándékozni valakinek... No-hát odaajándékozom ezt a gyertyatartót ma este a híres komikusnak, Saskinnak. A kutya szereti az efajta dolgokat és hozzá ma jutalomjátéka van...

Amint gondolta, — úgy lett. Este a gondosan begöngyölt gyertyatartót átadták Saskin komikusnak. Egész este ostromolták a komikus öltözőjét a férfiak, kik gyönyörködni jöttek az ajándékban, egész idő alatt lelkesült zaj és nevetés uralkodott, mely sokban hasonlított a lönyerítésre... Ha egyik vagy másik müvész jött az ajtó elé és kérdezte: "szabad bemenni?" — rögtön hallatszott a komikus rekedt hangja:

— Nem, nem, anyuskám! Nem vagyok föltűzve.

Az előadás után a komikus a vállát vonogatta, a kezével hadonászott s azt mondta:

— No, hová teszem én ezt az oesmányságot? Hisz nekem magánháznál van lakásom! Nálam megfordulnak a színésznők! Ez nem fénykép, nem dughatja el az ember a fiókba!

— Ön meg, uram, adja el, — tanácsolta a fodrász, mialatt a komikust vetkőztette. — Itt lakik a külvárosban egy vénasszony, a ki antik bronzokat vásárol... Menjen és kérdezősködjék Szmirnovné után... Ismeri mindenki...

A komikus szót fogadott... Két nap mulva doktor Koselykov a dolgozószobájában ült és homlokára téve az ujját, a gyomorsavak felett elmélkedett. Hirtelen kinyílt az ajtó és a dolgozószobába bement Szmirnov Szása... Mosolygott, ragyogott és egész alakja boldogságot lehelte... A kezében valamit tartott újságba göngyölve.

Doktor ur! — kezdte lihegve. — Képzelve az örömet! Szerencséjére sikerült megszerezniünk az ön gyertyatartójának a párját! A mama olyan boldog... Én egyetlen fia vagyok az anyámnak... ön megmentette az életemet... És Szása a hálás érzelmektől reszkette odatette a doktor elé a gyertyatartót. A doktor felnyitotta a száját, mondani akart valamit, de nem mondott semmit: a szél megütötte a nyelvét.

Kártyaadóság.

ELBESZÉLES.

A mikor Kartos Imre hajnali hat órakor a vidéki kaszinó játékszobájából távozott, négyezer koronát hozott Szeesedy Gedeon bárónak, a megye ünnepezt gavalérjának. A "hozás" a kártyavilágban az adóságot jelenti. Ennek a világnak meg van a maga külön erkölcsé és terminológiája. Sőt meg van a maga külön körképe.

A kártyázás általában krónikus nyavalya. Mint ilyen, nem okoz súlyosabb komplikációkat. De néha akut jellegűt is okozhat. De néha akut jellegűt is okozhat. De néha akut jellegűt is okozhat.

Egy ilyen epidémia sodorta magával Kartos Imrét a kártya asztalhoz. A szerény hivatalnok — fogalmazó volt az illetékszábi hivatalnál — azelőtt csak nagy elvéte nyult a kártyához. Nem is tehetette. Szegény fia volt, aki egy ideig édesanyját is támogatta szerény fizetéséből. Csak anyja halála után nősült meg. Szegény leányt vett el a házasság igen boldognak ígérkezett. Az is lett volna, ha a kártya meg nem bolygatja.

A mikor Kartos Imre a ködös hajnali órákban a magános utcákon hazafelé ballagott, csak az a gondolat nyomta az agyát: hogyan fizeti meg a bárónak a négyezer koronát? Ez a kérdés minden egyebet háttérbe szorított: feleségének kétségbeesését, a vagyoni zűlést, az önvádat... A kártyaadóság az első... Ha azt meg nem fizeti, többé nem állnak vele szóba a kaszinóban. Esetleg kigolyózzák, mint a sikkasztót, csalót, vagy a tolvajt. Ez tehát eminenter becsületbeli ügy. Ingadozásnak, alkunak nincs helye... Az egyetlen kibúvó a pisztoly... Ez esetleg ekspiálná a dolgot. De erre Kartos Imre nem hajlott. Az öngyilkosság tisztán — predispozíció dolga. Vagy megvan, vagy nincs meg.

Bettenetes huszonnégy óra következett Kartos Imrére. Aki aznap látta, biztosra vette, hogy lázbeteg. Barna szeme nyugtalanul égett s ajka vonaglott, mint a hideglelésőké.

Pedig megszerezte a pénzt s kifizette a bárónak, aki nyugodtan zsebelte be. Még hozzá is tette:

— Ráért volna barátom, csak egy szavába került volna s én adtam volna haladékat.

— Köszönöm — mondotta Kartos nyugodt komorsággal — jobb az ilyesmin tulesni.

A báró helybenhagyólag intett a fejével.

— Igaza van, így gavalérossabb.

Nos, Kartos Imrének ez a gavalérosság a becsületébe került. Váltóra vette fel a pénzt s a váltóra kénytelen volt néjének s anyai nagybátyjának, Kelemen Gerzsonnak a nevét hamisítani. Ez az egyébként ép erkölcsű ember abban a rettenetes izgalomban alig érezte tetének alávalóságát. Csaknem azt érezte, hogy a jogos önvédelem határában belül eslelekszik. Megmenti az életét, a becsületét — a hamis váltóval.

Csak hetek múlva ocsudott fel. Az önvád oly rohammal

lepte meg, hogy betegje lett. Hivatalnoktársai komolyan félték, hogy megtöbolyodik. Főnöke néhány heti szabadságot erőszakolt reá. A boldogtalan ember ez alatt az idő alatt alig mozdult ki a szobájából. Órákig feküdt az ágyban s bámult meredten maga elé. Valami kegyetlen zsidóság nehezedett gondolataira s felesége gyengéd, becéző szava oly kínosan hatott reá, hogy az arca is eltorzult.

Mert bármilyen kusza is volt a gondolkozása, az az egy tisztán állott előtte, hogy felesége ezt a gazságot sohasem fogja neki megbocsátani. Ez a szelid, dolgos kezű asszony, ez a derék, öneláldozó hitves a becsület kérdésében kérlelhetlenebb, szigorúbb, mint az inkvizitor.

A harmadik hét végén ismét visszament a hivatalba dolgozni. Ez, mintha valamit könnyített volna rajta. Bizni kezdtek hozzá s mindenki gyöngéden beszélt vele, ami egyre idegebbé tette.

A hamis váltó három hónapos lejáratra volt kiállítva s Kartos Imre nap-nap után közeledni látta az összeomlást, az erkölcsi és anyagi megsemmisülést.

Számítgatta a napokat... még negyvenöt nap van, még negyven, még harminc... Ah, ha meg lehetne állítani a napokat, ha ez a harminc nap sohasem telne el! Örültség, — mondotta magában, — le fog telni s akkor vége.

Mert minden energia eszerben hagyta... nem tudta, nem mer

te helyzetét feltárni azok előtt, akik esetleg segíteni tudtak volna rajta. Félt, hogy azok révén megtudja a felesége s ez a gondolat elérmetette.

Pedig tenni kell valamit. Ezt ismételte magában ezerszer és ezerszer minden órában, minden percében.

Egy napon, a mikor délben a hivatalból hazajött, felesége, az energikus asszony, sirva fogadta:

— Imre, a kis gyermek beteg. Most volt itt az orvos, sarlakot konstatált... Nézd meg szegényt, mostanában alig foglalkozol vele.

Kartos betámolygott a gyermekszobába s negyedóra múlva kijött. Mintha egész más ember let volna belőle. Megölelte feleségét s távozott. Másnap este a szlavonai faluban volt nagybátyjánál, Kelemen Gerzsonnál. Elmondott neki mindent őszintén, töredelmesen.

Kelemen Gerzson gazdag fakeskerkedő volt, aki néhány rengeteg erdejében több száz munkás embert foglalkoztatott. Az öreg ur szólanul hallgatta végig öcsését, akinek arcáról végtelen szomorúság áradt felé. Sokáig gondolkodott, aztán megszólalt:

— Tehát kártyáztál s váltót hamisítottál. Nem értek hozzá, nem tudom, melyik súlyosabb... Mindegy... Én nemcsak a rossz embert látom benned, hanem a jót is... Én nem tudok ebben a dologban igazságos bírót lenni. Tudom, hogy egy időben mennyi gyöngédséggel ápoljad és segélyezted anyádat, az

én szegény hugomat... Mit tegyék? Gonosz lennék, gonoszabb, mint akármelyik kártyás vagy váltóhamisító, ha elkergetnélek, ha nem segítenék rajtad... Erről szó sincsen.

— Köszönöm, Gerzson bácsi.

— Megállj, még ráérsz... ezzel a dolog nincs elintézve. A váltót beváltom, ez egyszerű... de mit érsz vele? Elkövetted, egy bűnt s azzal a tudattal kell élned, hogy meg sem bűnhődöttél érte! Értesz!!

— Értem!

Az öreg folytatta:

— Én visszaadlak a társadalomnak, de nem adhatlak vissza önmagadnak. A pénzt leszámlolhatom a kezébe, de nem adhatom vissza önbecsülésedet.

E szavakat hosszú csönd követte. Az öreg fakeskerkedő többször végigsimította hófehér szakállát, de homlokát egy harántos, mély barázdá egyre komorabbá tette.

— Látod, Imre öcsém, — mondotta, mintán fölkel s néhányszor föl s alá járt a szobájában, — munkásaim között van egy feyházviselt ember, a ki embert ölt s tízévi rabságot szenvedett. Sokszor beszélgetek vele, mert érdekel megtudni, hogyan érez és gondolkodik. Mondhatom, egyike a jobb munkásoknak, aki nyíltan bevallotta nekem, hogyha el nem ítélték volna, akkor örökéletre bonylik lett volna belőle. Ez komoly dolog, kedves Imre öcsém, nagyon komoly dolog...

Kartos Imre fölgrótt s fanatikus elszántsággal kiáltotta:

— Megyek, bátyám és följelentem magamat! Igen, érzem, hogy bűnhődnöm kell!

Kelemen Gerzson a fejét esőváltta:

— Nem ér semmit, az nem a te büntetésed lenne, hanem a családodé, a feleségedé és a gyermekedé. Artatlanul szenvednének... ez a törvénytétel rettenetes kegyetlensége. Ebbe nem lehet belemenni.

— Hát mit tegyék?

— Megmondom — folytatta az öreg kereskedő — én büntetlek meg. Itt marádsz két esztendőig az erdőben s felügyelsz a fűrészmalomra. Ott fogsz lakni egyedül, a családod nélkül. A fizetésedet elküldöm a feleségednek, a kivel magam fogok beszélni.

— A feleségemnek? — kiáltotta Kartos Imre rémült arcával.

— Igen, a feleségednek, aki mint jó asszony, el fogja viselni azt, amit magadra vállaltál. Csak bízd reám. Nos, akarod?

— Akarom.

— Helyes. Holnap megkezdéd a büntetést...

Két év múlva Kartos Imre átvette az egész fakeskerkedés vezetését nagybátyjától. A mikor először találkozott feleségével a vasútnál, elemi erővel tört ki lelkéből a felkiáltás:

— Hálát adok az égnek szenvedéseimért... Azok nélkül soha sem éreztem volt azt a boldogságot, amit most érzek...

Az élet balladája.

És mélyszemű új gyermekek fogannak.
Felnőnek és a létet holtig élik.

A zöld gyümölcs mind edesebbre érik
S mint holt madárka földre hull egy éjjel
És másnap ott van megromolva féjjel.

És egyre jár a szél és szerteszéjjel
Száll sok szavunk és halljuk már szavát.
S ránk bágyadás hull váltakozva kéjjel.

S a rét fűvén utak szaladnak át
És szerte falvak, jáklyák, tócsa-partok,
Tar ágak, mint megannyi néma vad...

Mi célra mindez? s miért van számtalan sok,
De úgy hogy mindig más alakban intsen?
Köny és mosoly: mily titkot takartok?

Mit ér nekünk ez? sok játéka, minden,
Aki, nagy és magányos vándorok,
Csak bolygunk és utunknak célja nincsen?

Mit ér ha lelkünk mindent vágyva néz?
És mégis oly sok azt mondhatni: "Este",
Egy szó, amelyből bu és gyász csorog.

Mint lépviaszból sűrű, tiszta méz.

FRANYÓ ZOLTAN.

A SZABADSÁG ENGRAVING OSZTÁLYA

fotografiák és rajzok után, a legolcsóbb áron készít
cutokat. Rendeléseket a szerkesztőség címén kérünk.

TANYAI SZERELEM.

IRTA AGH ENDRE

O LYAN esődes a róna, mint a haldokló ember körül a ház. Szellő sem fujdogál a mérhetetlen síkságon, csak úgy libegve-lobogva száll a levegőben a békanyál, egy darab a haldokló természet szemfedőjéből. A mi vándormadár volt a tájon, nagyrészt mind elszállott már; vadludak húznak csak odafent a légben — legelni a tarlóra. — de azok is oly magasan, hogy gá-gájukat ide lent alig hallani. A sötét, szakadozott fellegek közül csak olykor dugja ki fejét az öreg nap, elbágyadt sugarai egy percre rávilágítanak a kopott udvarra, a leveleit hullató fűzre, de csak elbujnak megint; lehet, hogy azért, mert nekik is fáj látni a hervadást.

A körül a tanya körül az akáca is hullatja egyenkint a leveleit, pedig itt-ott virág is van még rajta; emléke a másodvirágzásnak. — Milyen hűtelen ez a fa a virágjához!

A tanyagazda házában ablakából kándikál csak ki a bazsalikom virága; az nem tud az őszi hervadásról, mert ápolják, gondozzák szorgoskodó kezek. Igaz, hogy most már nem járhat levelei között a szellő, a nap sem tüzhöz rá hűvetlenül, mint csak nemrég a nyáron, a mikor reggeltől napestig, de sőt a késő éjszakába bele is tárva-nyitva állott az ablak, hogy miért; a jó Isten tudja. Talán várt valakit benne, vagy mert azon át hallgatta késő éjjel a pusztából felhangzó szomorú furulyaszót a Jóób Magda?

A bari pusztán szökelve legel a gulya; nem állapodik meg egy helyen, folytonosan tovább megy, keresi a jobb mezőt. Kiaszott, elhervadt a fű azon a legelén, egy-két nap még s le kell hogy hajtsák a jószágot a tiszai rétekre, oda, a hol az utolsó sarjukaszálás után megmaradt a tarló. — De azért szelid, esődes a jószág. Légy nem esipi, bögöly nem száll rá, (ezeknek is letűnt az életük), langyos a levegő s a napnak nincs ereje már ahhoz, hogy rá-tűzhessen az állatok szép, sima szőrére. Tehetnek a gulyások felőlük, a mit akarnak. Delelőn, vagy a hol az este száll rájuk, lepihen a jószág s olyankor kiállhatnak az utszélre, elbeszélgetni az arramenőkkel.

Bálvány Imre arra vette útját a bari tanya felé. Nem esett az messze az éjjeli tanyától s a mire odaérték a gulyával, csak éppen hogy nyugovóban volt a nap — ráérhetett; azután meg odakint látta a tanya előtt a Jóób Magdát, hát elment.

A mikor odaért a tanyához, jó

estét kívánt neki, az viszonzta; azután elébe állt s szótlanul nézte, mint varrja, himezi azt a tu-

gy árva maradtál volna, anya nélkül, én is boldogabb lehettem volna, meg te is.

lipános, keszkenőt. Nagysokára kérdezte:

— Hát a menyasszonyi ruhád kész van-e már, Magda?

— Ideje, hogy készen legyen, vasárnap lesz az esküvőnk — felelte a leány.

Nagyot sóhajtott erre Bálvány Imre.

— Vasárnap? Éppen rosszkor.

— Miért?

— Hát azért, mert csak ott szerettem vónlenni én is a menyegződön.

— Talán bizony el se jön?

— Bizony nem, mert nem lehet. De jobb is, hogy úgy esik, legalább nem fáj a szívem.

— Miért fájna?

— Hejh, Magda, ne kérdezd te azt. Tudod, hogy mim vagy te nekem. De hát... jobb arról nem is beszélni, ugy-e? Meg sem is hallgatnál, tudom, valamikor pedig meghallgattál, a vállamra borultál, ugy. Mondtad is, hogy szeretsz, de tudom, hogy nem te vagy, a mostohád az oka mindennek.

Nem szólt erre a leány egy árva szót sem, csak fölébe hajolt a munkájának s hagyta Bálvány Imrét, hadd beszéljen.

— Ha apád bele nem házasodik a büszke Sajó-familiába, ha

— Honnan tudja, hogy én nem az vagyok? — kérdezte a leány.

— A szemedből látom, Magda. Azután meg jól ismerem én a Sajó Andrást, kimondom — ha meg is neheztelsz érte. — hogy nem igaz ember ő, boldog nem leszel vele soha.

Erre nem felelt Magda egy szót sem.

— Jól tudom én azt, hogy már több egy hetinél, a mikor utolszor nálad volt; ismerem a járását s azt is hallottam, hogy a gazdag Koesmárosokkal van valami ügye s a büszke, szép Koesmáros Eszter hálózta körül.

— Hazug beszéd az, Imre, — mondá a leány.

— Csak te hiszed annak, de meglátod, hogy lesz valami igaz benne. Gazdag ember a Sajó András, te meg magamfajta szegény vagy s a szegény leány csak szeretőnek kell a gazdagnak.

Szép pirosra festette a lenyugvó nap a nagy rónaságot; este berult a pusztára. A gulyás menni készült. Magda felállott ülőhelyéből, egy kézre fogta a varrását a másik kezét megbeletette a legény kerges tenyerébe és megszorította a kezét. Isten áldja, Imre, — mondá — megfordult s ment ő is be a tanyába.

Bálvány Imre hosszasan nézett utána s a szíve mintha hangosabban dobogott volna valamitől, talán annak a leánynak a kezesorításától?

Nyugatról derengeni kezdett, a holdvilág jött fölfelé az égen. A felhőket odafent sebesen hajította a szél s mint a szeszélyes hölgy, hol kiderült, hol beborult a esillagos mennybolt.

Elballagott Bálvány Imre, keresztül a legelén a gulya felé. Hideget érzett, összébb húzta a szűrt a vállán, olykor meg-megállt, belebámult a hangtalan világba s csak tovább ment megint, körülötte olyan esődes volt minden: a tanya, a róna, a távoli nádas, a fűz, még a gulya is.

A mikor az éjjeli tanyához ért, az őrtűzön még piszkált a parázs, de az öreg Dömötört csak hiába köszöntötte, az nem adott feleletet neki. Nagyokat bóbiskolt, úgy ülve, szájából a pipa csak éppen hogy ki nem esett. Odatelepedett Bálvány Imre a tűz mellé, élesztgette, piszkáltatta; bámult bele sokáig s aludni próbált ő is, de a mikor látta, hogy hasztalan töri magát, fölkel s elindult újra megkerülni a gulyát és kerülgette, a míg csak ki nem hajnalodott.

Reggelre fölkeredtek s elindultak a jószággal be a pusztá középe felé, jobb legelőt keresni.

Kerestek két, kerestek három napig folytonosan, még éjszaka is menve, de hasztalan. Kiaszott annak a nagy-nagy legelőnek minden talpalatnyi fűve, nem talált azon a jószág egy becsületes harapásra valót sem.

Akkor aztán elindultak vissza, neki a tiszai rétek, keresztül megint a nagy pusztaságon. Azon vitt el az utjuk a bari tanya mellett azon a napon, a mikor Jóób Magda menyegzőjét ülték. Már messziről hallották a muzsikaszót, a mikor oda közeledtek, vidám dalolást is hallottak, de nem vettek rá gondot, csak mintha a Bálvány Imrét bántotta volna valami, szomorúan hallagott a gulya után.

Ott a tanya előtt, a levelét hullató akácafák aljában állott Jóób Magda s végignézett a rónán a felé a falu felé. Szép fehér ruha volt rajta, a hajában piros rózsa-koszoru, úgy állott ott, türelmetlenül. Dél felé járt az idő s az őszi hervadásra olyan kedvesen süttöt a földre az alatt járó napvilág.

Bálvány Imre odalépett Magda elé és odanyújtotta neki a kezét.

(Folytatás a 12-ik oldalon.)

A becsület.

IRTA: ERDELYI EMIL.

A becsületesség, hajsza finom és leheltszerű vonalak összetétele. Ha tehát embertársunk közül valamelyiket "talpig becsületes ember", "szótartó", "ritka becsületes", "a becsületesség mintaképe" stb. jelzővel illetünk, ugyanez rászólgál arra, mert néha egy nagyon finom árnyalat elég arra, hogy ne tegye magát érdemessé erre a meghatározásra: becsületes. A becsületesség egyik fontos és elmaradhatatlan kelléke a szavahűség, a szótartás. Becsületesnek lenni nagyon nehéz, valóságos művészet. At nem lépni azokat a határ-onalakat, mely a becsületességet a becsületességtől határolja valóban művészetül teszi az élet göröngyös-utjain való közlekedést. Aki csak egyszer szegi meg adott szavát az örökre elveszti azt a jogot, hogy a becsületesség jelzőre igényt tartson. Aki amellett, hogy becsületességét meg tudja őrizni, nem kimagasló pontja a társadalomnak, nem kap érte külön elismerést, nem jár az államtól külön dícséret, sőt még külön fizetéssel sem honorálják, azt aki ezt a tojástáncot hiba nélkül eljárá.

Korda Menyhért, röviden Menyus is azok közé az emberek közé tartozott, ki mintaképe volt a becsületességnek. Ha ő valakinek, valamire szavát adta az illető biztos lehetett benne, hogy kerüljön bár Menyusnak életébe, vagy vagyonába, de szavának áll. Ennek a ritka becsületességnek köszönhetően Menyus, hogy mire a magyar társadalmi életben eddig nem volt eset, a bergengóci kaszinó örökös elnökévé választották. Búszke is volt erre Menyus, de a kaszinó tagok is így ment ez évekig.

Egy szép napon Korda Menyhért rendkívüli közgyűlést hívott egybe. A meghívók a tárgy helyén nem állott semmi, tehát senkinek sem tudta megmagyarázni magának, mi oka lehet annak, hogy most egyszerre rendkívüli közgyűlést hívott egybe az elnök.

Kivéve a halálos betegeket, a kaszinónak minden tagja megjelent a közgyűlésen. Bár senkinek sem tudta miről lesz szó, de a hangulat nagyon nyomott volt. Egy közeli esapás sötét felhője uszált a sűrű füsttel megtelt levegőben.

Az elnök a gyűlést megnyitotta. Mindenki izgatottan ült széken. A jegyző kinjában a tollszárat rágtá. A kis Klein doktor szivarjának felét már megette a nagy izgalomban. Szvoboda a gyógyszerész egyik aspirint a másik után nyelte le. Mindenki izgatott volt és senki sem tudta miért?

— Tisztelt uraim, kedves tagtársaim — kezdé beszédét Korda Menyhért, a kaszinó örökös elnöke. A mai közgyűlésnek csak egy tárgya lesz. Évek hosszú sora óta viselem ezt a tisztséget, mely becsületességem révén tett érdemessé rá. Szükségtelen talán megemlítenem, mindenkor rajta voltam, hogy érdemessé tegyem magam rá, mit önök az örökös elnökséggel jutalmaztak meg. Búszke voltam erre a kitüntetésre. Életemet, vagyonomat áldoztam volna rá, hogy megtarthassam. De tekintve, hogy mindnyájan gyarló emberek vagyunk, s magam is, életemben egy olyan epizód történt, mely erre az alkalpra érdemtelenné tesz. Miután

nem akarom bitorolni tovább ezt a tisztséget; ezennel beadom lemondásomat.

Beszédét halotti esend követte. Egyik-másik tag szemében könyek csillogtak. Vajon mi történhetett? Mi készítette Menyust a "becsületesség mintaképét" arra, hogy megváljon örökös tisztségétől?

— Okát né kérdezzék. — szakította meg a csendet az elnök, — szilárd elhatározásom, hogy megvállok. Nem érdeplem meg többé az önök bizalmát. Becsületességem olyan hiba esett, mit kiköszörülni nem lehet többé. Isten velők uraim, éljenek boldogan és gondoljanak szeretettel a becsületesség volt mintaképére, Korda Menyhértra, ki becsületes lett. Vette kalapját és magára hagyta az ámuló közgyűlést.

Tekintve, hogy a közgyűlés sorsa bennünket továbbra nem érdekkel hagyjuk magukra a mindenféle sáneket játszó kaszinó tagokat és toljuk vissza az idő kerekét. Menjünk vissza egy pár hónapra és igyekezzünk mélyére hatolni Menyus elhatározásának.

Menyust, ki a bergengóci takarékpénztárnál pénztárnoki állást viselt egy napon meglepetés érte. Főnöke, a takarékpénztári igazgató magához kérte és tudomására adta, miszerint az igazgatóság elhatározta; hogy három havi fizetéssel jutalmazza hű szolgálatait és a rendes nyári szünetét azonnal megkezdheti. Menyus boldog volt. Haza rohant esomárgolt és a legközelebb induló vonattal elutazott. Meglátogatta rokonait, ismerőseit, mulatót, szórakozott, szóval kellemesen töltötte el a vakációt. De minden jónak vége szokott lenni. A vakáció letelt és Menyus, a becsületes Menyus vonatra ült, hogy pontos időben folytathassa munkáját. Beült egy elsőosztályú szakszoba és kényelmesen leheveredett. A kalauznak megelőzőleg egy forintot nyomott a markába, ami kalauz nyelven azt jelenti, hogy zavartalanul akarok utazni. Menyus rágyújtott egy cigarettára és elábrándozott a kellemesen eltöltött vakáció felett. Mire cigarettája elégett, kissé elszunynyadt. Szendergéséből, halk kopogás ébresztette fel. A kalauz lépett felkérébe.

— Nagyságos uram, becsásson meg, de nem tehetek kívánságának eleget. A vonat teljesen megtelt és ez az egyetlen üres szakszom. Egy nagyon elegáns hölgy szállt fel és nem tudok neki máshol helyet adni, mint ebben a szakszobában. Ha nem teszem meg, állásomba kerülhet. De ne gondolja a nagyságos ur, hogy becsületes emberrel van dolga, tessék visszaadom a forintot.

— Tartsa meg a forintot, barátom. Sőt, hogy lássa mennyire méltányolom becsületességét itt van még egy forint és vezesse be azt a hölgyet. De ne felejtse el, hogy most már ez a szaksz is megtelt.

— Értem, nagyságos uram. — S ezzel kiszólt az ajtón. — Parancsoljon, nagyságos asszonyom, ebben a szakszobában van hely.

Egy nagyon esinos, elegánsan öltözött nő lépett be Menyus szakszobába.

— Bocsásson meg uram, hogy háborgatom, de nincs más választásom. Vagy megtűr, mint utitár-

sat, vagy pedig kénytelen lennék a folyosón állva utazni.

Menyust elbűvölte a nő szépsége és elkábította a parfüm illat.

— Nagyságos asszonyom, csak nem képzeli, hogy olyan udvariatlan emberrel van dolga, ki önt egy ilyen bájos nőt száműzi. Parancsoljon helyet foglalni.

A kalauz feltette az urinó kis kizitáskáját a podgyáztartóra és diszkrétan távozott.

Menyus egyedül maradt az ismeretlen nővel. Csakhamar megindult a társalgás a szokott utazási formában. Hová utazik? Szép idő van. Nőtlen ember vagyok. Nekem már van férjem, ki a pesti Magyar Banknál pénztárnok. Meglátogatam a szüleimet, kiket már régen nem láttam. Mióta van férjével? Oh, még csak három éve. Én is bankpénztárnok vagyok és most fejeztem be a vakációt. Stb. stb.

Mikor ezt a témát alaposan kimerítették a társalgás egy kissé megakadt.

Menyus esodálta az asszony szépségét. Finom előkelő modora lenyűgözte. Ugyiszlóvan Tátortálná tette a szép asszony örökös, hogy így mondjam biztató mosolya. Ha piciny száját mosolyra huzta, Menyus úgy érezte magát, mintha szemé előtt villámolt volna s ez a villám szívét égette. De végre felülkerekedett benne a hódító. Isteneem hiszen életében annyiszor találkozott szép asszonyokkal és több ízben próbált hódítani. Az erre alkalmas külső előnyei megvoltak. Kellemes modorú, esinos ember volt. Társalgási modora megnyerő és bizony nem egyszer sikerült is neki a hódítani a szépem körül. Elővette tehát legmegnyerőbb arckifejezését és felvette az eléjtett beszéd fonálát.

— Nem kellemetlen önnek, nagyságos asszonyom, ha rágyújtok?

— Oh korántsem, válaszolt bájos mosollyal a nőske. Engem megnyugtat a dohány füst. Ha férjem nincs otthon, beszoktam menni dohányzósobájába. Bár mennyire szellőtessen is ezt a szobát, a falakat annyira átjárta a dohányszag, hogy azt onnan kipusztítani többé nem lehet. És nem is akarom, mert ha a szobájában vagyok a dohányszag kellemes érzéssel tölt el, és úgy érzem, hogy férjem mellett van.

— De bocsásson meg, nagyságos asszonyom, mi már majdnem egy órája utazunk együtt, kellemesen társalgunk és még nem is ismerjük egymást. Igaz, hogy az én udvariatlanságom az oka, de az ön belépése, szépsége, kedvesége annyira megzavart, hogy az udvariasság legelemibb kötelességéről is megfeledkeztem. De jóvá teszem mulasztásomat. Nevem...

— Felesleges. Ne fáradjon. Sokkal jobban szeretem, ha nem mutatja be magát. Tudja kissé romantikus lelkületű vagyok. Maradjunk egymásra nézve ismeretlenek. Hagyjuk el az udvariasság eme formáját és folytassuk a társalgást, anélkül, hogy egymás nevét megismerjük. Mert ugyebár ahhoz, hogy két ember egymást megismerje egy élet szükséges és semmiesetre sem elegendő egy rövid néhány óra, mit a vonaton együtt eltöltünk. Az pedig, hogy egymás nevét ismerjük-e, vagy

sem egy cseppet sem változtat azon, hogy egy kellemes utazás emlékével váljunk el, mit egy kedves ismeretlennel töltöttünk el.

— Helyes. Okoskodását elfogadom. Önnek igaza van. Hány barátunk van, kiket nem ismerünk, csak a nevét tudjuk. Valóban nagyon kellemesen tölthetjük el utunk hátralévő felét így ismeretlenül. Ha nem veszi rossz néven, nagyságos asszonyom, nekem egy kissé bizar, hogy úgy mondjam pikáns ötletem támadt. Ne értsen félre. Nekem ugyanis az a bolondos ötletem támadt, hogy önt, mint kedves ismeretlenként arra kérjem, engedje meg, hogy megcsókoljam.

— Tessék. Az ötlet igazán bizsar. Látja ilyenek maguk férfiak. Egyedül vannak egy nővel, kíról azt sem tudják kiesoda, mi esoda és máris vissza akarnak élni a helyzettel.

— Szó sines róla. Eszembe sem jutott volna más alap erre a kérésre, mint a romantika. Nem gondolja, hogy pompás és kedves emlék volna egy teljesen ismeretlen, de nagyon kedves és szép asszony esókjával ajkunkon távozni?

— Tényleg az emlék nagyon kedves volna. De ez az ötlet egy cseppet sem vállnék egy tisztes-séges asszony dícsőségére. Nem gondolja, hogy kissé furcsa volna, ha egy teljesen ismeretlen ember esókjával ajkamon távoznám?

— Ha csak az ismeretlenség tartja vissza, bemutatkozhatom.

— Nem, nem. Csak maradjunk meg a régi alkunál. Ne ismerjük egymást. Látja, kedves ismeretlen ur, ilyenek maguk férfiak. Ha egy a hétköznapinál sebb nővel találkozunk, hirtelen fellobbannak és azonnal lángra kapznak, mint ön is.

— Nem asszonyom. Ugy látszik nem akar megérteni. Ne végye rossz néven, de hiúság nélkül mondhatom, annyi szép asszonyt esókoltam meg már, akit ismerem. De ismeretlen egyet sem. Ép ez az ami engem erre biztat. Esküszöm önnek, hogy minden bünös gondolattól ment vagyok. Csak egy esókot és egy lépést sem tovább.

— És mi biztosít engem arról, hogy ez nem csak pusztá szó?

— A becsületszavam. Asszonyom, teljes életemben becsületes voltam, adott szavamat mindenkor betartottam. Barátaim a becsületesség mintaképének tartanak. Ismétlem önnek, becsület szavamra, hogy még egy második esókot sem fogok kérni. Áhítattal fogok arra az egy esókoeskára gondolni, mit egy rendkívül bájos, teljesen ismeretlen uriaszonytól kaptam.

— Nem tehetem. Azaz egy esetben.

— És az?

— Ha becsületszavára megígéri, hogy még csak nem is fog többé arra a esókra gondolni.

— Tehát még gondolnom sem szabad arra az ártatlan esókra?

— Nem. Ha ezt megígéri becsületszavára...

— Megcsókolhatom?

— Igen.

— Az ajkát?

— Igen.

(Folyt. a 14-ik oldalon.)

PUSZTAI UTAKON.

Írta: SOMLAY KÁROLY.

Az áprilisi Nap melegtől pattognak a rügyek és gőzölnék, páráznak, nyiladoznak a mezők. A Szamos melléki magyarok azt mondják, hogy áprilisban tőgyelnek a fák. A vastagabb nyirfákban ilyenkor annyi nedv gyülemszik, hogy a gyerekek megfúrják a törzsökét és nádat ütnek beléje; a nádcsapon szipogatják az édeskés nyirfavizet.

A tocsogókat a szellők megszikkasztják és zöldre zsendül a nádasberek. A káka, a gyékény és a szittyó erőre kap és sűrűsödik a réti sumár.

A Szamosról elszórt a jég; a gyalomháló pedig a pitarra akasztódik, mert nemsokára kezdődik a halvás és ilyenkor nem szabad őket bántani. Eleget zavarták őket a télen, amikor is gömbölyű halászléket szokás vajúni a jégen; itt a léken aztán lemerítik a hálót és a halat olyanformán zavarják a lék irányába, hogy kerékkötő és rudalólánokat húzgatnak a jég hátán. A láncok zörgésétől megijed a hal és rohan a lék felé a veszedelemben.

Hát áprilisban jóformán vége a halfogásnak a Szamos mellett. Ehelyett aztán vetegtetnek, boronálnak, nyesegetnek, ojtogatnak és hernyókáznak a paraszti pógárok.

Áprilisban már a répaverem és a krupliverem is némely helyütt üres szokott lenni és a szegényember tehénkéje bizony tapasztalja, hogy fujnak a bőjtől szellők... Mert a mező is aszott még ilyenkor és a belsőségi löheresen se lehet harapni való zöldet találni, legfőleg galambasalátát.

Kökénybimbózáskor bizony csüggedt a falu...

A telet kapott a szatmári-banktól, hogy megszavazták részére a nagy váltókölcsönt: az ötszáz koronát.

Ugy vélekedett a tiszteletes ur, hogy személyesen veszi fel a pénzt és egyuttal vásárol is egyet-mást a városban. Hát fuvaros szekér után nézett a faluban. Am a lovakra most szükség lévén kint a tagon: egyik gazda se vállalt fuvar; ha csak a vén Tatorján Palya nem vállalt. Az öreg inkább a halszállítás végett tartja a két lovacskáját, semmint földmívelési munkára. A tiszteletes hát elballagott a Palyák felé.

Esteledett. Az udvarokon az ültőre készülő baromfiak kárítottak; egy-egy fecskéhasu malacz is ólalkodott még a vályuk körül. A lesóványodott és züllött boglyák pedig olyan bágyadtan meerdtek a borzastejű parasztházak között, mint a kopláló ember szeméi. Homályosan árnyalt, régi hollandiai olajképek jutnak az ember eszébe, amikor így estenden ezt a suta kis falut nézi. Furesza kis falvak ezek a szatmári szép Nyír táján barnuló kis falvak.

Egy vénasszony álldogál a Tatorjáné pitarán és bámulja a szakadozó szürkületet. Az ő ca olyan, mint a rothadó alma; a vörös szemhéjai alól vízcsöppök serkedeznek a penészes bőrre. A sövénykapun egy bo-

koros legény két girhes lovacskát terel maga előtt gyeplőszáron az udvarra. A vénasszony a Tatorján Pál felesége; a legény pedig a fia.

— A Palya bácsival szeretnék beszélni, édes néném! — mondja a pap.

— Csak hogy ő véle most nem igen lehet ám beszélni! — motyog a szüle.

— Ninesen itthon!

— Itthon ő?

— Tán beteg?

— Beteg is, nem is... Más állapotban vagyok...

— Más állapotban! — mosolyog a pap.

— Abban ám! Más állapotban... Az imént gyött haza a kocsmából, hát, — megkövetem a tiszteletes urat, — most alszik a vén gazember a suton.

— Vagyis berugott az öreg?

— Olyan formán vagyok!

— Tán mégis föl lehetne ötlet kelteni? Szatmárra akarnék menni, hát fuvar kéne.

A vénasszony megelégnült.

— Fuvar kéne, gyöngyöm! — mormogott, — hársze' arról lehet beszélni... De hogy éppen Szatmárra?... Muszáj éppen Szatmárra?

— Ott van dolgom, hát oda kéne —

— A kánya vágja meg a dógát a tiszteletes uram! Oda nem mén szivesen a Palya... Szatmárra nem mén örömet...

— Miért?

— Hm!... A fene... Teccik tudni, amióta kiszabadult abból a kis lóbaból —

— Hát lóba is volt az öregnek? — kacagott a pap, — furesza befegség lehet ez a lóba. Még sohse hallottam a hírét!

— Teccik tudni, vagy három esztendeje, hogy a kaplonyi barátok istállójából elveszett egy deres csikó; aztán a manó is jobban tudja, hogyan vótt; elég az, hogy azt a bitang állatot a mi istállónkban találták meg a csöndérek... Hát emiatt a kis baj miatt volt nem régen az emberem Szatmáron... Ippen hat hónapig volt oda... Hej, karakán egy ember ő még vénségére is!...

— Mással is megcsik a baj, néném!

— Mikor fiatal vót, hát — a számmal ne vétsek, — az isten se tudott véle kibánni. Eceer pusztá esóréra vetkőztették a csöndérek, úgy vallatták. A tizenkét göboly má akkor bent vót az ecse-di nagylápon. No, azért maradt még a Károlyi Tóni gorófnak is jóegynehány göboly... Tessen csak begyönni a kis szeginségünkbe tiszteletes uram, majd fölézibálom a sutról a galambomat!

Az öreg valahogyan fölne-szelt a beszélgetésre. Kitámolygott a pitarra a pap elé. A hosszú, ősz fűrtjel egy-egy var-

köcsban lengedeztek a füle mellett; a tarkóján pedig kopott görbefesű szoritotta le a sörteszerű hajcsomót. A zsiros varjukalpját a kezeiben forgatta.

— Szatmárra kék menni! — morran ásitva a papra.

— Oda! Oda kék! — felelt az.

— Maj' megnézem elsőbbit a lovakat, azután beszélhessünk róla. Mára egész nap heugöröltek a rozsvetésen. Ámbátor a Daru meg a Kati futós, magabirós két jószág. Egy etetéssel gyeplőzés nélkül is beérhessünk Szatmárra... Sillyedjen el!

A lovak a esürben voltak. Szemetes szeeskát örölgettek a pudvás, fekete fogaikkal.

— Miért nem köti inkább az istállóba kiéd a szegény párákat? — mondja a pap.

— Istállóba-é? Hogy a pokolba kötém istállóba, mikor ninesen is istállóm? Nem köll ő nekik istálló! A farkasordító telet is itt a szellős esürben huzták ki, aztán még sem tuggyák, hogy mi fán terem a hep-tike! Olyan frissek, mint a májusi sóska! Ugy-e Daru? Ugy-e Kati?

— Hát jól van Palya bátyó, — mosolyog a tiszteletes, — akkor még éjfélt tájban indulunk.

— De ugy gondolom, hogy indulás előtt tanácsos lesz a lovakat a kovásához vezetni, hogy ninesen-e a patkóban hiba?

— Mit pergyikál a tiszteletes ur, mikor nem vagyunk most a szentegyházban. — dohog a vén paraszt, — köll a lovakra patkó? Ha a lura patkó kék, mán az uristen is patkóstul teremtetete vón' a lovat!

— Hát a szerszám rendben-e?

— Szerszám! Nem vagyok én szatmári pispek, hogy ezüstös szerszamba fogjam a lovakat! Az én lovakaim a kenderhámban is úgy vágatnak, mint-ha malomkövek vónának a lábáikon!...

Oszipov, — a varga, — a szomszéd udvarról hallgatta a beszélgetést. Valamikor régen a torontáli Bessenyőről szakadt ide a faluba az öreg bolgár. Hallgatta a beszélgetést, hát átköszöntött:

— Fálam I-szus! Szatmárra mén a tiszteletes ur!

— Oda ám, Oszipov bácsi! Szatmárra mék! — felelt a pap.

— Hm! Talpbört kéne venni. Én is elmennék Szatmárra, ha elvinne a tiszteletes ur... Ha szives lenne...

— Miért ne? — Csak gyöjjön! Legalább szóval tartjuk majd egymást az uton, — kedélyeskedik a tiszteletes.

E közben a vén Tatorjáné a kapuban egy fiatal, özvegy menyecskevel találkozott. Persze elmondta neki az ujságot, hogy a pap az éjszaka Szatmárra megyen.

A menyecske is megállítja a papot:

— Hallom, hogy Szatmárra...

— Oda bizony, violám! — szolt a pap.

— Mondok, én is pótolnék pár hatost a fuharba, ha fölvenne a tiszteletes ur... A gyámi uraknál van egy kevéske ügyem, — dadog pirulva a menyecske.

— Lesz még hely a szekéren, — bátorítja a pap, — ha a lovas gazda nem ellenzi, én bezeg nem ellenzem!

A vén Tatorján rákacsint a tiszteletesre.

— Minek ellenkeznek! — dörmögi huncut vigyorgással, — megfér ő a tiszteletes urammal a hátulsó ülésen! Megférnek 'biz' ott, ha szépen összebujnak! Hajjaj, mikor még fiatal voltam, én is ültem menyecskevel egy nyeregben!...

Éjfélkor hát megindultak. Az öreg Tatorján a nyakába kanyarította a nagykarolyi fűrtösgubát, amelynek nagyficzkó a becsületes neve a Szamosközön. A varga a gazda mellé férközött; a menyecske pedig a tiszteletes mellé húzódott a hátulsó ülésre. Mind a ketten elfértek a rókamálós bundában.

Eleinte kissé pisálkolt a holdfény, hát nem volt az ut miatt hiba. Nemsokára aztán egy széles fekete felhő tolokodott a hold elé és olyan vaksötét lett, hogy a lovakat se lehetett látni.

Mindazonáltal türethetőnek találták az utazást. A varga egy ötliteres esobolyót hozott magával, amelyik szinig volt diószegivel. Ők ketten hát beszélgetek és néha iddögáltak. Mivel pedig a levegő hűvös volt, Tatorján gazda a lőcsre akasztotta a gyeplőt, a kezét pedig a guba alá dugta. — gondolván: okos állat a ló, ismeri az utat a ló... A tiszteletes ur is csak dünyögött, nevetgált a menyecskevel...

Távolról néha egy-egy kutyaugatást és egy-egy kukorékolást lehetett hallani. A Kraszna folyó környékéről pedig olyan szörtyögés és hógógás hallatszott, mintha boszorkányok tartanának lakozást a határ nélkül való páskumon. Alighanem tuzokok nászszékáztak ott a vizparton...

A ballagó paripák a zajra megtorpantak.

— Aha! Tekintget a Kati! A ló is érzi a tavaszt... A ló is nézdel ilyenkor a levegőben... Keresi a párját! — dörmögött a vén Tatorján és egyet rántott a gyeplőszáron.

A lovak hát a stilszerűen alkalmazott noszogatásokra újra megindultak, a vén kocsis pedig erre való tekintettel ismét a lőcsre akasztotta a gyeplőszárat.

— Sohse látjuk Szatmárt, ha ilyen esigagyorsasággal haladunk! — biztatta a tiszteletes.

— Legazonnal ott legyünk, ugy-e? Jó is vóna! Nem vagyok én gyorsvasut, tiszteletes uram! — bosszankodott az öreg és nagymérgesen behuzta a nyakát a gubába. El is afúdt nemsokára.

(Folyt. a 14-ik oldalon.)

A KÖNYV A KÖNYV

ÍRTA: SZILÁGYI GÉZA.

A SELEDET, mint már hetek óta annyiszor, ismét kiküldte a szobából. Egyedül maradt a picike lányával. Főlölesleg óvatosságból még egyszer körülkergette pillantását a szobán: de ketten kívül legfőlebb egy fáradt legyet ha talált. Mikor aztán biztonságban bástyáztottnak érezte magát bármilyen tanu esetleges fureszállásával szemben, fölébe hajolt a gyermekkoosinak és gyöngéden kérlelő hangon szinte bele-sírta egy tündérmesésen kiesi és szemet cirógatóan rózsás fülecskébe:

— Lányom, üdvösségem, aranyvirágom, hallgass apádra! Ugy szeret téged, mint senki más ezen a világon. Édesanyád talán még nálam is jobb szeretett volna, de neki szegénynek el kellett mennie, éppen akkor, a mikor te jöttél. Nemsokára én is elmegyek, nagyon jól tudom. Ha te nem volnál, valami nagyon nem is bánanám. Csak hogy te itt maradsz és nekem nagyon fáj, hogy egyedül foglak itthagyni. Pénzt, azt eleget gyűjtöttem neked, gondod sosem lesz. De a szívemet, a beteg szívemet és azt a sok szeretetet, a mely benne van és a mely most már, hogy édesanyád örökre elment, mind-mind csak a tied, azt itt nem hagyhatom neked, azt, akár akarom, akár nem, magammal kell vinnem oda, a hol elporlad a szív és vége minden szeretetnek. Látod, csak egyet kérek tőled, csak egyet szeretnék még megérni, mielőtt örökre itthagylak. Csak egy szót hallhatnék még tőled, azt, hogy "apa". Látod, sokféleképpen szólítottak már engem: úgy is, hogy a büszkeségtől ki kellett düllesztenem mellemet, úgy is, hogy a gyönyörűségtől csupa forróság lett a szívem. De azt hiszem, hogy legbüszkébb akkor lehetnék és egyuttal a legnagyobb gyönyörűséget akkor érezném, ha te, drága kis lányom, azt mondanád, a mit még senki vérem nem mondott nekem, azt, hogy "apa".

Talán kissé hosszadalmas volt ez a buzdítás és Lénárt Adámnak, miközben az elesuklás veszedelmétől folytonosan megfenyegetett tőrékeny hangon elsugta, nem egyszer eszébe is jutott, voltaképpen mily neveléses dolog, hogy komoly felnőtt ember érzelmes beszédet szaval kilencéves kis babának. De hiába ültette magát a nevelésesség szépenpadjára, a beszéd erősebb volt a belátásnál, napról-napra mindig kikíváncsított belőle és újra meg újra megostromolta a leánykát. A gyermek néha oly értelmesen nézett apjára, mintha tudná, mit kívánnak tőle, olykor meg elbámészkodott az ablakra és a lámpára és oda sem figyelt a fártkaru eszéklésre. De akár figyelné látszott, akár pedig ide-oda sétált szeme, a várva-várt szócska ajándékával egyszer sem esítította el édesapja zaklató vágyakozását.

Lénárt azonban eleinte nem fogyt ki a türelmeiből. Ó már születésétől fogva meg volt verve ezzel a hasznos, de szomorú erénynyel. Örömtelen gyermekkorán, a felyet a szegénység zugataiban kuporgott el, türelmemmel kinlódott át. A türelmem roskasztóan nehéz, lélekzetfójtó páncéljában verkedte ki az élettől társadalmi állását, befolyását, vagyonát. Mig

Langmann Adám, egy kis vasuti hivatalnok törpe fia, Lénárt Adám gazdag építővállalkozóvá óriásodott, addig a viharálló türelmem rengeteg mennyiségére volt szüksége. És csak is egy emberföltönek díszíthető türelmem nyithette, nagynehezen elviselhetőkké azokat a másnak talán elviselhetetlen kinokat, a melyek kel az évek során mind jobban elhatalmasodó szívba-ja ostorozta.

A kitől ennyi türelmem tellett, hogyne lett volna türelme ahhoz is, hogy kis lányát az "apa" szócskára próbálja oktatni, arra a szóra, a mely neki immár a legkedvesebb lett, a mely felé a leghevesebb, de egyben a leghiabavalóbb erőfeszítéssel füllett sóvárgása. A türelmemjékra elég ideje volt. Üzletének vezetéséből a betegség lassanként szinte egészen kivonszolta. Már régóta megbízható helyettesek erős kezén hagyott mindent. Ráért arra, hogy a gyermekkel foglalkozzék. Dél-előtt is, délután is többször, olykor félóra hosszág is, egyedül maradt vele és százszor is elismételte neki:

— Apa, apa, apa...

A lányka azonban csöpp hajlandóságot sem mutatott arra, hogy kiesalíssa, vagy kiesikartassa magából ezt a szócskát. Pedig egyébként nem volt néma gyerek. A gügyökésben nem fukarkodott és szájaeskájából gyakran kikigyóztak vagy felröpködtek a gyermeki beszéd eljövételének előhírnökei, a félig kifejlődött, de egyéni jellegüket meg nem tagadó magánhangzócskák, a kacagatóan bugyborékoló esonka mással-

hangzócskák, sőt egymás vékony hátaeskájára ügyfelelül tolakodó egész szótagok is. Jöttek a "tete-ték", felvonultak a "vavavák", előállottak a "dada-dák" is; az aprószentek sorra megjelentek, csak az üdvözítő "apa" maradt elérhetetlenül távol.

De Lénárt Adám még mindig győzte türelmemmel. A mit föltett magában, azt türelmemmel mindig kidacolta eredetileg mostoha sorsától. Most pedig oly keveset akart: egy kis szót csupán, azt sem szabatos tökéletességében, tisztán kiejtve, csak oly édesen és letlen-torzul, a hogy egy kis baba ajkán kegyeskedik kiformálódni. Ezt a keveset akarta, de talán — néha ő is gondolt rá — nem is volt ez olyan kevés annak, a ki, — mint ő — a szócskán kívül már mindent kitürelmeskedett magának: az emberek becsülését, neve nemesfémét csengését, egymásba ölelkező aranyakat, egy nagysokáig elérhetetlennek látszó nőnek a szerelmét. Az életjavak teljességén túl, a sok mindenen felül már a kiesiségek kiesiséget, akár csak egy szócska is tulontul sok lehet.

Lassanként, meddő hetek multun, előbb kareolások, majd súlyos sebek is estek Lénárt türelmemben. A lányka gügyögése mindjebban kezdett hasonlítani az ember beszédhez. A nevé már el tudta torzítani, a tejesek már becézve szólították, csak arra az egy szóra nem tévedt rá makrancos nyelve, a melyet a legtöbbet ismételtette előtte és a legmohobbán vártak tőle. Lénárt félni kezdett. Beteg szíve annyira elfá-

radt már, hogy még a legdurvább gyógyszerek korbácsával is egyre nehezebben lehetett már valafi munka-félére nógatni. Mind gyakrabban fölrémlett előtte, hogy talán végképpen el kell börtökálnia, mielőtt meghalja majd azt a szót, a melyet eleinte csak meg szeretett volna hallani, majd meg akart hallani, most pedig meg kell hallania, s amely nélkül — az epedésnek mind hevesebb, az itélőképességet megfojtó, szinte már mániakus bódulatában úgy érezte — oly esonka volna ez egész élete minden eredményestül, hogy voltaképpen egészen el is volna hibázva. Ez pedig lehetetlenség, ennek nem szabad bekövetkeznie.

És mennél petyhütebb husu és vékonyabb csontu lett Lénárt türelmem, annál türelmetlenebb ütemű lett viselkedése is a gyermekkel szemben. Már elmúlt az az idő, a mikor Lénárt halkán, gyöngéden, olykor maga is gügyögésbe puhulva, kérlelte a leánykát és a torkát nehéz próbára tevő legvékonyabb hangon ismételtette előtte az "apa" szócskát. Mindjebban megrikujt a kérlelés, egyre nyugtalanabb követelődés izgágáskodott a helyében, és a nehéze leckét, a kincses szócskát, mind gyorsabban hadarva és mind kellemetlenebb hangossággal rikácsolva próbálta a leánykát a fülén át az agyába is belekergetni. De a gyermek tudatlan makaességán nem ütött rést semmi. Csak azt gügyögte, a mit szuverén szeszélye pajkos összevisszaságban diktált neki. Bájosan mosolyogva sehogy sem törődött ezzel, hogy oly sóvárgással, a mely érthetően természetes vágyból minden egyebet kiszorító rögeszmévé hatalmasodott, mit vár tőle az apja. Csöpp kedve sem volt ahhoz, hogy az értelmes beszédben való haladását akár a leg sürgetőbb határidővel is siettesse.

Lénárt híres türelme végre már annyira fogytán volt, hogy bizonyára végképpen el is fogyott volna, ha ezt a Lénárt életében páratlan és kellemetlen dolgot meg nem előzte volna egy sajnálatos eset. Lénárt éppen reggelizett: finom higiénikus kétszersültjét bemártotta a langyos tejbe, a mikor elszédült, lefordult a székről, vagy háromnegyed percig ide-oda rángatózott a földön, majd meghalt. Hogy e végtetes másodpercekben mik lehettek érzései, gondolatai, vajjon ráért-e még arra is, hogy fájdalmat érezzen egész valóját betöltő utolsó nagy vágyának be nem teljesülése miatt, azt a lelki boncolás tudományának sajnálatos tökéletlensége következtében talán sosem lehet majd megállapítani.

A leánykát civített nagynénjéhez: az elhunytak egyetlen nővéréhez. A mikor a fiatal asszony a férjével hazatért bátyja temetéséről, előbb levetette gyászruháját, azután pedig bement a kis lányhoz és sokáig elmézte. A gyermek hangosan gügyögött. Az asszony visszafójtva könnyeit, fölébe hajolt a leánykának és fájdalmas gyöngédségtől remegő hangon kérdezte:

— Szegény kis jószág, hová ment apa? Hól az apa?
A gyermek előbb néhány furesza szótagoskát morzsolst széjjel dúzodt ki ajkán, majd vidáman, óriási érthetően ismételtette:
— Apa, apa, apa...

Kellenek itt lenn a szegények.

ÉLET zajától messzi, messzi terek,
Szines mesék álomkódében élek;
Kacagok rátok, vidám boldogok!
Harcoló lelmem nyugalmat találja,
Nincs többé vágyam, fog már a Közöny árnya,
A nagy időm már immár tul vagyok.

Szent Békóczos küzdi már a lelmem,
Elfojtva más mindent, m' ott lakozott.
Erőtem lettem, megadásra készen,
Mint viador, ki sokat birkozott.

Csalódecs, megjáradt, elgyötört lélekkel
Ahitom már a végső nyugovást,
Élethajom lakótes-várásánál
Im megfejtem a régi, ós talányt:

Kellenek itt lenn a szenvedő szegények,
Csak úgy, mint örvendő élet-gazdagok.
Kik a hányban élnek, rögödnak a Földnek,
Mig dözsölnek jobban, vivódnak azok.

Kellenek itt lenn a megértetlen lélek,
Kik bár vágyva-vágytak, mégsem szerethettek.
Kellenek itt lenn az alacsony lélek,
Kik Bánat földjére sírni teremtettek.

WLAŚICS TIBOR.

A KÓRHÁZBAN

A SZABADSÁG SZÁMÁRA FORDÍTOTTA: SZÉKELY SÁNDOR
BROWNSVILLE, PA. REF. LELKÉSZ.

A Z augusztusi nap hő sugarai éppen az ő ágyára tüztek be a tábort kórházát átalakított terem nagy ablakablakain keresztül. Hunyorgatva nyitotta fel szemét, hogy nyomban bágyadtan esukja le pilláit. Gondolatai ide-oda kalandoztak, nehezebb esett azokat egy pontra koncentrálni. Az első munka, amelyet agya végrehajtott az volt, hogy tisztába jött önmagával, miszerint ő egyáltalán ott fekszik. Cogito, ergo sum! (gondfokodom, tehát vagyok) ötlött hirtelen észébe diákkorából. Csak még azt kellett kitalálni, mi ő és hol van, s ez tetemesen nehezebb volt. Lassanként derengett agyában, hogy valahol párisi állatkert-nyegyed egyik villájában élt egy ifju referens, aki bizonyára azonos volt ő vele. Ez, mihelyt a mozgósítás híre villámszárnyakon elterjedt francia földön, heves sietséggel kereste ki tartalékos tisztit egyenruháját és a kiegészítő parancsnoksághoz utazott. A referenset Pierre Dupontnak hívták. Ennyire eljutott. Most az utóbbi kérdés foglalkoztatta. Felnyitá szemét és látta, hogy egy fehér, tiszta ágyban fekszik és hogy egy esomó sebesültet ugyanazon teremben helyezték el. Nyögéseket és bátorító szavakat hallott, észrevett egy vöröskeresztes nővért, aki nesztelen léptekkel járt ide-oda az ágyak között, s most egyszerre minden világos lett szemé előtt. Ő a legelénkebb küzdelem forgatagában állott, szorongatva háromszor nagyobb számú német seregtől s ők az ellenséges támadással szemben megállották helyüket, míg a gránátok körülöttük szétrobbantak és puska-golyók füleik mellett fűtyültek. Jobb és bal felőli pajtasai elestek és ő hirtelen két fickóval találta magát szemben, akik szuronnyal támadtak reá. Az egyikkel elhánt, de mielőtt a másikhoz fordulhatott volna, egy ütést kapott, nyomban úgy érezte, mintha kisiklott volna lábai elől a talaj. Lábszárai puha rongyok gya-

nánt tűntek fel, amelyek alatta eleszták és őt magukkal vitték. E pillanattól kezdve nem tudott magáról.

Lassan mozdulni kezdett, hogy sebeit ki fürkésze. Lábszárait meg tudta mozdítani, de midőn karját akarta felemelni, heves fájdalom futott mellén végig. Ennek dacára megkönnyebbedve lélekelt fel, mint a matematikus, aki feladatát helyesen oldotta meg. Nem volt tovább két világ között lebegő öntudatlan valami, ember volt, aki helyzetéről számot adhatott magának, s ez végtelen vidámsággal tölté el őt.

Ott feküdt hát és szemét ide-oda hordozta. Mily szörnyűen nézett ki jobboldali ágyszomszédja! Feje kötelékekbe esavarva, karja pántokba kötve, halvány arca fájdalmasan eltorzulva! S a baloldali pajtás! Lábat alaktalan tárgyként emelte a takaró alatt. Bizonyára amaz átkozott kartács okozta azt, amely a tagokat péppé zuzza... Egyebet nem látott, bármennyire megfeszítette is érejét, azonban hálás érzettel gondola magában: "Mégis milyen jól jártam. Itt fekszem ép végtagokkal egy tiszta ágyban, megcsokolás, elnyomorodás nélkül, a legesekélyebb fájdalom sines keblemben".

A nővér, egy körülbelül harminc éves leány, olyan szemekkel, amelyek sok szenvedést láttak és az emberiség iránti szánalmat még megőrizték, — hozzá lépett.

— Tetszik valami, hadnagy ur? Különös, mennyire nehezebb esett a beszéd. Nagynehezen nyögte ki: "Szeretnék haza irni!"

A nő szelíden kérde: "Nem tehetném én azt meg önnek? A törzsorvos ur nem szívesen látja, ha a betegek szükségtelenül megérőltetik magukat. Később, ha sora jobbra fordul, sajátkezűleg fog irni".

— De hiszen egészen jól érzem magamat, — mondá s csak azon csudálkozott egy kissé, hogy a lélekzet olyan lökésenként jött melléből.

— Ugy van, bizonyára! Hozha-

tok most irászereket! Ön halkán diktálja, így még egyszer olyan gyorsan intézem el. Hiszen még lábbadozó beteg és kíméletre szorul!

Néhány pere alatt papírt és egy töltőtollat hozott s az ágyhoz ült, fülét a férfihoz közel tartva.

A hadnagy diktálásba fogott: "Drága anyám! Jól érzem magamat. Győztünk! A tábort kórházban fekszem, könnyen megsebesülve... Kérdőleg nézett az ápolónőre. "Lövés a baloldali mellbe", — segítette ez ki. — "Kiváló ápolásban részesülök és csak a körülöttem levő sok nyomoruság okoz nekem fájdalmat. Ha látnád, mennyire össze vannak a pajtások ronesolva, — de jobb, ha nem látod. Hogy olyan olesón szabaddaltam, bár a legsűrűbb golyóesőben állottam, valóságos esoda. Remélhetőleg mihamar elhagyhatom a kórházat..." Ismét kérdőleg pillantott fel a nővére: "Körülbelül két-három nap múlva", — mondta ez, azonban a katonatekintetét nem viszonozta, hanem szeméit mélyen a papírra sűtötte le. — "Végtelenül örülök a közeli viszontlátásnak, azonban, anyukám, már most kijelentem, hogyha felgyógyulok, azonnal vissza kell mennem a frontra. Mindennap és minden ember drága. Tehát a te fiad is, aki ölel és csókol. Pierre".

Kimerülve feküdt és nehezen fellelékzett... Az ápolónő lenézett reá.

Ekkor a hadfi egyszerre csak azt érezte, hogy különös gyengeség bizserget tagjaiban, elterjedt az minden irányban, áthatotta minden porcikáját s azután hirtelen nem tudott magáról.

Midőn mély alétségéből felébredt és még tulságos erőtelenséggel ahoz, hogy szempilláit felemelje, két hangot hallott beszélni, egy érdes férfi hangot és a nővér szintelen, susogó hangját...

— Balgaság volt öntől, nővér. Egyszerűen nem kellett volna megengednie.

— Azt gondoltam, hogy állapotait semmi változást nem idéz elő s annyira kedve telt benne. Hiszen a hozzátartozóknak is végtelenül sokat jelent ez!

— Ezek érzelmű megmondások, amelyek nem illenek egy orvoshoz és egy ápolónőhöz. A mi feladatunk az, hogy az életet, a meddig lehetséges, a testben visszatartsuk.

— Ugyan miért, törzsorvos ur? Haszontalanul mi nek megkoszabbanítani a láng lobogását, amely nem sokára kialszik?

— E tárgy felett évszázadok óta nálunk okosabb emberek török a fejüket. Nekünk csak kötelességünk kell teljesíteni. Tehát, nővér, ennyire tegyen ele-

gt az ő kívánságainak, de azon tolnak ne menjen s értesitse hozzátartozóit, ha nem laknak nagyon messze, mert huszonnégy óránál tovább nem viszi.

Az orvos eltávozott.

A fiatal tisztben mély szánalom támadt. Ugyan kiről beszélhetek? Bizonyára a mellette levő ágyban fetregő sebesültől, akinek sirlalmas nyögése zavarta örömet, a mely felgyógyulása iránt eltöltötte.

Felnyitá szemét és magához hívta az ápolónőt.

— Mondja meg nekem, nővér, éppen most hallottam, mit beszélt a törzsorvossal...

Hirtelen mély ijedelem tükröződött a leánynak finom halvány arcán.

— Nővér, ki az a szegény ördög, akinek olyan rossz sora van? Nekem van egy kevés pénzem, talán még örömet szerezhetünk neki. Nehéz dolog elmenni most, diadalunk előestéjén!

Az ápolónő arca ismét nyugodt lett.

— Valóban semmit se szabad önmagunk mondanom, azonban legyen nyugton, mert az illető semmi hiányt nem fog szenvedni! Különben az imént elfelejtette édes anyja címét megadni...

— Dupont titkos tanácsosné, 37 Rue d' Serpent, Páris.

Felgyezte, azonban az orvos szavai nélkül is tudta, hogy céltalan a családot odahívni; hiszen a hadnagy már nem érte meg a másnapot. Midőn sulyos tudólvéssel megtalálták, már majdnem elvérzett s az életerő fellobbanása csudának tetszett. A levelet gondosan ellette s később utolsó szeretetűl akarta a szegény anyának átszolgáltatni.

Órák teltek el. A morfium behatása folytán, amelyet az ápolónő feekszendezett be neki, félálomban feküdt ott. Azonban mégis észrevette, hogy a nővér időről-időre ágyához lépett, vánkösát kisimította és verejtékes homlokát felszáritotta. A lélekzés egyre jobban gyötörte. Különös aggodalom érzések szállották meg... Így köszöntött be az éjjel...

Beggelfelé hirtelen nyugtalan-kodni kezdett. Ugy érezte, mintha meg kellene fullnia... hörgő hangon hívta a nővért. Eppen jókor jött ez, hogy szörnyű vérömlesztésben gyámolítsa.

Tágra nyílt, ámulva kérdő szemekkel nézett a tiszt reá, azonban tekintete csakhamar fátyolos lett, a hörgés gyengült és végre egészen elnémult.

Óvatosan helyezte vissza a nővér az élettelen testet a vánkösra.

Meghalt anélkül, hogy megtudta volna, ki volt az a "szegény ördög", akinek halála előtt még némi szíveséget akart tenni, az a szegény ember, akinek ki kellett szenvednie a nagy diadal előestéjén, amelyhez ő is hozzájárult valamivel...

A SZABADSÁG
HETI MELLEKLETÉ,
A Vasárnapot
INGYEN KAPJA MEG
MINDEN HÉTEN
35.000 ember
HIRDESEN A VASÁRNAPBANI

OLVASÓINK ÍRÁSAI

Ali Csorbadzsi halála.

Beküldte: Nagy Lajos, New York.

REGEN történt, még a 80-as évek elején, amikor a Nemzeti színházban először adták az "Aranyembert", feledtetlen emlékü Jókaiak romantikus drámáját.

Lázas égett jóformán egész Budapest, úgy várta a premiért nagy érdeklődéssel, hiszen a csodaszép regény már akkor régen végighódította az egész országot.

A színészek is teljes ambícióval készültek a nagy irodalmi és színművészeti eseményre, a színház pedig legjobb erőit állította sorompó elé.

Az ősz költőfejedelem maga figyelt fel a próbákra, amelyek heteken keresztül naponta délután 4, 5 óráig is tartottak.

Mert hosszú darab az "Arany ember", sok kép, rengeteg díszítés van benne. S huszonöt esztendő előtt még a díszítés is lassabban ment, mint most, a mikor annyi fejlett technikai csoda áll a fővárosi színházak rendelkezésére.

A színészek összedugták a fejüket a direktorral (az rendezte a darabot s együttesen megállapították, hogy ily állapotban a darab színre nem kerülhet, hiszen oly hosszú, hogy éjfél után egy óráig is tart, ezt pedig a közönség ki nem bírja — az ilyesmi tönkreteszi még a legjobb előadást is. A darabon tehát huzni kell — legalább is ki kell huzni a szöveg negyedrészt.

Nagy szorongások közepette adja Paulsi Ede Jókai tudtára, hogy a darabból ki kell huzni egy negyedrészt, mert így nem életképes.

— Mit beszélnek? — folytattam fel a költő, — hogy nem jó a darab! Hogy mondhatnak ilyent?

— Nem azt mondjuk, Móriékám — békíti Nádai a megbántott költőt, — a darab igen jó, gyönyörű, de túlságosan hosszú. Mi, akik a színpadi raffinériákkal és hatásokkal tisztában vagyunk, jobban tudjuk, mint te, a szerző, hogy mi fontos, hatásos és mi felesleges!

— Egy szó sem felesleges ebben és minden mondata kiégyesítő része a cselekménynek. Ha bármit kihagyunk is, csorbát üt úgy a darabon, mint a mesén, mint az előadáson. Hiszen ezt én jobban tudom s bizonyosan majd ti is belátjátok az előadás után — erősködött a költő.

— Hát legalább az első felvonásban huzzuk ki Ali Csorbadzsi rengeteg beszédének a felét, mert az nyújtja rengeteg mód! — kapacitálja Egressy.

— Nem, nem és nem! — volt a könyörtelen válasz.

A színház pedig a legnagyobb aggodalommal tekintett a közelgő premierre elé, amelytől semmi jót nem remélt. Jókai csökönnyösen ragaszkodott a szöveghez, nem látta be, hogy

huzni kell rajta — oda a darab — vége örökre, hisz éjfél utáni fél kettőig senki sem bőjtöli végig.

Elérkezett a jelmezes főpróbára napja. Budapest minden kritikusa ott volt. Az "Aranyembert" Timár Mihályt, boldogult Nagy Imre, "Ali Csorbadzsi" pedig Egressy Ákos játszotta.

— Az első felvonás végén — mint tudva vagyok — Ali Csorbadzsi megmérgezi magát; elmeséli Timár Mihálynak az egész élettörténetét vagy tiz lapon keresztül, rábizza a kincseit és halovány leányát, Timéát, végül összeszeri szépen a kezét s hanyattdölvé kiadja sokat zaklatott lelkét csendes megadással, mint jóra való, igaz muzulmánhoz illik.

Erre Timár Mihály meghattottan sóhajt egy nagyot, mondván: "Ez meghalt!" Majd nagy pauza után hozzáteszi: "És rám hagyott egy rengeteg terhet, amit nem tudom, hogy bírok meg majd szegény, együgyű szemmel!"

Elérkezett a jelmezes főpróbán idáig a darab. Ali Csorbadzsi elmondja a rengeteg mondókát, összeszeri szépen a kezét és lehunyja szemét.

Nagy Imre nagyot fohászkozik s mély, zengő hangján, teli meghatottsággal mondja:

— Ez meghalt!
De mielőtt még folytathatná, Egressy föltápáskodik, nagy-

nehezen félkönyökére dül, oda fordul Timár Mihály felé s úgy rebegi hangos, basszus hangon nagy tiltakozással:

— Mé-ég nemm!!

Azzal újra kezd elülről s elmondja elejétől végig újra az egészet, a curriculum vitaet, a testamentálást s utána úgy hal meg újra.

Jókait kiverte a halálverejték — vajon nem támad-e fel Csorbadzsi még egyszer holtából?

Mint a szélvész, rohant fel a színpadra Egressyhez:

— Mit csinált az ur, mit csinált az ur? — hörögte rekedten.

— Csak a te kedvedért tettem! — felel nyugodtan amaz. — Ha te mindenáron azt akarod, hogy hosszú legyen a darab — hát hadd legyen igazán hosszú!

Hát bánja a f...! Huzzátok ki az egészet, esináljatok vele, amit akartok, de én nem nézem végig! — kiált bösz dühvel a költőkirály s ott hagy színházat, főpróbát, mindent. Majd kiszakadt az ajtó, ahogy becsapta maga után.

Másnap, a premiéren már "huzással" ment a darab — és megélt — és megélt szépen azután is, mind a mai napig, de hogy ebben mekkora érdeme volt Egressy Ákosnak, azt bizonyosan vajmi kevés ember tudja.

AZ EN HALOTTAIM.

Írta: G. Pataky, Lorain, O.

Hogy mi vagyok, ne kérdezzétek,
Az én munkám szomorú foglalkozás,
A halál készíti elő az én dolgom
S bevégzi a sírhantolás.

A hogy temetgetem időről-időre,
Már meg is szoktam a halált.
De volt mégis oly temetésem,
A mely csak csupán nékem fájt.

Szegény feleségem mikor az első
Lánykának adott életet,
A legnemesebb női hivatásért,
Saját életével fizetett.

S egy beszédes kiesi leánykám,
Alig volt két éves kora,
Ő is itt hagyott hogy több legyen
Az egek angyal táborá.
Ne esudáljátok, ha a "Circum
dederunt me",

Ha éneklek, oly szomorú,
Olykor mindég eszembe jut
A régi mult, bánat — és ború.

És közbe-közbe ha előtér
A fájdalom-könnye szempillámon,
Ugy érzem, mintha azon át látnám,
Halottaim: Feleségem és kis
leányom

BUCSU.

Írta Kondrila Fábán, Beatty, Pa.

Eljött az órának utolsó perce,
A leventének buesuzni kellene.
Az egész esontváza erősen reszked,
Fél, hogy bánatában szíve megreped.

Ninesen más hátra, minthogy eltávozzék,
S apjától, anyjától elbuesuzzék.
Feláll, kinéz a csillagos kék égbe
S egy sóhajással gondol az Istenre.

Könnyes szemekkel apját megszólalta,
Izmos karjaival testét átölelte.
Megszólalván: "Isten veled jó apám,
Meg ne feledkezzék, hogy fiad voltam!"

"Fiam, hová mégy, te egyetlen lelkem
És csakugyan engem elhagyol örökre,
Tekints lelkem, az elhervadt testemre,
Nines több erőm s halál felettem!"

"Elmegyek, elmegyek, hazám kívánja,
S lelkemnek vágya ugyanazt süttogja,
Ha meghalnom kell, hazáért meghalok,
Ha ez a balsorsom, készen rá vagyok".

Minden vitéz ajkán szavak zengenek,
Hurráh, hurráh, előre hős vitézek.
Futnak, szaladnak mindnyáján rohamra,
S ledült a vitéz örökre halomra.

ELMONDANÁM.

Írta: M. Prosha, Cleveland, O.

Elmondanám, megállj lányka,
Megállj virágom csillagom.
Egy Istenadta szívet bírok,
Nesze, ha kell, neked adom.

Elmondanám, hogy szívem tenger,
Uralkodjál e tengeren.
Jól jársz vele, mert a legszebb gyöngy,
A hűség gyöngye itt terem.

Elmondanám, hogy tisztá fényét
E gyöngy örökre tartja meg.
Elmondanám ezt, s többet ennél,
De nem mondom, mert nincs kinek.

SZERETNEM...

Szeretném itt hagyni a fényes világot,
A melyen oly sok sötét foltot látok.
Szeretnék rengetegbe menni,
A hol nem lenne senki, senki.
Ott hallgatnám a lombok süttogását,
Ott hallgatnám a patakok zugását.

És a madarak énekét
S nézném a felhők vándor seregét.
Nézném a nap jöttét s lementét,
Mig végre magam is lemennék.

Két arany hajszál.

IRTA CZÓBEL MINKA.

Ismét nyújtózt a medvebőrön s fáradtan zárta le asszony-győző szép szemét Dobos lovag.

II.

Két aranyhajszál.

Dobos lovagnak hívták őt mindenütt, mert a nagyok, hatalmasok fajtájához tartozott.

Cimerét nem látta senki, keresztnevét se hallotta senki, nem is tudták, van-e keresztneve?

Vára volt, — mert elfoglalta, jobbágya volt mindenki, kit akart — mert parancsolni tudott. Ha asszony, szó nélkül lett szeretője, ha ő kívánta és még sok szívesen lett volna, kit nem is kívánt. Ha férfi, — követte; vagy adóját hozta neki, ahogy parancsolta.

De ő csak a legszebb asszonyokat méltatta szerelmére, csak a legbátrabb férfiakat fogadta, követőül.

Vak engedelmesség volt, mit kívánt. Egy szavára, egy tekintetére teljesült parancsa s szükség esetén ott volt kardja hegyén az "Ultima ratio", a világ leghatalmasabb ura: a Halál.

Dobos lovag eredetéről sok hír keringett: néhányan koldusgyerekeknek hitték, mások rebesgették, hogy a lengyel király ivadéka, még azt is mondták, hogy Attila hun vezér származottja. Némelyek a Nap fiának gondolták. Talán ő maga is azt hitte, mert sokszor felkiáltott:

— Oh Napkirály! Atyám! vezérelj! erősíts! bátoríts!

Egyszer Ivánnak is mondta: "Mig a napot látjuk, minden jól van, mégis éjjel járunk, mint a baglyok. De azért ne félj semmit, még most biztonságban vagyunk."

Iván csak egyszerűen azt felelte: "Ki félne veled?"

Dobos kissé fáradt volt a kassai ut után s több napig otthon maradt pihenni. Hogy nem volt más dolga, mint a medvebőrökön heverészni s kertje utolsó virágait, a rezedákat s a lankadt hónapnapos rózsákat nézni, sűrűbben lepték meg emlékek a múltból. Anyjára gondolt: szép halvány asszony volt, barna haja, zöldes szemű, talán mert mindig a fenyőfák tükröződtek benne. Gyönyörű oltárkendőket tudott himezni és ha font, mindig igen szépen dalolt. Fent lakott a hegyen fiával, egy kis faházban. Veres fenyőből volt a ház építve, egy ól állt mellette, a juhok és tehének számára.

Senkit sem ismertek, senki sem járt hozzájuk. Néha az anya lement a városba, ilyenkor hozott lisztet és sőt. Ő otthon segített kasszálni, fát vágni, vagy a juhokat legeltette a havason.

Ha atyja után kérdezősködött, az asszony csak azt felelte neki: Régen meghalt, még mielőtt éged láthatott volna. Szép volt és bátor, ott van a falon fegyvere,

számtalan medvét, farkast terített le vele.

Ez a fegyver volt a fia álma: egy hosszú csövű, rezes agyu puská, melynek agyán rézeifraságok között gyöngyházból vadkan- és szarvas-vadászat volt kirakva a barna fába. Sisakos emberek lándzsákkal és ebekkel vadásztak, míg mások kürtöt fújtak. Sokszor elmondta a gyerek, milyen boldog lenne, ha ő is így vadászhatna. Mindig kérte anyját, csak egyszer engedje meg neki a fegyverrel menni. De anyja nem engedte: "Még valami baj történik, nem való az még a te kezébe".

Egyszer azonban a fia véres fejjel és szétmarcangolt karral jött haza. A sűrű málnabokrok, óriás lapuk, törpe égerfák között a patakhoz vezető csapáson, váratlanul, hirtelen találkozott egy anyamedvével. Első perében a medve megijedt s már visszafordította nagy fekete fejét, de azon pillanatban a vele lévő boes, egy kis kutyá bizalmas kíváncsiságával a fia felé közeledett s kezdte szaglászni. Az öreg medve veszeltyt sejtve, két lábra állt s rettenetes böggéssel megremegtette a vadonjt. Csakhamar a fiut karmai közé kerítve, marcangolta. De Dobos nem veszté el lélekjelénélét, egy gyors mozdulattal kihuzta tüszőjéből hosszú nyelű kését s a medve hasába ütötte. A nagy állat újra borzalmasan felordítva elereszté a fiut, ki azalatt fejszéjével fültövön vágta ellenségét. Csapása oly szerencsés volt, hogy a medve holtan terült el. S a gyerek megsebezve ugyan, de nagyobb baj nélkül menekült. Most már nem fágadta meg anyja tőle a fegyvert: "Bátor vagy, mint apád, használd fegyverét, méltó vagy reá".

Ezután a fia eskis atyja karabélyával ment juhait őrizni. Nagy biztonsággal tanult meg cselezni. Ha a kova szikrája felrobbant a puskaporban, az iramló vad halva rogyott össze. Szarvas, vad-disznó, farkas, nem volt biztos puskája előtt. Most már a medvétől sem félt, mert ő volt a támadó s ha a vadállat a golyótól nem rogyott mindjárt össze, fejszéjével ment ki. Soha sem hibázta el kedvene csapását, fültövön érve a medvét.

Közben havasi virágokat szedett s órákig elműzte a kék égen vonuló felhőket. Legjobban szerette, ha mérhetlen magasban egyik felhőre tért a másik ellen vonult. "Csatáznak!" mondta ilyenkor.

Kavargó zivataros nap volt, heves napsütéssel, gomolygó felhőkkel. Izzó napsugártól aranyzöld lett a rét, gomolygó felhőktől fekete lett az ég.

A fekete felhőkön keresztül színes iv, himes szivárvány fénylett, mint a menyország gyöngykapuja.

Dobos a közelgő vihart látva, juhait a Skurtul szikla felé terelte, hogy ott menedéket találjanak a szikla alatt.

A juhok összetették fejeiket s azon izgalomtól megadással, mely lyel az állat zivafar elébe néz, türekvárták — a közelgő égiháború szelrohamaait, levegőnyomását. Fehéren, fakón világított gyapjas hátuk az elsötétülő tájon.

A felhők már majdnem fekete-szürkék voltak, de a sziklára még élesen tüzött a nap. Szinte lángot vetett.

Csakugyan, mintha lángot ontana!

Csakugyan, mintha füst környezné!

Mire a füst ismét elvonult, a szikla megnyílt, s belőle mint egy ingó-kuszó növény, hol hosszan kinyulva, hol összehúzódva jött ki egy vihogó ördög. Arcát fintorgatta, nyelvét öltögette, s rémes kacagása betöltötte az egész vidéket.

A gyerek, kinek szíve meg nem dobbant vadkan vagy medve látására, most bevesen érezte a vért fejébe tolni, de nyugalmat erőltetett magára: "Ha észre veszt", gondolta, "végem van, pokol fenekére visz, elkarhozom. Meg kell ölni, mielőtt meglát!"

Végtelen óvatossággal vette le válláról fegyverét, halkán, mint a vadmaeska kuszott közelebb a sziklához s míg az ördög hihetetlen mozdulatokkal esavargott ode-oda, célba vette, s elsütötte puskáját.

E perében óriás esattanás jött az égből, egy szemkápráztató vilámlám égető sugara ömlött a sziklára, s a rettenető dörgés-esattanást tuharsokva, ordított az ördög. Mint egy gyökerétől elszakadt szélvész hordta kóró, felugradt.

ÓHAZAI MINTAJU ELŐRAJZOLT KÉZIMUNKÁK.

Abroszok, futók, kastni takarók, párnahajak, konyha díszek, pázka kendők, komakendők, nyújtófa takarók, házi áldás, ágyterítők és mindenféle színtartó pamutokat a legszebb kivitelben és jutányos áron szállítok.

Postai megrendeléseket azonnal eszközöm a pénz előre való beküldése vagy utánvét mellett. — Meg nem felelő árut becserelem. Tiszteletes kiszolgálásomat bármely trentoni vagy roebingi család igazolja.

DÉNES LIPÓT

113 Montgomery Street,

Trenton, N. J.

76—Jun 1.

rott a levegőbe, halva rogyott össze, aztán füstté vált, elszállt a viharzó fellegekkel.

A nagy esattanásra Dobos is elalélt.

Mikor magához tért, fényes, világos angyal állt mellette: "Flam!" szólt hozzá átlátszó hangon, mely lágy volt, mint a fuvola és érees mint egy ezüst csengő hangja. "Legyőzted a sántát, pokol fejedelme már halva. Mit kívánsz jutalmul? A bátoré a világ, te bátor vagy, kívánhatsz bármit. Mi jót adjak neked? Akarod az örök üdvösséget?"

A fia elgondolkozott, csak addig, míg egy suhanó fecske szárnya érintet, aztán nyugodtan mondta: "Fényes angyal, messze még az örök boldogságig, eddig mindig szegénységben éltem. Adj nekem Hatalmat! Nem kérek én csak tizenkét sikerteljes boldog évet. Fegyver nem fogjon engem, zár nyílják fel előtte, siker kísérjen mindenütt. Hatalmam legyen sokak felett, felettem ne legyen senkinek hatalma."

Az angyal Dobos fejére tette kezét: "Meg lesz kívánságod. Itt fekete hajad közt nőtt most két aranyhajszál, mig azt ki nem húzák, sértetlen vagy, és siker kísér mindenütt. De meg ne mondd soha senkinek, mert bajba keverednél!"

Eltűnt az angyal, Dobos fején melegséget érzett, mintha sugárzana.

"A két aranyhajszál!" gondolta, — "csak soha senki észre ne venni! Hogy fogom eldugni édes anyámtól!"

Mire haza ért juhával, anyját nagy betegen találta.

— Edes fiam, — mondta a halvány asszony, — már nem érem el a hajhált. Mi lesz veled, édes jó fiam! nem ismerst senkit, nem hagytok neked vagyont!

— Felettem nyugodj meg jó anyám. Csak téged tartson meg az Isten, hogy látnád hatalmamot, di-esőségemet s elborihathalnak aranynyal, kincsekkel!

Az asszony elmosolyodott fia álma felett s esedenes zárta le szemét az örök nyugalomra.

Milyen messze látszott mindez Dobos lovagnak, milyen álomnak tűnt fel neki minden: hirtelen nőtt gazdagsága, kalandjai, szerelmei, hihetetlen sikerei. Egyszer esatában is volt. Feltűnt seregével, senki sem tudta honnan? A gyenge, a már megvert fél pártjára állt, néhány emberével győzelemre vezette őket, de aztán megint eltűnt, még a zsákmányban sem osztozott, nem akart másokkal egy sorba lépni. Legénysége közül egy se sebesült meg a csatában, se lovuk, se ő maguk. Kiket győzelemre vezetett, mondták: "csak a Sátán lehetett!" s keresztet vetettek magukra.

(Folytatjuk.)

KONYHA

Karfiol leves.

Hozzávalók: Egy fej karfiol, petrezselymes víz, vajasmártás, 1 tojás-sárgája s pirított zsemlyeszeletek. Szedjük szét a karfiolt s petrezselymes vízben főzzük puhára, a szárát törjük át szitán s habarjuk a levesbe; kavárjuk hozzá a vajasmártást s habarjuk bele a tojásárgáját. Aztán pirított zsemlyeszeletekre állaljuk ki.

Dara leves zellerrel.

A dara levest elkészítjük. Azalatt 3 szép zeller gyökeret megtisztítunk, minden szálát részét lehámozzuk róla, s 5-6-od inch vastag szeletekre metéljük; erre leforrázzuk, hideg vízbe mártjuk 1 órán át s ha lecsöpögött, egy lábasba rakjuk. Öntsünk rá egy kevés szárnyas huslevet, hogy befődjé, 5-6-od ounce cukorral édesítjük meg s fődővel betakarva, hagyjuk a zellert glazirozni. Ha készen van, a dara-levesbe habarjuk s föladjuk.

Bab mártás hidegen.

Hozzávalók: áttört bab, ecet, olaj, áttört szardella, tormá. Keverjük el finomra az áttört babot, ecettel, olajjal, aztán habarjunk bele kevés áttört szardellát s tormával hintsük be.

Béka szelet burgonyával.

Hozzávalók: békák, vaj, zsemlyemorzsa, burgonya, szalonna, sonka, sárgarépa, vöröshagyma, husleves, citromlé. A béka combokat nyúzzuk le, szedjük ki belőle a csontokat s vágjunk belőle szeleteket, a csontokat azonban surjuk ismét a végébe, most kenjük be meleg vajjal, hempergessük meg zsemlyemorzsaiban s süssük ki, miután forró vajjal locsogassuk többször. Mos főzzünk puhára burgonyákat, ha lehet aprókat, vagy a nagyokat aprózzuk el, tegyük forró zsírba, hozzá kevés sonkát, vöröshagymát és sárgarépa szeleteket s pár kanál huslevesrel pároljuk meg. Ha szépen meg barnult, szedjük ki, töltsünk rá egy csésze huslevest s kevés citromlével s forraljuk föl. Ezzel a burgonyával rakjuk ki koszosan a tálat, középre a béka szeleteket, a levest pedig szűrjük rá.

Tarhonya paprikásan.

Forró zsírba tegy Kuczor-féle szegedi Köröna paprikát. Ha megkavartad, eresz fel sós vízzel, tedd bele a tarhonyát, tehesz bele csöves paprikát is. Ezen eledelnek inkább hig-nak; mint sűrűnek kell lenni.

Dara gombóc.

Hozzávalók: 2 és háromnegyed ounce vaj, 3 tojás, fél pint dara. Habarjuk el a vaját, üssük bele lassan a tojásokat, végül a darát s csináljunk a keverékből apró gombócokat, főzzük ki a huslevesben s ha egy keveset megsikkadtak, rakjuk a leveses táliba s öntsük rá a forró levest.

Torma mártás.

Hozzávalók: világos mártás, reszelt torma, kevés savanyu tejföl s tárkányos ecet. A világos mártást kevés savanyu tejfövel forraljuk föl, adjuk bele a finomra reszelt tormát, a tárkányos ecetet s hál mellé adjuk az aszfaltat.

Kelrépa.

A kelrépát hámozzuk meg, vagdaljuk karikásra, aztán gombolyú lapokat surjunk ki belőle. Most szirban pirítsunk petrezselymet, adjuk bele a kelrépát, töltsük föl egy kevés huslevet s pároljuk benne puhára. Végül öntsük le tejfövel, pároljuk tovább, míg a répa megpuhult és valami hus mellé vagy magában is föladhatjuk.

Tanyai szerelem.

(Folyt. az 5-ik oldalról.)

A leány megfogta a legény kezét, de csakhamar eleresztette. — Hasztalan kíván, úgy sem lesz nekem — mondá; elfordult s megtörölte könnyes szemét; — igaz volt kelmednek, a mikor azt mondta a Sajó Andrásról, hogy nem igaz ember; itt van, már dél felé jár az idő, mégsem látom, hogy jönne, pedig úgy volt, hogy még reggel megyünk a templomba.

Elnézett arra fel a tanyai síkra, elnézett Bálvány Imre is; három szekér tartott azon gyorsan a tanya felé, sallangos lovasok, vidám dalolással, hangos zene mellett.

— Ahol jönnek, — mondá a legény. — Hát Isten áldja, Imre, ha elmegy.

Bálvány Imre megfogta a leány kezét: — Magda, adhatnál abból a virágból, ami a hajadhoz van tűzve, egy szálát. S még egy bucsueső-kot is, mert ki tudja, feljövök-e még ide valaha.

A mellére vonta a leányt s magához szorította; Magda meg sirt.

A lakodalmas nép egészen közel járt a tanyahoz, a mikor Imre és Magda elváltak. A legény elsiegett a gulya utján, a leány bement a tanya felé, csak a szeme volt könnyes-harmatos — esküvője napján menyasszony-ruhában.

— Elmegyek, Magda, Isten áldjon, nagy boldogságot kívánok neked.

SZÉPSEGGAPOLÁS

A FOG.

Az emberi fog állományában tápláló erek nincsenek, ezért a fog éppen csak hogy tengődik, de hiányai, lyukai begyógyulni nem tudnak, sőt kopásai sem pótlódnak.

Közösdomásu, hogy a civilizációval karöltve halad a fogszu is. Wright bronz- és vaskorszakbeli koponyák fogain csak másfél százaléknyi fogszut talált. Fogorvos akkor éhen halt volna.

Patrínek átvizsgált negyven ezer darab praehistorikus fogat. Szavas volt a fogak 45 százaléka. Most 65 civilizáltan népfajok fogait. Mum-mery vizsgálta át és átlagban 12 százaléknyi szavas fogat talált. Nehány évvel ezelőtt Angolországban alakult "az emberi test elatnyulásának okait kutató bizottság." Tízezerszámra vizsgálta meg úgy nagol, mint német iskolás gyermekek fogait. Az eredmény 12-13 volt. A legkedvezőbb százalék Angolországban volt és ez 89-ot tett ki; vagyis 100 gyerek közül csak 11-nek volt ép foga. Hamburgban a szavasodási százalék 90 volt; száz gyerek közül átlag csak egy akad hiábán fogval! Erre azután külföldön mindenütt iskolai fogklinikákat állítottak föl, melyeknek száma folyton szaporodik. Szembeszökő a mai ember hátránya a fogszut illetőleg, a régi korbeli emberrel összehasonlítva. Rülkéség manapság a hiánytalan és teljesen ép fogsor.

A fogszu rohamos terjedésének okait a művelt népeknek többféleké. Egyik főoka az, hogy ételeink puhák, könnyen megrághatók. Az ősember nem kapta táplálékát olyan koncentrált és elomló állapotban, hanem szívós, szálas, durva és kemény állapotban, úgy, hogy sok ideg és erőteljes kellett rágnia. Rágóizmái hatalmasan működtek. Minden izomműködés visszahat azokra a csontokra, amelyekhez az izmok tapadnak. Az erős rágóizmokhoz idomultak tehát az állcsontok is; azok is nagyok és erősek voltak és ennek megfelelőleg a bennük foglalt fogak is. A mai ember keveset és könnyedén rág. Ezért elatnyulnak a rágóizmái és állcsontjai. A Kicsi és esenevész állcsontokba nem férhetnek el hatalmas és erős fogak. De sőt az apró fogak is alig teljes számban. Ezért a bölcsességfog egy kiveszőfélben levő fog. A folyvást kisebbülő állcsontban: már nem fér el; sok embernél helyszűke miatt már ki sem bujik. További ok modern embernél a fogszu terjedésére a nagyon meleg és hideg ételek gyors egymásutánja, ami repesztli a zománcot s e repedésekbe a baktériumok szüntelen bevonulnak. Azután a vérszegénység, mely egyszerűen jelenti a vérszegénységet a méhszókban is, minek ismét következménye lesz a fogak puhasága. A vérszegénység is a modern civilizált ember nyavalyája. Végre a mai kor fogait tönkrefejteti a zárt szobalevegő. Az igazi fogtisztító nem a fogkefe, sem az ezerszajta fogpaszta, por és szárvíz, hanem a legtekélyesebb fogtisztító: a rostos, főleg növényi tápanyag alapos ráfogása, a fogakat minden oldalról körülörlőgető nyelv és a tiszta, szabad levegő. A fogkefétől a fog nyakát takaró csu-elsorvad, eltűnik és a fog nyaka csupasz lesz, ami rut és ártalmas. A fogkefével jobb törülközőt használni.

A szájból, dus baktériumai folytan, sokféle betegség indul ki. Ujabban a vérbajt okozó spirochaeta pallidán kívül még hatfajta más ilyen csavaralaku baktériumot mutattak ki. Ezek a szájszirillumok nemesak a fog kemény állományát és idegét, sőt gyökérhártyáját támadják meg, hanem nehezen gyógyuló fekélyeket okoznak a nyelven, a szájon és az arc-belsőjében. Már Ehrlich-től tudjuk, hogy a salvarsan mindenféle csavaralaku baktériumra pusztítólag hat.

(Folytatjuk.)

L. M. F. Nagy figyelemmel olvastam el levelét és arról kellett meggyőződnöm, hogy helyesebben, azekben és nemesebben gondolkodó asszonyt, mint ön, alig lehet elképzelni. Ennek természetes következménye az a megállapítás, hogy minden tekintetben helyesen járt el és férjének egyáltalán nem volt oka eljárását kifogásolni.

Szeretném ezt a kérdést nyíltan tárgyalni itt az újságunk között és pedig azért, hogy mások is megtanulhassák, hogyan kell ilyen helyzetben viselkedni.

Levelét azonban úgy irta meg, hogy az esetben, ha azt közlöm, azok, akik szereplői a dolognak, feltétlenül ráismernek erre az esetre. Ezt pedig az ön nyugalma érdekében el kell kerülnöm.

Férjének azonban mutassa meg ezt a választ és mondja meg neki, hogy egy korrekciót, olyan asszonyt mint ön, soha senki se fog meggyanúsítani még akkor sem, ha az udvariasságnak jóval távolabb eső határáig is megy el. Ebben az esetben igazán nem tehetett egyebet, mint tett, mert ha az illető férfi kíséretét visszautasítja, már egyttal el is ismeri a saját gyengeségét. Ez pedig — szintén épen ebben az esetben — sokkal veszedelmesebb lett volna mindennél, mert okot adott volna arra, hogy az az ur a visszautasítás miatt nevetlenkedjék.

Ilyen helyzetektől csak olyan asszonyok huzódoznak, akik gyengének érzik magukat visszautasítani egy esetleges udvariást, vagy pedig minden felelősség nélkül meggyanúsíthatók.

Terka néni ezen kívül még azt üzeni a férjének, hogy örüljön annak, hogy ilyen asszony a felesége. És higgye el, ha Terka néni ilyennek látja, akkor úgy is van.

KÉSŐ BÁNAT. Bizony egy kicsit szomorú, hogy így áll a dolog, de azért nem kell mindjárt kétségbeesni. Igén sok házasságnál történik az meg az első hónapokban, tehát addig, míg

a házastársak össze nem szoknak, hogy a legapróbb dolgokból is háboru keletkezik. Később rendszerint megváltozik a helyzet. Mind a két fél enged a negyvennyolcból és lassan-lassan kiegyenlítődik minden, ami a férj és feleség egyéniségét egymástól megkülönbözteti és egymással szembe helyezi. Mondom, rendszerint így szokott történni a dolog, de vannak kivételek. Ha azonban annyira nem egymáshoz valók, hogy "összesszokniok" egyáltalán nem lehet, még mindig van idő gondolkozni azon, hogy elváljanak. Eddig azonban mindent meg kell próbálni önmagunk, ha már felesége lett az urának, hogy boldogulásukat elősegítse.

Valószínű az, hogy férje nem tartozik az erősebb jellemű emberek közé, de ez még nem ok arra, hogy válásra gondoljon az ember. Az már más, hogy többször tette bántalmazta. Ez súlyos dolog, és ezért azt tanácsolom önnek Terka néni, hogy ezt a bánásmódot a legkomolyabban (de minden ingerültség nélkül) utasítsa vissza olyan pillanatban, amikor békésen beszélgetnek és figyelmeztesse férjét arra, hogy becsületes ember ilyen nem tesz. Ha később ennek dacára is előfordulna hasonló eset, írjon újra levelét Terka néni-nek. Akkor más lesz a tanácsom.

HERVADT RÓZSASZÁL. Terka néni azt hiszi, hogy udvarlója nem tett egyebet az ajándék elfogadásával, mint elkerült egy gorombaságot, amiaz ajándék visszautasításával járt volna. Egy férfi egy nővel szemben nem járhatott el másként. A levelírás azonban hiba volt és ha szépen megkéri a vőlegényjelöltjét, hogy ilyent ne tegyen a jövőben, valószínűleg rendben lesz minden. Leveléből ugyanis meg lehet állapítani, hogy egy nagyon derék fiúról van szó. Ilyen dolog miatt, ha csakugyan szereti, nem szabad elhidegíteni magát.

ELISABETT SLEZÁK. Kivételesen levélben közölte a címet Terka néni.

A valódi Sihaluzki-féle szepő, májfolt, pattanások és mindenféle bőrtisztatlanság elleni kenőcs egyedül kapható ERDEKY KALMAN gyógyszerárában, 3964 2nd Ave., Pittsburgh, Pa. Egy nagy tégelyvel a hozzávaló szappannal és postai szállítással EGY DOLLAR.

Tudományos apróságok.

AZ ALLATOK ESZE.

Wassmann jezsuita atya és jeles természettudós egyik berlini előadásán azt mondja, hogy "az állatnak is van lelki élete. De — működési köre az érzéki megfigyelés határán túl nem terjed."

Alkalmam volt néhány állat életét több éven át megfigyelni, s tanulmányoztam azoknak lelki világát is.

Annak felderítéséhez, hogy az állatoknak az érzéki megfigyelésen kívül nincsenek-e más egyéb értelmi tulajdonságai is, álljanak itt feljegyzéseimből a következő adatok:

Nem eszelek ki szencziós eseteiket. Nem színezek, nem költök. Mindent úgy mondok el, amint láttam és tapasztaltam. Amire élő tanuim is vannak. Hisz a tudományak akarok használni!

Egy alkalommal az egyik vadászismerősömtől egy kis varju-fiát (kálomista varjút) kaptam. Tavaszidő táján, amikor a holló meg a varju is "mosni szokta a fiát", az erdőn, egy fa alatt, találta s a tarisznyájába tette. Még félig meztelen volt a szegény. Bizonyosan úgy potylyant ki a fészekből.

A szomszédból is összecsendültek a kis iskolás fiúk a csudájára. Már előre is elképzelték, hogy milyen szép lesz az, amikor majd a levegőben kővagyva ékes dalra nyitja a száját: kár — kár!

Az udvarunkon állott egy üres ludketrec. Azt rendezték be palotául a kis jövevény számára.

Mindjárt nevet is ldtunk neki. — Erre, mifelénk a szajkók szokták ugyan Mátyásnak hívni, de micsoda törvény tiltja, hogy a varju is fel ne vehesse a Mátyás nevet? Mikor az olyan szép név! Mátyás! Matyi!

Reggel, délben és este fölt hus vagy máj került az asztalára. Gyarapodott is rohamosan, s nem sok időre úgy találtuk, hogy zép, derek legény lett a Mátyásból.

Nem egyszer körül álltuk és szinte gyönyörködünk benne.

— Meglássák — szólt az egyik — a Matyi amin! kiszabadul, azonnal elrepül és soha sem tér vissza többé!

— Messük le a szárnyait! — vélekedék egy másik.

— Ha elrepül és többé nem jön vissza, a hálátlanság foltja az ő lelkén szárad, de a szárnyát ne messük le!

Ekkéne meg a feleségem vélekedett és ezt természetesen, határozattá is emeltük.

Együttal elhatároztuk azt is, hogy a legközelebbi vasárnapon kitarjuk a ketrec ajtaját s Mátyás kilép a nagyvilágba! Először!

— És úgy is lön.

Amikor a közelebbi vasárnap reggel a kalitja ajtaját föltártuk, azonnal észrevette a szokallan dolgot és odalépett palotája küszöbére. Körültekintgetett, majd felnézett az égre, hol apró bárányfelhők usztak nyugatról keletnek.

— No! No, most mindjárt elrepül a Matyi!

De Matyi nem repült, hanem szép nyugodtan kilépett az udvarra. Körül-körül járt, mindenhova bekukkantott s még a macskától sem félt. Nagy respektusa volt a cicá elött, amiben bizonyára nem csekély tényező vala hatalmasan kifejlesztett esőre is.

Idő múltával azonban nagyokat repült is, de mindig visszatért. Volt sze, hogy a jó dolgát ott ne hagyjal

Ebédre rendszeren dupla adag hús-darab járt ki neki. Volt eset, amikor nem is tódta mind elfogyasztani.

— És ilyenkor mit csinált?

Az egyes húsdarabokat egymás után elhordta a kerítés mellé, s ott bizonyos távolságra elhelyezte őket. Mindenikre egy rögöt vagy egy le-hullott falevelet borított, azután alá-ja kukucsált, jobbról is, balról is, hogy lehet-e látni a húsdarabot? Ha nem volt jól eltakarva, fogta és elvitte biztosabb helyre.

De haj! a cicá fölfedezte a Matyi kamaráit és sorban kiürítette azokat!

Egyszer a varju rajta kapta a círmost ezen köpéságán, s azután jobban örködött. Ha a macska a húsos-rejték felé közeledett, Matyi eléje állott. Elkezdett kallogni, a szárnyával verdesett, s a macskának akarata ellenére, másfelé kellett távoznia.

Tavasszal ki szoktuk ültetni a virágokat a cserépekből a szobába. A cserépek ott maradtak sorban leborítva a virágágyak hosszában.

Egyszer éppen a virágcserepek mellett időztem. Az egyiket véletlenül feldöntöttem. A Matyi is ott ácsorgott mellettem, s észre vette, hogy a cserépből egy sereg pénzszobogár mázsi él.

Nosza, lett falatozás! Feldöntöttem a cserépeket egymásután s a Matyi mind összefogódta a menekülő rovarokat.

Ezután, ha Matyival az udvaron találkoztunk, mindig oda kalauzolt a virágcserepekhöz. En feldöntöttem azokat, ő meg lakmározott.

Egy téli napon magam vittem ki az ebédet Matyinak a kertbe.

Egy fa tövével álldögált. A hűsöl megmaradt egy darab, s azt Mátyás el akarta rejteni. Oda helyezte a fa tövébe, s egy elhullott falevével igyekezett betakarni.

De haj! a level le volt fagyva.

Most az a zötletem támadt, hogy kipróbálom a Matyi gondolkodási képességét.

Elleptem tőle mintegy öt lábnyi távolságra. Elővettem egy darab papírost, ledobtam a földre s fölhívtam rá Matyi figyelmét.

— És Matyi megértette a helyzetet: hozzám jött, fölemelte a papírost s befődte vele a húst a fa tövében.

— Ugy hiszem, hogy itt már valami egyéb is működött, mint a pusztá érzéki megfigyelés.

De lássunk egy más esetet, s meg fogunk győződni, hogy Matyi gondolkodott, tettett és furfangoskodott is.

Egy ízben az udvaron üldögéltem s Matyi a virágok között őgyelgett. Egyszerre csak látom ám, hogy a varju az udvar közepén nyíló phlox-csoportot tépegeti. Természetes, hogy élénken tiltakoztam az ilyen kertészkedés ellen s erőlesen rendre utasítottam.

Ez eset után azonban Mátyás többször is megkísérelte a phloxok ellen való hadjáratot.

Eleinte a vélelenni tartottam az egészét, de azután meggyőződtem, hogy Matyi egészen természetszerűen jár el.

Ha látta, hogy figyelemmel kísérem, azonnal a phloxok felé tartott, s vissza-vissza tekintgetett felém: vajon nézem-e? Ha nem figyeltem rá, mással foglalkozott, de ha véletlenül ismét ráesett a tekintetem, s ezt ő észrevette, minden hazobás

nélkül a virágágy felé tartott.

Ez az eset többször is ismétlődött, még pedig oly világos tudatossággal, hogy a legnagyobb mértékben meglepett.

A pajkosságban pedig ritkította párját a Matyás.

Észrevette, hogy a néhány nappal előbb világott látott kis macskák egy kosárban összebujva szundikálnak. Szépen, óvatosan belenyúlt a kosárba s az egyik ökönyi kis macskát a farkahegyénél fogva kiemelte s úgy lengette a levegőben nagy kedvteliséssel. A szegény kis állat alig győzte a kapatódrazsát s a keserves miakolást.

Egy más alkalommal hagymát dugdostak a kertben. A Matyi is oda ment segíteni, s a cseledt egyszer csak azt vette észre, hogy Matyás a hagymát, amit ő elültetett, egymásután szépen kiszedte a földből.

— És hiába hessegették. Egyre visszatért s a feleségemnek pálcával kellett kiverni a kertből.

A sárgarépat, ha sűrűn kel, szét szokták ültetni, hogy jobban fejlődjék. Matyi ezt is megfigyelte, s amint a kertet elhagyták, az elültetett répát szálankint kihurgálta és sorba rakta az ágyközi úton.

Amikor Matyinak ezen esinytevéseit szemléltem, azokat az eseteket sem találtam lehetetlennek, melyeket a híres Busch az ő Hans Hucklebeinjéről megírt és megrajzolt.

Volt egyszer egy gölya madaram is.

Szelid és okos állat.

Nappal az udvaron sétálgatott, éji szállását pedig egy üres faházban tartotta. Ha reggel nem érezte ki a megszokott időben, esőrével addig zörgetett az ajtón, míg csak valaki nem jelentkezett.

Megtanulta megérteni a szót.

Ha azt mondtam neki: gölya madár, kelepélj egy kiesit! — hátra-szegte a fejét és elkezdett nagy vigán kle-kle-kle-kle-kle kelepélni.

Mikor ősszel leszedték a téli ablakokat, odaféltázták azokat a kapu alatt a fal mellé úgy, hogy a fal és az ablak alsó része között bizonyos üres tér közpódott.

Gölya madarunk is odavetődött az ablakokhoz, s egyszerre csak azt vette észre, hogy az ablaküvegen át egy másik gölyát lát. Nézte, majd közelebb ment az ablakhoz, de természetesen, ott csak az üveget találta.

Mintha egy gondolata támadt volna! Odament az ablaksor végére, s benézett az ablak és fal által képezett üres térre, hogy a másik gölyát megláthassa. És ezt kétszer is megcselekedte, ami nyilván arra mutat, hogy az eset nem véletlenül történt, hanem hogy a gölya madár gondolkodott és következtetett!

Van egy öreg macskánk. Bizony nem egy szegény egérke múlt ki már miatta az árnyékvilágból végrendelet hátrahagyása nélkül!

Ez a macska valóságos kultur-állat.

Nem egyszer, mikor róla beszélnek, ha nem is egyenesen ő hozzá intézik a szavakat, megérti, hogy róla van szó, s előjön, bízleg!

Néha-néha lustálkodik. Fekve fogyasztja el ebédjét vagy vacsoráját. Ha valamit el nem ér a tányérján a szájával, az egyik első lábát használja kéz gyanánt. Fölveszi az elejét a lábával s úgy teszi a szájába.

Fiatal korában ezt nem tapasztaltuk. Az idő és tapasztalás hódította meg a kulturának.

Nemrégiben sokat írtak a lapok egy beszélő kutyáról.

— Előző mintegy másfél évvel magam is láttam egy beszélő kutyát Abán, Fejér vármegyében.

A dachshik fajtájából való volt. Ott futkozott az udvaron s a lábát beleütötte egy darab téglába. Elkezdte fájditani.

A háziasszony felvette az ölébe, simogatta a fájós lábát s csak úgy odavetve mondta:

— Most be kell kötni a kis Valdi lábát!

Nem, nem, nem, nem! — tiltakozott a kis eb, s minden erejével igyekezett a földre jutni.

Egy más alkalommal el akarták távolítani a szobából.

— Menj ki, kutyus, neked nincs itt helyed! — És mutatták neki az ajtót.

— Nem, nem, nem! — ismételte sokszor és befutott az asztal alá.

Hogy hol, hogyan tanulta meg a szó kimondását, nem tudta senki. De azt bizonyították, hogy ha valaki nem volt egy véleményen, ezt mindig "nem"-el fejezte ki.

Csodálatos volt, hogy kiejtése mennyire hasonlított az emberi kiejtéshez. Ha valaki egy mellékszóból hallja, soha sem mondta volna, hogy azok állati hangok!

Abban az időben mutatták nekem egy közönséges háziorzó kutyát is, melynek a viselkedése a legnagyobb mértékben bámulatos volt.

Ez az eb, ha a gazdája meg találta bántani, például ha kiutasította a szobából, vagy nem vitte magával sétára, megharagudott és napokig duzzogott.

Egy ily alkalommal befeküdt az ágy alá. Hívták, de semmi módon sem volt kialszható.

En egy sült libacombot tettem eléje, gondolván, hogy annak csak lesz éhesszólása. Mind hiába! A gazdája is kezdett nyájkodó szavakat intézni hozzá. Erre a kutya hirtelen felkelt, lehetőleg elkerülte a sült libacombot, s gyorsan kiszaladt a szobából az udvarra.

A kijárat mellett volt egy kőpad, arra ült fel, fejével a kijárat felé fordulva.

Az emberek jöttek, mentek, a kutya senki iránt sem érdeklődött. De mikor a gazdája lépett ki az ajtón, a fejét hirtelen elkapta, s más felé nézett. Mikor pedig a gazda megszajnáta és szép szóval közeledett hozzá, leugrott a kőpadról s kiszaladt a kertbe a kukoricás közé.

Napok teltek el, míg duzzogása enyhült, s a régi barátság közte és gazdája között helyre állt.

Mindennek magam is szemtanuja voltam.

Most pedig, mivel éppen állatokról van szó, említek egy különös esetet egy galambról és egy macskáról, melyek a szomszédunk portáján voltak otthon.

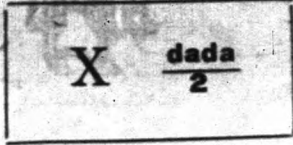
Ha a galamb meglátta, hogy a macska feke a napon sütkezik, azonnal odarepült eléje. Szemtől-szembe áll. Majd mindig jobban és jobban közeledett. Elkezdett turbékolni, galambszókás szerűt jobbra-balra hajtogatta a fejét. Megtörtént az is, hogy a macskának a hátára repült s ott folytatta bókólásait.

— És ezt hónapokon át lehetett megfigyelni. Coliasem láttam ilyen furesa galamb-macska barátságot!

REJTVÉNYEK.

1. Betűrejtvény.

Beküldte: Zsembery Laci, E. Pittsburgh, Pa.

2. Versesrejtvény.

Beküldte: Farkas Sándorné, Cleveland, O.

Amit három első betűm jelent,
Sorozás előtt kiírják,
Ha pedig a lány férjhez megy,
Akkor anyakönyvbe írják.
A két utolsó betűmet
Minden ételbe használják,
Néha velem bosszantja meg
Sok házi asszony az urát.
Öt betűmet egybevéve
Nagyon könnyű kitalálni.
Falu helyen velem szoktak
A leányok kutra járni.

3. Pótlórejtvény.

Beküldte: Felber Terézia, Mansfield, O.

-eset	-ok
-ár	-jak
-és	-ólyom
-láb	-seb
-ár	-kos
	-ó

A megfejtők között három rendkívül értékes könyvet sorsolunk ki, tehát minden héten három pályázó nyer egy-egy könyvet.

A megfejtések április hó 25-ig küldendők be a Szabadság heti mellékletének szerkesztőségébe. Aki legalább egy rejtvényt helyesen fejt meg, részt vesz a rejtvény pályázaton.

Ha olvasóink saját maguk készítene ilyen rejtvényeket, szívesen látjuk, ha jök.

A megfejtéseket kérjük lehetőleg levelező-lapon és mindig a Szabadság Melléklet Rejtvény-pályázatához címezve beküldeni. Kérjük olvasóinkat, hogy ezzel kapcsolatban mást ne irjanak.

Április hó 6-án megjelent számunkban közölt rejtvények megfejtései: 1. Mindenható: 2. Szabadság; 3. 40 éves és február 29-én született.

Helyesen fejtették meg: Ormós József, Cleveland, O.; Kocsis Eszter, New York, N. Y.; György Erzsike Lancaster, Pa.; Soós Lajosné Buffalo, N. Y.; Sándor Jánosné Cleveland, O.; Zelenák János Cleveland, O.; Kozma József Cleveland, O.; Vécsey L. Elisabeth, N. J.; Kása Boriska, Cleveland, O.; Zsembery Laci E. Pittsburgh, Pa.; Oláh Antalné Bervick, Pa.; Farkas Sándorné Cleveland, O.; Balogh István Lydia, O.; Halász Józsefné, Chicago, Ill.; Villám Lydia Stanley, Wis.; Széles Gergő Akron, O.; Smith Róza Hamilton, O.; Csintalan János Toledo, O.; Felber Terézia Mansfield, O.; Kulesár János Pittsburgh, Pa.; Vincz András Depew, N. Y.; Kis Péter Depew, N. Y.; Marian György Depew, N. Y.; Ginter A. Buffalo, N. Y.; Koos Jolán, Cleveland, O.; Bertity Ignác River Rouge, Mich.; Biró Erzsébet Cleveland, O.; Simon Györgyné Newark, N. J.; Haluska István Akron, O.; Babó Miklós Youngstown, O.; Haskó György Cleveland, O.

Apályázaton kitűzött díjakat sorshuzás útján Kocsis Eszter new yorki, Halász Józsefné chicagói és Kulesár János pittsburghi előfizetőink nyerték meg. A díjakat postára adtuk.

Szerkesztői üzenetek.

Kereső Rozie. — Közljük.

Gönczi Lajos. — Ez nem sikerült. Mást is kapdunk mi önlől.

Lampert Gizella. — A legelőbb alkalmas. Ezeket közöljük, csak egy kis türelmet kérünk, mert bőven van belőlük raktárban.

Nehoda Mária. — Éppen az a baj, hogy Mátyás király idejéből való ez a vice. — Frissebbet kérünk.

Koleszár András. — Nagyon elesélt dolog. Már mi is közöltük vagy... négyszer.

Etes Mari. — Jók. Közljük. Az egyik már helyet is kapott.

Pászty J. — Rendben van?

Gyöngyösi Dezső. — Tul zóld a "Zöldség dala." Jobbat várunk.

Ch. P. Ch. Ch. — Valóságos hirdetés. Fordot, mint minden más gyarost, csak pénzért hirdethetjük.

Szuchy Sándorné. — Utána nézünk a dolognak. A jövő héten olvassa el a Szerk. üzeneteket.

Horváth Károly. — Majd mindegyiket besoroztuk. Az egyiket már ebben a számban hoztuk.

G. Pataky. — Közljük.

Simon Györgyné. Jó. Közlöni fogjuk.

Ginter A. Amint a megfejtők névsorából láthatja, helyesen gondolkozott.

Felber Terézia. A rejtvény már ebben a számban jön. A versekre is sor kerül.

Szuchy Sándorné. A kérdézet cím: 328 E. 78 St. New York, N. Y.

Farkas Sándorné. Az egyik igen jó, ezt azonnal fel is használtuk. A másik túlságosan hosszú.

Zsembery Laci. Amint látod, öcskös; mindjárt besoroztuk, de hogy ne legyen olyan könnyű, változtattunk rajta.

A becsület.

(Folyt. a 6-ik oldalról.)

— Jó, belemegyek az alkuba. Tehát becsületszavamra kijelentem, hogy arra a csókra, mit adni, vagy kapni fogok még csak gondolatban sem fogok többé foglalkozni.

Az ismeretlen asszonyka egy feceses fejmozdulattal odanyujtotta ajakát Menyusnak, ki mihelyen elkapta fejét és egy szenvedélyes csókot nyomott ajakára. Menyus úgy érezte, hogy az asz-

szonyka ajka, mintha odatapadt volna az ő ajakához. Ebben a percben megállt a vonat, az asszonyka ijedten kapta el fejét, kizitáskája után nyult és kiszaladt a folyosóra.

— Ez az én állomásom. Ne felejtse el, tisztelt ismeretlen ur, hogy még csak gondolnia sem szabad többé erre a csókra.

Nyugodt lehet, asszonyom. Becsületszavamot adtam. Az asszonyka egy hirtelen és

kecses ugrással lenn termett a perronon és eltűnt a ki és beszálló utas között.

Menyus gyönyörrel nézett utána, míg a vonat elhagyta az állomást. Elégedetlen végignyult ülésén rágyújtott egy cigarettára és elábrándozva fújta a füstkarikákat. Mikor kissé lehűlt zsebébe nyult, hogy megnézzze hány óra van! De óráját hiába kereste, mert az óra eltűnt. Az asszonyka

eleséskolta 300 forintos aranyóráját.

Eszébe jutott, hogy ezzel a furcsa művelettel ő tért le a becsületesek útjáról, mert becsületszavát adta a nőnek, hogy nem fog a csókra gondolni, már pedig valahányszor zsebébe fog nyulni, mindig eszébe fog az óra jutni és ezzel kapcsolatban a csók is.

Igy lett Korda Menyéhért becsületes és ezért vált meg önként a kaszinói elnökségről.

Pusztai utakon.

(Folyt. a 7-ik oldalról.)

A két táltos pedig csak cammogott a nyikorgó szekérrel. Hogy hová, hogy merre? Ki tudná azt megmondani!...

Mendégelés közben a szekér egyszerre nagyot rogygyanik, aztán gurul lefelé.

— Uramatyám! — rikkantotta a menyecske; — most a pokol fenekére pottyantunk!

— Semmi a nó! — morgott Tatorján gazda, — a vasuttal is esik néha galyiba.

— De hát hol vagyunk? — zsörtölődött a pap.

— Valahol csak vagyunk, tiszteletes uram! — felelt a vén ember.

— Ni csak, ha jól látok, amott a közelben vajami urasági kastély van, — szólt közbe a varga, — talán mennék oda!

Az öreg Tatorján bár kelletlenül, de szót fogadott. A kastély felé gyeplőzte a lovakat. Csak amikor a kastélyhoz értek, látták, hogy a kastély voltaképp egy dűldező — jubakol....

— No, itt megéjszakázunk! Nemsokára ugyanis hajnal lesz, aztán világossal folytatjuk az utat!... Persze, persze, a lovak a kocsitúról betévedtek a senlyékre! — motyogott az öreg

és rágyújtott a kis eseréppipára.

A Nap lilaszínű sugaraival a pusztának öblözött; már lát-
— Tiszteletes uram! Hajna-

szottak a távoli bokortanya kázlai, boglyai. A mezei uton nehez bivalyos-szekerek dőcögtek.
lodik ám a pusztán! — kurjau-

Humor.

Egy környékbeli parasztgazda állít be dr. Bródy Ernőhöz, a fiatal képviselőhöz. Elmondja neki az ügyes-bajos dolgát, tárgyal vele, tanácsot kér tőle és amikor az ügyét elintézte, kizól az előszobába:

— Gyere be asszony!

Belep a felesége, aki az egész idő alatt künn volt az előszobában. Pirosképpü, formás menyecske, karesu, fiatal, szép.

— A feleségem, — mondja a paraszt, — Elhoztam, hogy tessék megvizsgálni.

— Hogy-hogy?

— A foga fáj.

— Öregem, — mondja a képviselő — én hiába vizsgálom meg, mert én ügyvéd vagyok, nem orvos.

A paraszt felháborodik:

— Már bocsánatot kérek... a múlt hónapban a H. képviselő urnál voltunk és akkor is fájt a foga az asszonyknak és én kimentem és ő megvizsgálta,

meg még másnap is be kellett neki hozzá jönni, pedig az is csak ügyvéd!

Izrael és Buddha.

Amikor angol kereskedők látogattak el Budapestre, a tözsdén utazásairól is beszélgettek a németül tudó angolok az angolul nem tudó magyarokkal.

— Mi már nagyon érdekes utazásokat tettünk — mondta az egyik. — Két éve Kalkuttában voltunk.

— És mit láttak ott?

A magyar, csak hogy mondjon valamit, ezt kérdi:

— Többek közt láttuk a híres, ezerkezü Buddhát. Ez egy régi, nagyon régi szobor, mely Buddha istent ábrázolja, aki nek ezek karja és ezer keze van.

— Hm — mondja a börzés, magyarul, félre, a szomszédjának, — ennek igazán öröme lehetett a beszédben!

totta a szalmából a vén fuvaros gazda, már látom is az eesedi szentegyház tornyán az aranykakast! Most megynük el a gyilkosársárdá előtt! Ott van ám az igazi fán pogány bor, aki azért pogány, mert ninesen megkeresztelve vízzel. No meghessünk!

— Akár vissza is fordulhatunk! Ugyse érünk be időre Szatmárra! — bosszankodott a pap.

A tavasz vénember a szeméire szegte a kalapja karimáját és sunyi pilantásokat vetett a papra.

— Magam se bánom, ha visszafordítjuk a szekértengelykét, tiszteletes uram, — vigyorgta a közös bajusza alól, — magam se bánom! Mer' ekkis haj esett: a Daru meg a Kati nányt tévesztettek! Megkövetem, dél helyett északra váltottak! Szatmár helyett Beregszász felé mentek! Semmi a nó!

Az okos ember is néha porba ejti a kenyérét —

A barkázó füzek vékony ágait himbálta a szellő... A határ peremén halványpiros fények lobogtak... Távrolról gulyakolomp bugó hangja uszott a párákon... Hajnalodik a pusztán...

KIS LÁNYOKNAK KIS FIUKNAK

Rovatvezető: Józsi bácsi

A varázshegedű.

(Folytatás és vége.)

Odalépett akkor hozzá egy jó-ságos arcú asszony.

— Nos, mit csinálsz te erre, nó-tás Jancsi?

Jancsi sirva fakadt:

— Oh, én jó asszonyom, bo-esásson meg, már én rosszat akar-tam tenni. Beteg az én édes jó anyám és én nem tudtam számá-ra még enniavót sem keresni. — Lopni akartam!...

Az asszony megsimogatta a fiu fejét:

— Ne félj, én mindent láttam és tudom, hogy nem azért tetted, mert rossz fiu vagy. Jöjj és vi-gyél anyádnak ebből a frissen sült cipóból. Jöjj, azaz jöjj csak be, majd anyádnak is küldök én még jobbat, most egyél te, hiszen látszik az arcodon, hogy éhezél!

Aztán meg is ebédeltette szá-porán a fiut. A mamának szépen föl-pakkolt húst, bort és gyógyító teát.

— Így ni! — szolt — most az-tán vidd ezt haza és jöjj ide visz-sza!

A fiu úgy tett s sietett az édes anya boldogságát mihamar el-mesélni a jó asszonynak.

Ez most kérdegetni kezdte:

— Ki vagy te voltaképpen, ki-nek a fia?

— Talán anyám meg tudná mondani, ő oly sokat és szépet mesélt róla. De édes jó anyám tudni szeretne volna, hogy te ki lennél, aki oly sok jót tettél most velünk...

A jó asszony elmosolyodott:

— Hát az én nevem titok. Tu-dod, némelyek úgy mondják, hogy: Az elégtétel. Van ilyen több, ha valaáin sérelem esik, el-megyek oda és valahogyan meg-vigasztalom. Ha valakit szenvedés ér, elmegyek és segítek rajta. És így tovább...

— Jó vagy, te szent vagy, — mondta a gyermek.

— Nem, fiam. Az Isten jó, hogy engem megteremtett az emberek-nek!

A jó asszony, aki kétségkívül tündér lehetett, most a házzal együtt eltűnt. Híába kereste a jó Jankó, nem találta színét, sem nyomát.

Hanem amint a tarisznyáját keresi, hogy busan hazamenjen, a kis tarisznyája helyett egy nagy kosár hevert a földön s a kosár meg volt tömve mindenféle jóval. Volt benne minden, amit szem-száj kívánt.

A hegedűskéje is ott volt, de mégse az volt az. Ugyanolyan ré-gi, törött oldalú nagy hegedű volt, amilyen a régi. Az is volt ez. De a lekopott és elszakadt hu-rok helyett most ott volt szépen fölgombolyitva egész új hur, új vonó.

Ennek örült talán a legjobban. De otthon, amikor hazaért, az kedvence nótaszóval fogadja a jó édes anyja. Csudálatos, hogy az a pár falat milyen jót tesz neki. Egyszerre piros lett, jókedvű lett, erős lett és másnap már munkál-ták együtt a kis kertet, ami rá-

juk maradt, sőt eljártak másfél é is dolgozni.

Sokáig ilyen egyhangú boldog életet éltek.

Egyszer valami híres hegedű-művész járt a faluban. Hallotta játszani a kert alatt a kis Jan-csit, aki azóta az iskolában és ott-hon is sokat, sokat tanult és ma is éppen gyakorolgatta magát.

A művész el volt ragadtatva. Odament a fűeskához és a kar-jaiba fogta.

— Te hegedűművésznek szület-tél, fiam, — szolt és azonnal meg-mondta az édes anyjának, hogy ő még másnap elviszi a fiát a vá-ro-sba, ahol tanulni fog a fiu és idővel nagy ember lesz.

Sirva és mégis örömmel váltak el. A jó anya tudta, hogy fiát már most csakugyan nem hagyja el a Gondviselés.

Ugy is lett.

A Jancsi szorgalma, a minél nagyobb lett a tudása, annál na-gyobb lett. Minél többet tudott, annál többet tanult. Szinte fő-svény volt a tudományban, de csak annyiban, hogy magának sokat akart, de a másét nem sajnálta, hanem becsülte.

Alig telt bele néhány év, a Jan-csi négyes fogaton hajtattott be a faluba, amely épp oly kopott, épp oly szürke volt, mint akkor, ami-kor elhagyta. Ő azóta ruhára, sőt kitüntetésre tett szert s nagy urak keresték a barátságát.

Az édes anyja boldogsága per-sze leírhatatlan volt. Alig tudott örömeiben szólni és azt mondta, a mikor a házában bemutatta a fiu a barátait, mind kiváló nagyjait a művészetnek:

TAVASZI NAPSUGAR.

Ez a szép csöppös Newman Margitka, Newman Józsefnek, a Szabadság egyik derék munkásának lányja. A kis Margitka ezt a képet a Szabadság kis olvasóinak küldi emlékül.

Józsi bácsi üzenetei.

A legutóbbi mese-verseny ered-ményét nem ezen a héten, hanem a jövő héten hirdeti ki Józsi bácsi. Türelem gyerekek, de annyi szép mese jött be a versenyre, hogy még ma se tudta valamennyit elolvasni Józsi bácsi, pedig Józsi bácsi már egészen folyé-knyan olvas.

Aki nem kapott még választ a

levelekre, az is a jövő számban kap választ. Józsi bácsi egyetlen levelet se hagy válasz nélkül, pe-dig ugyancsak sok levelet kap.

A történelmi vizsgák és mese-versenyek nyerteseinek ezen a héten kiküldtük a nyereményeket. Biztosan fog neki örülni minden-ki!

— Egyszer itt járt nálunk az Elégtétel, vagy nem tudom. — Igazságszolgáltatásnak hívták-e, elég az hozzá, hogy azt mondták: "Eljöttem, hogy megmondjam nektek: En olyan sokáig kések az üldözöttől, de el nem maradok soha!"

MESÉL A SZÉL.

E RŐS szélvihar rázza az abla-kot, besüvit repedésekbe élesen, vísító hangon, majd hal-kan dudorászva. Aztán kering körbe forogva. Halljátok csak gyerekek mit mesél. "Ide csak be tekintek, de az erdőn, hegyeken, síkságokon a szabadban ott va-gyok csak vigan. Egyszer, na-gyon régen volt mikor épp az erdőn száguldok végig, gyermek-sírást hallok. Egy szép szöke fi-ueska zokogott a szüleit hiva. Kö-rülötte durva arcú emberek ültek a kik elrabolták. A kis fiut arrébb lökve éppen azon tanakodtak, mi-lyen nagy legyen a váltságdíj mit

a gyermek apjától akarnak kap-ni. A fiueska felhagyott a sírás-sal, lopva körülnéz és egy bokor aljában húzódott meg. A kulacs sorra járt, a gazemberek a szabad-tan akarják tölteni az éjt. A fiueska fűrtös feje lehanyatlott, álom szállt a hosszú szöke pillák-ra. Nagyon megsajnálta a szép gyermeket és elhatározta, hogy megfentem. Egy roppant erőset fujtam teljes erőmből és a pa-rázs, mely mellett ültek, éledni kezdett és sísteregve fogadta meg, hogy szintén segítségemre lesz. Az éjszakára összetakolt fekhelyük-ről szanaszét fujtam a sok holmit.

Ki jobbra, ki balra szaladt átko-zódva, szinkozódva, álmosan az italtól. Kiki igyekezett összeszed-ni a holmiját; a gyermek meg aludt édesen, a bokor védőleg ter-jesztette fölé az ágait. A parázs pislakolt, jó erőset fujtam felé és ő megértette és égve, ropogva re-pültek széjjel a fadarabok, égett az erdő. Bár nagy fáradtságomba került, de eltereltem a lángnyel-veket messze az én kis védeuce-m-től, néki édes dallamot dudorász-tam a fülébe, melytől még mélyeb-ben aludt. A zsványok egyikének eszébe jutott a gyermek és rohan a tűz felé. Nosza, én se voltam rest, úgy ahogy volt, hosszában rádöntöttem egy-égy nagy faha-sábot. Mire a nap bevilágította az erdőt kormos fák, hamu minden-felé...

De a ledöntött fák meg-mutatatták az utat az arra járó katonáknak, kik a gyermeket jöt-tek keresni. Még mindig aludt és mit sem tudott arról, hogy én megmentettem. Mikor már jó ide-je annak, hogy megmentettem, el-mentem hozzá, ott ült a kandalló-nál és hallgatta a szavamat. Sze-rette hallgatni mit mesélek és ha kint jártam az erdőn, a szabad-ban, örült ha végigvágattam az uton." A zugás egyre halkulni kezdett, egyre esendült. Ha máskor is mesél a szél, megint el-mondom gyerekek...

Keményfi Lujza

Kis történetek.

Ez akkor történt, amikor Tisza mstr és még bársonyszékben ült. Egy ellenzéki társaságban Lengyel Zoltán Nerohoz hasonlítottat Tiszát.

— Miért? — kérdik tőle.

— Mert Nero felgyújtotta Rómát és ezt a keresztényekre fogta. Tisza lángborította az országot és az ellenzéket szeretné felelőssé tenni érte.

— Jó, — jegyezte meg egy másik. — De ha már római császár kell, hát inkább Caligulához hasonlítom Tiszát.

— Miért?

— Ő is olyanfélét csinált, mint az. Caligula a lovát megtette konzulnak. Tisza meg a fejős teheneit bárókká teszi...

A Pest felé robogó gyorsvonat első osztályú fülkéjében két uriember beszélgetet eszondesen. Az egyik képviselő — szabadelvű párti, — a másik pedig főispán.

Halkan mondá a képviselő: — És igazán oly borzasztó volt az installáció?

— Borzasztó!

— Dobáltak záptojással!

— De még hogy!

Szünet.

Aztán eszondesen, szegénylősen megszólalt a főispán:

— Tudod, öregem, még nagy szerenese, hogy Magyarországon vagyok főispán és Fejérváry nem valahová Afrikába nevezett ki...

— Mert képzeld el... akkor az a sok záptojás mind strucezójás lett volna...

Egy politikai korszak egész histórikuma s klasszikus jellemzése is benne van tán a következő epizódban:

Seress László, a Pesti Napló kitünő publicistája bemegy vászorázni egy Andrássy-uti vendéglőbe. Elébe adják az étlapot. Keresgél, böngész és egyszerre csak meglátja a frissen készült ételek rovatában ezt: "Tulipán-szelet".

Odahívja a pincért:

— Mi ez?

A pincér büszkén:

— Ez, kérem, vékonyra szelt borjúhús, prézlivél, zsirban kísütve.

— Hm, — mondja a publicista — és miért éppen tulipán-szelet?

A pincér:

— Mert azelőtt bécsi szeletnek hívták...

Kossuth Ferencet — amikor kereskedelmi miniszter volt, — egy halasi küldöttség kereste fel és valami lokális kérés terjesztett a miniszter elé.

A küldöttség szónoka igen nagy hévvel és lelkesedéssel szónokolt a kérés teljesítése érdekében és szónoklatát így fejezte be:

— ...Már csak azért is teljesíteni kegyeskedjék, kegyelmes uram, a mi kérésünket, mert a mi népünk, a halasi nép — függetlenségi volt a világ teremtése óta!

A parlament előtt álló Andrássy-szobrot nézegette egy vidéki atyafi és — rosszalólag esóválta a fejét. Meglátta ezt Béla Henrik, a jeles író-képviselő és megszólította:

— Mi az, bácsi! Talán nem tetszik ez a szobor?

Marcí sétálni megy.

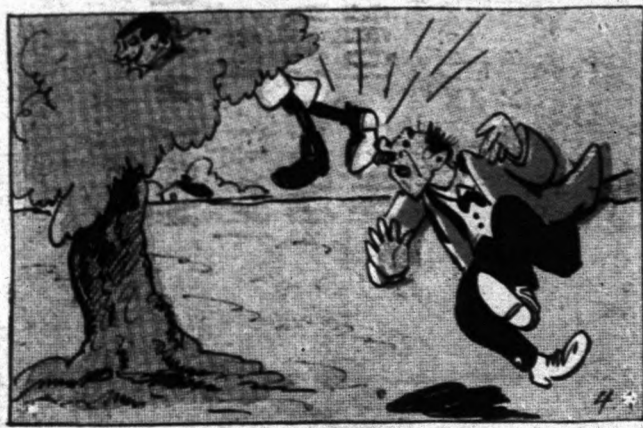
— Dzsí, micsoda szép tavaszt rajzolt nekem e héten Linek mester. Élvezet lesz egyet sétálni....

— ???

— Adta kölyke... no ennek ellátom a baját...

— ? ! ? !

— Bizony sehogyse tetszik ez nekem!

— Hát mi hibát lát benne?

— Csak azt, hogy sohse volt ez jó magyar ember, aki azon a lovon ül.

— Ejnye bácsi, már hogy mondhat olyat! Andrássy Gyula ül azon a lovon!

— Már én nem bánom, akár kicsoda, de nem volt lóra termett magyar ember. Mert az

igazi lovasember balra szokott nézni, nem jobbra!

A képviselő jóindulatu mosolylyal magyarázta:

— Ez igaz bácsi, de ennek a szobornak azért kell jobbra néznie, mert arra van a királyi palota.

A vidéki atyafi diadalmasan mondta:

— Akkor meg éppen nem jó magyar ember!

Humoros apróságok

Eötvös Károly az utcán találkozott Zboray Miklós néppárti képviselével. Eötvös nagyon szidta a kormányt. Zboray hallgatta egy ideig, végre közbeszólt:

— Ugyan Károly bátyám, hogy szidhatod te annyira a kormányt, amikor a multkor is kormánypárti cikket irtál egy napilapba?

— Én, — fakadt ki Eötvös — én irtam kormánypárti cikket?

— Igen, — szólt Zboray. — Vezércikk volt, névtelenül jelent meg, de mégis tudja mindenki, hogy te irtad.

— Ugyan, ugyan, hát miből lehetne ezt tudni?

— A stilusodból, Károly bátyám.

Eötvös zavarodottan mosolyog.

— A stilusom, — mondja aztán — az nem bizonyíték. Bizonyára utánozta vagy valamelyik huncut, vagy — én magam.

Egy képviselő mesélte el a kis fiáról:

Vendége volt a gyerekek és játszottak a kertben. Mikor már mindegy játékból kifogytak, ahogy gyerekek szokták, egymás családjáról kezdtek kérdezősködni. És ekkor hangzott el ez a kis párbeszéd:

— Mi a te apád? — kérdi a képviselő fia.

— Kereskedő — felel a másik és megkérdi ő is: — Hát a te apád mit csinál?

— Amit a Héderváry mond neki — feleli a gyerek.

Amikor a darabont-kormány megbukott, Sipulusz egy régi, de kedves vicce a következő finom és elmés analógiát huztára.

Haldoklott az öreg, minden hájjal megkent borkereskedő. A halálos ágyához odahívatta a fiát, akire üzletét testálta és így szólt hozzá:

— Fiam, mielőtt meghalok, egy nagy titkot bizok rád: szőlőből is lehet bort csinálni!

Bárá Fejérváry Géza, a miniszterelnöki székéből való távozása előtt szintén magához hívatta Wekerle Sándort és így szólhatott hozzá:

— Fiam, mielőtt távozom, egy nagy titkot bizok rád: alkotmányosan is lehet kormányozni...

A Filharmonikusok hangversenyének végén kifelé tódult a közönség a tereméből. A ruhatár felől az ismert esatazaj hallatszott. Mindenki rohant, csak egy fiatal függetlenségi képviselő, aki nagy zenébarát és rendes látogatója a komoly koncerteknek, állott fenn a legmagasabb lépcsőfokon. A bugyellárisával vészódott.

Elviharzott mellette az örökfiatal Ujházi. Rákiált:

— Nem jössz?

— Jövök, csak a programot teszem el.

— Hogyan? Te elteszed? En el szoktam dobni.

A képviselő elteszi a papírost, mondván:

— Én mindig megtartom.

Ujházi siet le a lépcsőn. Alulról felkiált:

— Azért ez mégis érdekes tünemény. Végre egy képviselő, aki megtartja a programját!